

AJUNTAMENT DE
SANTA OLIVA

PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL

MEMÒRIA
AGENDA I AVALUACIÓ ECONÒMICA

**TEXT REFÒS QUE INCLOU LES PRESCRIPCIONS DE L'ACORD D'APROVACIÓ
DEFINITIVA ADOPTAT PER LA COMISSIÓ TERRITORIAL D'URBANISME DE TARRAGONA
EN SESSIÓ DE 22 DE JUNY DE 2005**

JULIOL 2005

MEMÒRIA

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ.....	3
2.. DESENVOLUPAMENT HISTÒRIC DEL MUNICIPI	4
2.1. De la romanització al 1960	4
2.2. Del 1960 al 2004.....	8
3.. L'ENTORN FÍSIC, SOCIAL I ECONÒMIC	15
3.1. L'entorn físic	15
3.2. L'entorn social i econòmic	17
3.2.1. Estudi demogràfic	17
3.2.2. Medi agrícola.....	19
3.2.3. Medi urbà	19
3.2.4. Les activitats	21
4. ELS PRINCIPIS DE L'ORDENACIÓ DEL TERRITORI	23
4.1. Motivacions de la revisió del planejament	23
4.2. Objectius i criteris generals del planejament	24
5. EL DESENVOLUPAMENT DE L'ORDENACIÓ.....	26
5.1. Esquema director proposat per al desenvolupament urbà	26
5.2. La classificació del sòl	27
5.2.1. El sòl urbà	27
5.2.2. El sòl urbanitzable.....	28
5.2.3. El sòl no urbanitzable.....	29
5.3. La qualificació del sòl	29
5.4. La regulació del sòl	30
5.4.1. Regulació del sòl urbà.....	30
5.4.2. Regulació del sòl urbanitzable	30
5.4.3. Regulació del sòl no urbanitzable	30
5.5. L'estructura general i orgànica	31
5.5.1. Les xarxes de comunicació.....	31

5.5.2. Serveis tècnics	31
5.5.3. Els espais lliures	32
5.5.4. Els equipaments.....	32
5.5.5. La protecció dels béns culturals i naturals	32
6. LA RESERVA DE SÒL PER A LA CONSTRUCCIÓ D'HABITATGES DE PROTECCIÓ PÚBLICA	34
7. ESTRATÈGIA ENVERS EL DESENVOLUPAMENT URBANÍSTIC SOSTENIBLE	35
8. MESURES ADOPTADES PER A FACILITAR L'ASSOLIMENT D'UNA MOBILITAT SOSTENIBLE	36
9. PROGRAMA DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA.....	37
10. DOCUMENTS DEL PLA	41
ANNEX 1. QUADRES DE SUPERFÍCIES	
ANNEX 2. CONCLUSIONS DEL TREBALL DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA PER A L'APROVACIÓ DE LA REVISIÓ DEL P.O.U.M. DE SANTA OLIVA	
ANNEX 3. ESTUDI D'ESTRATÈGIES D'INTEGRACIÓ DELS NOUVINGUTS	
ANNEX 4. INFORME SOBRE ELS ESCRITS PRESENTATS EN EL PERÍODE DE REDACCIÓ DEL PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL	

1. INTRODUCCIÓ

El present Pla d'ordenació urbanística municipal és la revisió del Pla General Municipal d'Ordenació de Santa Oliva. Obeeix a la iniciativa de la Corporació Municipal de revisar el planejament del seu terme municipal amb la finalitat d'adequar-lo a la Llei 2/2002, de 14 de març, d'urbanisme.

La redacció d'aquest Pla General ha estat realitzat per els Serveis Tècnics Municipals. L'equip redactor ha estat format pels tècnics següents:

Direcció	Carles Díaz Gómez, arquitecte
Redactors	Ramon Queralt de la Llu, ambientòleg i jurista Manel Gómez Canales, sociòleg Jesús Alonso i Figueras, arquitecte tècnic Albert Guasch Ribas, assessor jurídic Aida Girona, ambientòloga Xavier Sust Fatjó, arquitecte Bea González García, arquitecta Amalia Parra Zabadúa, arquitecta

2. DESENVOLUPAMENT HISTÒRIC DEL MUNICIPI DE SANTA OLIVA

2.1. DE LA ROMANITZACIÓ AL 1960

2.1.1. La romanització

La via Augusta dels romans passava per l'actual Baix Penedès per on ara hi ha Bellvei i el Vendrell. Entre aquests dos pobles la ruta probablement s'endinsava dins el terme municipal de Santa Oliva i seria el mateix camí de la Calçada, travessava el torrent de Santa Oliva (a partir d'aquí actualment està urbanitzada i és el carrer que limita per la banda sud el polígon industrial del Molí d'en Serra), continuava per l'actual accés a la urbanització de les Pedreres (avinguda de Nostra Senyora del Pilar), girava cap el Molí Alt i es dirigia cap on ara hi ha el Vendrell. En el cas que això no fos així, cal suposar que el traçat passaria a un màxim de 2 quilòmetres més al sud, o sia, més a prop de la platja. Aquest fet ha estat determinant per a la història de Santa Oliva. Posteriorment els grans eixos de comunicació que van en direcció cap al sud, des de Barcelona, han aprofitat bàsicament el corredor del Penedès (la carretera nacional, el ferrocarril i, més cap aquí, l'autopista), és a dir, seguint en línies generals la mateixa idea que els romans. Tot això ha fet que Santa Oliva hagi estat històricament, i encara ho és ara, un poble proper als grans eixos de comunicació, però que alhora es troba a una distància prudencial que l'ha desplaçat dels fluxos de gent i de mercaderies (i, per tant, del desenvolupament econòmic a gran escala) i que al mateix temps l'ha permès gaudir d'una tranquil·litat que poblacions molt properes han anat perdent al llarg dels segles com, per exemple, el Vendrell.

Del període de la colonització romana els assentaments del terme municipal encara ens són mal coneguts. Malgrat això, és evident la importància del jaciment de Tomoví, situat a cavall dels termes d'Albinyana i Santa Oliva.

2.1.2. Dels inicis a l'any 1200

El primer esment de Santa oliva és de l'any 938. El poble es formà al voltant d'un eix de comunicació que va del mar cap a l'interior de la comarca. Aquest camí s'iniciava al lloc on posteriorment hi va haver el Vendrell, que en aquell temps seria tan sols un punt d'encreuament de camins molt important. Observant un mapa actual observem que seguia l'actual carretera del Vendrell fins la Corba de l'Alzina. Aquí creuava el torrent de Santa Oliva, passava pel costat de l'església de Santa Maria, seguia pel carrer de Mossèn Antoni Paradís, la plaça Major, el carrer de Torras i Bages i sortia pel poble pel camí de Saifores. A mig camí de Saifores, ja dins del terme de Banyeres del Penedès, creuava una altra vegada el torrent, dirigint-se des d'aquí cap a Saifores, Llorenç del Penedès i Sant Jaume dels Domenys. Aquest eix es va mantenir inalterat fins a finals del segle XIX, és a dir, durant quasi 1000 anys. Posteriorment, durant l'època medieval, s'aniria formant una xarxa radial entorn del reduït nucli urbà (camins de l'Arboç, de Tomoví-Albinyana, de l'Albornar, de Bellvei, etc.).

A finals d'aquesta etapa o a principis de la següent el poble deuria comprendre un espai ben reduït: el carrer del Castell, la plaça Major, el carrer de Torras i Bages (tan sols fins la cruïlla amb el camí de l'Arboç), el de Mossèn Antoni Paradís (tan sols fins

l'actual plaça del Local Cultural) i el Corraló. Aquesta petita àrea urbana no es va eixamplar fins finals del segle XVIII.

El 1040 s'esmenta per primera vegada el castell. Aquesta edificació aixecada sobre un petit promontori (inicialment amb caràcter defensiu i de residència) va ser decisiva per a la ubicació del poble en aquell punt exacte de l'eix de comunicació mar-muntanya abans descrit.

El territori de Santa Oliva era molt més extens que l'actual, ja que comprenia altres municipis que ara són independents, fet que li permetia arribar al mar. Els esdeveniments posteriors faran que a finals d'aquesta mateixa etapa el seu territori quedi reduït a l'actual terme municipal (a excepció de l'enclavament de l'Albornar, que en formarà part més endavant).

Durant aquests anys s'esmenta per primera vegada l'església de Sant Julià (1098) situada al castell que feia de parroquial, l'església de Santa Maria (1120), l'Albornar (1011), algun molí i altres topònims, alguns dels quals han perdurat fins els nostres dies. La masia de l'Albornar va néixer al peu d'un important eix: el camí reial de Vilafranca del Penedès a Valls. Des del segle XII tenim constància de l'existència del Priorat de Santa Maria, petita comunitat regida per un prior situada a l'església homònima; aquesta institució anirà prenent força en els anys següents.

2.1.3. Segles XIII a XV

Durant aquesta etapa Santa Oliva ja no té el poder polític d'abans, ja que a finals de l'etapa anterior ha vist reduir el seu territori a l'actual terme municipal. Amb aquest fet passa a ser un poble més.

És molt important destacar que entorn l'any 1300 el Priorat de Santa Maria aconseguí que l'església de Santa Maria, situada als afores, passés a ser la parroquial en detriment de la de Sant Julià (la del castell). Això explica que encara ara, 700 anys després, l'església parroquial estigui situada fora i apartada del nucli urbà, en un lloc que aparentment no té sentit si es compara amb qualsevol altra població ja que aquesta sol estar al bell mig del nucli urbà.

Un altre fet destacat és que fins al segle XIII la població de l'actual terme del Vendrell es concentrava a la zona costanera de Sant Salvador. Com que el lloc era poc adequat per viure-hi (llacunes i mosquits), la gent progressivament es traslladà a viure a l'interior, on ara hi ha el Vendrell. Per això, l'any 1307 el rector i la seu parroquial es traslladen on són ara. El poble de Sant Salvador es va anar abandonant, mentre que el Vendrell s'anà expandint progressivament en el lloc on fins llavors només hi havia una cruïlla de camins. Aquest canvi d'ubicació provocà que el nou nucli estigués a poca distància del sud del terme de Santa Oliva. Aquest fet ens explicarà molts problemes actuals que afecten Santa Oliva i el Vendrell.

Durant aquesta etapa la població va estar a mercè de les diverses pestes. Malgrat això, les variacions en xifres absolutes no foren gaire grosses i, per tant, el nucli urbà no s'eixamplà si no que tan sols s'anà consolidant. En aquella època més del 90 % de la població vivia en aquest nucli i la resta en alguns molins. D'aquesta època han de ser el Molí Alt, el d'en Serra (desaparegut fa pocs anys), el del Canyà, el Molí de la Vila i el de cal Miret. Durant aquest període l'enclavament de l'Albornar passà a formar part del territori de Santa Oliva per raons desconegudes, quedant el terme configurat tal com és ara.

2.1.4. Segles XVI i XVII

Durant aquesta etapa la demografia va patir diverses oscil·lacions a l'alça i a la baixa. Aquestes, però, si bé en algun moment van ser percentualment destacades, van ser minses en xifres absolutes, per la qual cosa l'estancament urbanístic del nucli urbà va continuar. La proporció entre la població del nucli i la del camp també no s'alterà.

L'obra més destacada d'aquesta època és l'enderrocament i nova construcció (excepte la façana) de l'església parroquial de Santa Maria a mitjans del segle XVI.

2.1.5. Segle XVIII

Durant aquesta centúria l'economia, basada com en els segles anteriors en l'agricultura i alguns molins fariners, experimentà una millora. La demografia també experimentà un progressiu creixement.

Malgrat això, creiem que el nucli històric no va créixer en extensió si no que es deuri anar omplint els buits que hi hauria a l'interior del poble. Per altra banda, quasi tots els molins van ser notablement ampliat i fins i tot s'edificà alguna nova masia (com, per exemple, la de l'Hugué).

A partir de cap a l'any 1700 el Vendrell agafa importància en detriment de l'Arboç. El trasllat del centre gravitatori comarcal a tan sols 3 quilòmetres de Santa Oliva impossibilità que al nostre poble creixessin les activitats comercials o de qualsevol altre tipus diferents de l'agricultura. Aquesta dependència cada cop més gran del Vendrell ens explicarà moltes coses que s'han produït en els darrers 300 anys. El fenomen d'absorció per part d'aquest nucli tan proper serà una constant.

2.1.6. Del 1790 al 1890

Santa Oliva va viure durant aquest període, a l'igual que la resta de la comarca i bona part de Catalunya, un creixement extraordinari de la població. La disminució de la taxa de mortalitat (a causa de la millora de la higiene, dels avenços de la medicina, del progressiu control de les epidèmies i d'una millor alimentació), el manteniment d'una elevada taxa de natalitat i un període econòmicament favorable foren les causes d'aquesta primera explosió demogràfica, sense precedents a la història local. Els habitants passaren de 308 el 1787 a 704 el 1887 (figura 1), la qual cosa suposà un increment del 128 % en 100 anys. L'extraordinari augment de població es concentrà exclusivament en el nucli urbà.

Aquesta revolució demogràfica va tenir el seu reflex en una ràpida expansió del nucli urbà de Santa Oliva (figura 3). Aquest no havia experimentat cap canvi significatiu des de l'època medieval, per la qual cosa podem dir que havia romàs estancat al voltant d'uns 300-500 anys. L'expansió se centrà bàsicament al sector nord-oest, prolongant l'eix principal del poble (carrer de Torras i Bages) i urbanitzant el camí de l'Arboç (carrer de Mossèn Josep Mª Jané). També s'obrí el carrer Nou, el de les Roques Baixes, el de les Roques Altes, el de Banyeres del Penedès, l'inici del de Jaume Balmes i la plaça de Catalunya. Moltes cases properes al castell són també d'aquesta època. El límit aproximat de tot això fou l'actual carrer de Mossèn Jacint Verdaguer. Així mateix, el creixement afectà l'eix principal del poble en el seu sector sud-oest: banda de llevant del carrer de Mossèn Antoni Paradís des de l'actual ajuntament fins l'església parroquial de Santa Maria, incloent-hi l'obertura del carrer de les Hortes.

Durant aquest període fou quan, possiblement, a causa de l'onada de prosperitat es modificà la façana de moltes cases. Això explica que nombrosos edificis del nucli primitiu conservin arcades de pedra d'estil gòtic i romànic al seu interior, però en canvi no hi hagi cap construcció particular del poble que externament respongui a una tipologia plenament medieval.

Aquesta gran expansió urbanística es va fer seguint, però, una eufòria econòmica basada exclusivament en l'agricultura. Això, i l'absència de grans fortunes, explica la baixa qualitat de les noves construccions. S'utilitza habitualment la pedra de marge i el fang, en detriment generalitzat de materials considerats nobles com la pedra treballada (al poble no hi ha murs sencers fets amb carreus). Poques són les portalades que es fan amb pedra picada i les poques que hi ha tenen un disseny matusser. Les obertures (portes i finestres) es fan, en els millors casos, amb maons i habitualment són de reduïdes dimensions. Els balcons són quasi inexistent. Les distàncies entre forjats són molt reduïdes. No hi ha cap casa amb escut i fins i tot són poques les que tenen l'any de construcció gravat. En conjunt, doncs, interessa construir ràpid per donar sostre a l'increment constant de persones. Preocupa donar un sentit pràctic per damunt de la comoditat i l'ostentació. El model que es repeteix quasi sempre és la casa unifamiliar amb planta baixa i un pis (en alguns casos, pocs, hi ha un segon pis o golfes).

A finals d'aquesta etapa, possiblement l'any 1880, es produeix un fet que alterarà profundament el principal eix tradicional de desplaçament dins del terme municipal. La construcció de la carretera del Vendrell a Sant Jaume dels Domenys suposarà una millora qualitativa, però alhora convertirà el poble en un autèntic cul de sac (figura 4). Això és a causa de que la nova via seguirà el traçat habitual del camí mil·lenari fins l'anomenada Corba de l'Alzina i a partir d'aquí s'obrirà un nou recorregut que evitarà creuar el torrent (i, per tant, de passar per dins del poble). Ambdues rutes, el camí antic i la carretera nova, no es retrobaran fins els afores de Saifores. A partir d'ara, per entrar a Santa Oliva s'haurà d'utilitzar el nou ramal i el flamant pont que s'ha construït. Amb això s'evita creuar el torrent a nivell, amb els problemes que això comportava especialment en cas de riuada, però a canvi Santa Oliva ha deixat de ser un lloc de pas. D'ara endavant al poble només hi entrarà el que hi té alguna cosa a fer, la qual cosa el farà ser un lloc un xic apartat de la ruta principal i, per tant, inadequat per edificar-hi o per implantar-hi qualsevol tipus de negoci de tipus comercial o industrial. L'efecte de cul de sac es fa palès a tot arreu, però especialment al petit raval que s'havia format prop de l'església de Santa Maria. Malgrat tot, aquest efecte negatiu ha tingut la seva contraprestació 100 anys més tard, és a dir, actualment, ja que la proliferació des dels anys 60 del segle XX de l'ús de l'automòbil (amb els seus efectes de contaminació atmosfèrica i acústica) no ha repercutit gaire al poble. Sense haver-ho pretès explícitament en aquell moment, ens trobem que ara, al cap d'un segle, el benefici i el gran tresor del poble és la pau. Santa Oliva és, juntament, amb Sant Vicenç de Calders (i, una mica més allunyat, Albinyana), el poble del Baix Penedès tranquil i que manté el seu caire rural malgrat estar prop de centres urbans de gran activitat (el Vendrell i la zona costanera). Fins i tot es pot dir que el pont que es va construir el 1880 suposà, i suposa actualment, un element indiscutible del patrimoni arquitectònic i paisatgístic del poble al qual els santolivencs no estarien disposats a renunciar malgrat la seva estretor.

2.1.7. Del 1890 al 1960

Aquest és un període de profunda decadència econòmica, demogràfica i urbanística a Santa Oliva i en general al Baix Penedès. L'arribada de la fil·loxera, entorn l'any 1892,

suposà la destrucció de la vinya, el principal conreu de la comarca. Si tenim en compte que l'agricultura, i per tant el sector primari, constituïa la riquesa quasi exclusiva del Baix Penedès, podem intuir el profund trasbals que es va patir. A tot això cal afegir l'atractiu que al tombant de segle exercien les zones urbanes desenvolupades, especialment Barcelona, amb l'important oferta de llocs de treball de la indústria i també d'altres rams (comerç, serveis i construcció).

Com a conseqüència, la comarca viurà un degotament constant de població. Santa Oliva passarà dels 704 habitants del 1887 als 513 de 1936 (figura 1). Això suposa una pèrdua del 27 %. Durant el següent quart de segle (incloent, per tant, la guerra civil de 1936-1939) el municipi viurà una etapa de misèria i la població s'estancarà entorn els 500 habitants (508 el 1960).

Durant aquest període l'urbanisme viu una època d'estancament. S'abandonen moltes cases a causa de l'emigració i només se'n fan de nova planta de forma esporàdica. També cal dir que al voltant de l'any 1910 l'electricitat va arribar al terme municipal. Aquesta millora comportà, però, l'immediat cessament de l'activitat dels molins hidràulics d'origen medieval i, en conseqüència, s'inicià el seu abandonament.

Malgrat aquest panorama negre, hi ha tres fets a destacar relacionats amb l'urbanisme. Possiblement a l'inici d'aquesta etapa, es començà a edificar, encara que de forma modesta, el sector de la carretera de Santa Oliva al Vendrell que toca al nucli d'aquest darrer municipi. Això és conseqüència de que l'àrea urbana de la capital comarcal comença a fer pressió i a estendre's, encara que de forma encara molt tímida, cap el sector sud del terme municipal de Santa Oliva. En segon lloc hem de mencionar que el 1890 es construí l'actual cementiri municipal, atenent raons sanitàries i de saturació del que fins llavors funcionava enganxat als murs de l'església parroquial de Santa Maria. En tercer lloc, cal destacar la construcció del Camp d'Aviació per a ús militar en una extensa zona de ponent del terme municipal durant la guerra de 1936-1939. L'arrencada generalitzada d'arbres, l'explanació de totes les finques i la desaparició dels camins de la zona suposaren una transformació radical del paisatge tradicional, fet encara apreciable després d'haver transcorregut uns 60 anys.

2.2. DEL 1960 AL 2004

2.2.1. Del 1960 al 1980

A partir de 1960 Santa Oliva viurà, a l'igual que tota la costa i els principals nuclis urbans de Catalunya, una transformació brutal en tots els àmbits, amb unes característiques i proporcions inimaginables tan sols 10 anys abans. Aquests canvis superaran amb escreix el conjunt de tots els que s'havien produït al llarg de la història.

En pocs anys l'agricultura passarà de ser la font quasi exclusiva d'ingressos dels santolivencs a ser l'activitat de poques persones o el complement d'altres activitats més rendibles que es realitzen fora del poble. A la comarca, i especialment a la zona costanera, es desenvoluparà el negoci del turisme en massa, la construcció i el comerç. Al mateix temps, la resta del Baix Penedès quedarà esquitxada per un conjunt d'urbanitzacions d'estiueig amb diversos denominadors comuns: la seva gran extensió, la seva ínfima qualitat i la manca generalitzada dels més elementals serveis.

Tot plegat provocarà, com a molts llocs de Catalunya, una gran immigració de gent procedent de zones deprimides de l'Estat espanyol, especialment d'Andalusia i Extremadura. Santa Oliva viurà una autèntica explosió demogràfica (figura 1): 508

habitants el 1960, 771 el 1970 i 1.127 el 1981. El creixement vegetatiu serà important, però el factor que explica aquesta revolució demogràfica és principalment la immigració.

Durant aquests vint anys el canvi urbanístic és profund. Apareixen noves zones urbanes de gran extensió en llocs on fins llavors no hi havia més que camps (figura 4): la urbanització Canyelles, Residencial Sant Jordi, el Camí dels Molins i la urbanització de les Pedreres i la del Blanquillo. A més, entorn l'any 1973 es construeix l'anomenada Autopista del Mediterrani i, uns anys més tard, l'Autopista de l'Ebre.

2.2.2. Del 1980 al 1998

Durant la dècada dels anys 70 es produí una greu crisi econòmica a Catalunya, la qual cosa suposà una aturada sobtada del flux immigratori entorn l'any 1978. Aquests dos factors foren la causa de l'aturada del procés d'urbanització desenfrenat que s'havia iniciat uns 20 anys abans. L'estancament demogràfic i la davallada de l'edificació es prolongà durant bona part dels anys 80. El Baix Penedès ha estat, però, una de les excepcions més marcades de Catalunya (possiblement la que més) dins d'aquesta etapa de retrocés. Contràriament a la resta del país, el Baix Penedès va continuar augmentant d'habitants. A més, durant els anys 90, i coincidint amb una nova etapa de progrés econòmic, la nostra comarca ha vist disparar l'allau d'immigrants. Ara, però, la gent ja no ve de fora de Catalunya, si no que els desplaçaments es produeixen dins del propi país. Durant els anys 80 i 90 són nombroses les famílies que, procedents de la conurbació de Barcelona, s'estableixen al Baix Penedès. Tot això que diem és aplicable a Santa Oliva. Estadísticament observem que, per les raons adduïdes, es passa dels 1.127 habitants el 1981, a 1.485 el 1991 i a 2.001 el 1998 (figura 1).

En l'àmbit purament urbanístic, durant l'etapa 1980-1998 es consoliden les noves zones urbanes sorgides entre 1960 i 1980, però, al mateix temps, s'urbanitzen nous sectors (figura 4): el polígon industrial del Molí d'en Serra (cap a 1988-1990), el circuit de proves de l'IDIADA (a partir de 1992) i el polígon industrial de l'Albornar. Aquestes dues darreres realitzacions han provocat l'ocupació quasi total del territori de l'Albornar, mercès a una planificació urbanística conjunta amb alguns municipis veïns. Entorn l'any 1980 es va asfaltar el camí de Bellveí, després del qual s'han anat arrançant altres camins. També entorn d'aquell any van ser cimentats tots els carrers del poble i des de llavors s'han anat asfaltant i dotant de serveis molts nuclis urbans del terme. A finals de 1998, es va iniciar la urbanització del sector de la Fassina, al nucli urbà del poble, i la depuradora. Aquest any es va inaugurar la part que mancava de l'Autopista Pau Casals, que és la que segueix les costes del Garraf fins arribar al Baix Penedès.

2.2.3. Del 1998 al 2004

De 1998, data de la redacció del Pla General Municipal d'Ordenació vigent, s'han realitzat importants obres d'infraestructura que afecten a Santa Oliva. S'ha executat la variant de la C-246 (coneguda com la carretera de Valls) al seu pas pel Vendrell, el traçat de la qual discorre quasi íntegrament pel sector sud del terme municipal de Santa Oliva i s'han executat les obres d'eixamplament de la carretera del Vendrell a Sant Jaume dels Domenys, que constitueix l'eix vital de Santa Oliva.

Una altra infraestructura que ha tingut gran impacte en el territori és el traçat del TGV Madrid-Barcelona, pròxim al de la C-246, creant-se una gran divisió del terme municipal al nord i al sud d'aquestes dues grans infraestructures.

En aquest període ha continuat el creixement del nucli urbà en el sector de la Fassina i s'han presentat incipients de creixement urbà residencial en els sectors R1 i R5 determinats pel Pla General Municipal d'Ordenació i en les àrees industrials.

2.2.4. Valoració del període 1960-2004

Els canvis transcendentals i profunds que ha patit pràcticament tot el terme municipal de Santa Oliva en els darrers 45 anys han donat com a resultat l'aparició d'un lloc amb unes característiques radicalment diferents de les d'abans, la qual cosa fa que puguem parlar no d'una evolució si no d'una autèntica revolució del paisatge i dels elements humans que tradicionalment eren els que identificaven el municipi.

Si bé és cert que tots aquests canvis han comportat una millora de l'economia i una diversificació d'aquesta (abans només estava centrada en l'agricultura), tot això ha tingut la seva contraprestació en l'aparició d'una extensa problemàtica urbanística. És a dir, doncs, que en conjunt ha incidit més negativament que positivament en la qüestió que és objecte d'anàlisi en aquest informe, tal com intentarem explicar a continuació.

A partir de 1960 el terme municipal de Santa Oliva s'ha anat transformant en un lloc situat a cavall entre dues realitats que actualment conformen el Baix Penedès. El sector sud (i ben aviat l'enclavament de l'Albornar) es pot inscriure dins d'una perspectiva comarcal on molts indicadors van en augment: la zona costanera (turisme, construcció, població, etc.) i el Vendrell (amb totes les característiques que una capital comarcal comporta), essent uns llocs on el fort i desordenat creixement han provocat un gran impacte negatiu al territori. El sector nord del terme, on hi ha el nucli històric, pertany a una altra perspectiva comarcal, el de la plana interior, on el poc augment o l'estancament són els trets definidors (amb major predomini de l'agricultura i la ramaderia, i amb la presència d'indústries esporàdiques i urbanitzacions de poca qualitat). Aquestes dues situacions convergeixen a Santa Oliva, partint el terme en dues realitats urbanístiques, paisatgístiques, econòmiques, demogràfiques i socials ben diferenciades.

El desenvolupament urbanístic generat del 1960 fins a principis dels anys 80 (moment en que es van aprovar les Normes Subsidiàries de Planejament Urbanístic) va patir una manca de planificació general. No va existir una visió de conjunt del terme municipal i del seu entorn, especialment en el sentit de determinar què es volia i què es pretenia ser. Precisament va ser durant aquesta vintena d'anys quan es van formar la major part dels nuclis urbans del terme municipal. Tot això ha portat a que actualment tot el terme, però especialment el sector sud, sigui un conglomerat de zones urbanitzades que esquitxen el territori sense solució de continuïtat i a les quals manca en molts sentits la necessària coherència. Alguns llocs han sorgit de forma espontània (el Camí dels Molins) i altres amb una planificació molt elemental (les Pedreres, Residencial Sant Jordi i la urbanització Canyelles). Òbviament, en aquests darrers casos la idea d'inserir adequadament la nova actuació urbanística en el seu entorn més immediat (la resta del terme municipal) i proper (la comarca) no ha existit. Tot això ha fet que actualment Santa Oliva tingui un terme urbanísticament desvertebrat. Aquesta multiplicitat de nuclis ha generat, especialment en el sector sud, la destrucció del paisatge tradicional i la substitució dels camps per edificacions de baixa qualitat i també, allà on encara no s'ha acabat d'ocupar tot l'espai disponible, per zones degradades (plenes d'enderrocs i males herbes) i ofegades. El terme municipal, però especialment la part propera al Vendrell, presenta forts contrastos i sovint evidents barreges de zones agrícoles, zones residencials, zones de segona

residència, fàbriques aïllades, polígons industrials, vies de comunicació, cursos fluvials, elements paisatgístics o arquitectònics d'interès, etc. La manca d'una visió i planificació globals va generar un urbanisme salvatge que adopta l'aire de la perifèria de les grans zones urbanes del país en la seva vessant més degradada, malgrat ésser un terme que, paradoxalment, encara manté també una imatge rural o semirural en alguns sectors ben extensos.

Cal veure la interrelació del procés d'urbanització amb l'augment demogràfic, ja que ambdós components van molt lligats. És obvi pensar que l'obertura, a principis dels anys 70, de l'Autopista del Mediterrani va aportar riquesa a la comarca i un incipient flux de gent de l'àrea barcelonina amb ganes d'adquirir segones residències per fer-ne ús a l'estiu i els caps de setmana. Malgrat que Santa Oliva no té una connexió directa amb aquest eix de comunicació, la seva influència ha estat palesa. Les Pedreres i la urbanització Canyelles s'expliquen en bona part per aquest fet. En canvi, l'origen de la urbanització Sant Jordi és purament de primera residència, atesa la seva proximitat al nucli vendrellenc. L'obertura de l'Autopista de l'Ebre també va suposar la facilitat de relació amb la zona de Lleida i l'Aragó.

Posteriorment la construcció de l'autopista del Garraf ha permès incrementar notablement la població fixa que vulgui mantenir la seva feina a Barcelona o a les seves rodalies. És extremadament interessant analitzar què ha suposat tot això per a la població del terme. Per primera vegada en tota la història es trenca el repartiment de població basat, com ja s'ha dit, en el fet de residir més d'un 90 % de gent al nucli històric i la resta a les masies. El cens de 1986 (quadre 2A) ens demostra que el nucli històric, malgrat ser amb escreix el sector més poblat, tan sols comprèn el 37'04 % de la població del municipi enfront del 62'96 % restant. A més, resulta evident, si es compara amb les xifres de població dels anys 1940 a 1960 (figura 1), que el nucli històric ha romàs estancat. En els 17 anys següents, els que van fins al padró de 2003 (quadre 2B), el desequilibri s'accentua en lloc de corregir-se. Comparant les dades, la majoria de nuclis urbans s'estanquen o augmenten poc. Destaca l'evolució del nucli històric que perd pes específic, ja que percentualment descendeix al 25'64 %, i la de les Pedreres, que amb un augment de 861 habitants assoleix un percentatge destacat de l'ordre del 42'79 %.

Què és el que ha passat? En els darrers anys, especialment durant els anys 90, moltes persones de l'àrea de Barcelona que posseeixen una segona residència al terme es traslladen a viure cap aquí. Amb això converteixen aquest habitatge en primera residència. L'estadística de població que hem comentat, i el fet que les Pedreres sigui el sector que fins fa pocs anys estava destinat majoritàriament a l'ús durant els mesos d'estiu, revela amb tota claredat el que està passant: l'extraordinari creixement de població del terme s'està produint bàsicament en aquesta urbanització. O sigui, doncs, que el desequilibri s'està disparant.

El fet és doblement greu si es té en consideració quin és el pol d'atracció dels habitants del terme. El nucli històric continua essent dependent en quasi tots els aspectes de l'atracció que, com hem explicat, exerceix el Vendrell des de fa 300 anys. Els nous barris que s'han creat han sorgit entre ambdues poblacions i, en conseqüència, més a prop del Vendrell. Per tant, per raons d'atracció i de proximitat, des d'un bon principi han estat dependents del cap de comarca. Amb això volem demostrar que no s'ha creat la jerarquia de centres d'atracció que suposadament s'hagués donat si la capital de comarca hagués estat a una distància més llunyana: els nous barris haurien anat al nucli històric per a les compres més elementals i, en un segon ordre, el terme municipal en conjunt s'hauria dirigit al Vendrell per a qüestions de més envergadura i compres especialitzades. Ara, però, quina és la realitat? Senzillament, que al nostre terme municipal no hi ha cap nucli aglutinador, ni nou ni

vell. No existeix un pol d'atracció que doni cohesió i identifiqui el conjunt, ja que tot i tothom gravita sobre el Vendrell. El que fa de veritable punt d'unió dels diferents barris del terme és quelcom extern al conjunt: el Vendrell. És a dir, cada nucli actua com un barri de la capital comarcal, on sap que hi trobarà els serveis, els llocs de lleure i compres, etc. El terme en conjunt, però especialment els nuclis de la zona sud, actua com un barri dormitori del Vendrell.

Globalment podem parlar d'un conjunt de comunitats (els diversos nuclis urbans que conformen el terme) que s'ignoren mútuament entre elles i no es coneixen. En aquest sentit, es dona la paradoxa que el nucli antic, malgrat la seva condició, no s'escapa en absolut del comentari i per això es dona el cas, molt freqüent, que la gent de les urbanitzacions el desconeixen per la senzilla raó que els nens només hi van per anar a l'escola i els adults un cop cada molt temps quan necessiten fer un tràmit a l'ajuntament o al consultori del metge. Fins i tot no és estrany trobar gent (de les Pedreres, per exemple) que creu que viu al terme del Vendrell. En general, el col·lectiu de gent del nucli antic manté i ha reforçat la seva personalitat, mentre que molts habitants de la resta del terme semblen manifestar un marcat desarrelament. De fet, com a conseqüència de les diverses procedències dels habitants del terme (gent del lloc de diverses generacions, immigrants dels anys 60 i 70, nous habitants procedents de Barcelona i rodalies, magrebins i altres col·lectius) i la separació física dels diversos nuclis urbans, podem parlar de l'existència de diferències acusades entre els santolivencs en àmbits tan diversos com l'idiomàtic, els hàbits, les mentalitats, els gustos estètics aplicats als habitatges, el tipus d'associacionisme, etc.

La raó principal dels canvis produïts ha estat l'increment de població, que ha fet passar dels 508 habitants del 1960 als 2.001 del 1998 (quadre1). L'augment ha estat brutal, de l'ordre del 394 %. Els habitants s'han multiplicat per 4, però l'extensió de les zones urbanes i els problemes que han generat s'han multiplicat per molt més. I, si bé percentualment l'increment d'habitants ha estat alt, hem de pensar que en xifres absolutes ha estat baix (1.497 individus). Amb això pretenem demostrar que els impostos que generen unes 1500 persones més no es corresponen, ni de bon tros, amb els recursos econòmics que fan falta per anar pal·liant els problemes urbanístics creats.

QUADRE 1

Habitants del terme municipal de Santa Oliva (1787-1998)

Any	Habitants
1787	308
1820	260 ±
1830	429
1842	392
1857	579
1877	686
1887	704
1900	635
1910	606
1920	539
1930	530
1936	513
1940	491
1950	502
1960	508
1965	636
1970	771
1975	1007
1981	1127
1986	1261
1991	1485
1996	1828
1998	2001

QUADRE 2A

Habitants del terme municipal de Santa Oliva per nuclis (padró 1986)

Nucli	Habitants	Percentatge
Nucli històric	467	37,04%
Disseminats	73	5,78%
Urb. Canyelles	42	3,33%
Carret. Del Vendrell	61	4,83%
Residen. S. Jordi	225	17,85%
Camí dels Molins	112	8,88%
Urb. les Pedreres	267	21,18%
El Molí del Blanquillo	14	1,11%
TOTAL	1261	100 %

QUADRE 2B

Habitants del terme municipal de Santa Oliva per nuclis (13-11-1997)

Nucli	Habitants	Percentatge
Nucli històric	612	30,57%
Disseminats	88	4,4 %
Urb. Canyelles	40	1,99%
Carret. Del Vendrell	68	3,39%
Residen. S. Jordi	281	14,04%
Camí dels Molins	118	5,9 %
Urb. les Pedreres	748	37,37%
El Molí del Blanquillo	47	2,34%
TOTAL	2002	100 %

3. L'ENTORN FÍSIC, SOCIAL I ECONÒMIC

3.1. L'ENTORN FÍSIC

Santa Oliva es un municipi pròxim a la costa i als principals centres turístics de la zona. Aquesta situació privilegiada, com també les bones comunicacions, fan que sigui un lloc idoni per al descans, la visita reposada i, al mateix temps, per gaudir del dinamisme, l'hospitalitat i les ganes de viure dels seus habitants.

El terme municipal de Santa Oliva està situat a la plana del Baix Penedès, al nord de la capital de la comarca, El Vendrell, i a 4 Km. de les platges. La seva extensió és de 9,54 Km², i s'hi destaca la singularitat de l'Albornar.

El territori, pla, té una lleugera pendent cap al mar. El nucli històric es troba situat al nord del terme municipal, a 102 m. d'altitud.

El clima és purament mediterrani: estius agradables per la marinada i hiverns suaus, amb pluja en les estacions equinoccials. La temperatura mitjana oscil·la entre les màximes de 26°-28° i les mínimes de 8°-10°.

Santa Oliva ha sabut aprofitar des de fa temps l'aigua, que sempre ha tingut en abundància; mostra d'això són els topònims que encara avui perduren en els molins hidràulics: Molí Alt, Molí Baix, Molí Perot, Molí d'en Serra... Aquestes aigües s'han aprofitat per a la construcció d'una xarxa de regadiu, que encara avui perdura i es gestiona per mitjà del sindicat de regants.

El paisatge és una interrelació del paisatge rural, urbà i industrial. Hem de tenir en compte que l'expansió del turisme, ha modificat parcialment la dedicació laboral del municipi i ha vingut a completar l'economia. S'ha sabut conjugar el paisatge rural de vinyes, oliveres i ametller amb un desenvolupament de polígons industrials dedicades a diferents sectors comercials i la instauració de noves entitats destinades a serveis.

El nucli de Santa Oliva és mil·lenari, en els seus carrers i edificis existeix un marcat sabor històric que s'ha sabut conjugar amb les noves edificacions i amb la modernitat de les construccions urbanes. El municipi ha sabut conjugar amb les noves edificacions i amb la modernitat de les construccions urbanes. El municipi ha sabut integrar-se amb perfecta harmonia a l'evolució dels temps moderns, al pas dels anys.

La població compta amb dos grans polígons industrials per a la seva expansió econòmica. Per un costat tenim el polígon Molí d'en Serra, dedicat a les mitjanes i petites empreses, i per altra banda el polígon de l'Albornar, destinat a grans empreses, i que compta amb la instal·lació de l'empresa bandera d'**IDIADA**, Institut d'Investigació aplicada de l'automòbil, de la Generalitat de Catalunya. Són dos grans nuclis de creació i foment a la creació de llocs de treball.

Existeix una molt bona xarxa de comunicacions que envolta el municipi, tenim un accés ràpid a les autopistes A-2, A-7 i a la N-340. El nostre municipi està a 70 Km. de Barcelona, a 40 Km. de Tarragona i a 50 Km. de Reus.

Santa Oliva és un municipi en creixement, actualment compta aproximadament amb 2.600 habitants censats. En els últims anys aquest creixement s'ha disparat de tal manera que se'ns obliga a una planificació urbanística i social amb visió de futur.

Per entendre la realitat urbanística del municipi, cal fer una anàlisi de cadascun dels nuclis urbans que conformen el terme.

- **Residencial Sant Jordi.** Conjunt sorgit els anys 60-70 a l'extrem que toca el terme municipal del Vendrell. Com que existeix pràcticament una continuïtat urbana entre el barri i les darreres cases de la capital de la comarca, a qualsevol persona de fora de la zona li resulta difícil entendre que allò encara és del terme municipal de Santa Oliva. El barri és format per blocs de pisos (una tipologia urbana quasi exclusiva, ja que pràcticament no es dona en cap altre lloc del terme municipal) i xalets. Darrerament s'hi han fet algunes cases aparellades més. La zona presenta un aspecte endreçat, però amb poques perspectives de nous creixements. L'absorció física del barri per part del Vendrell ha fet que els seus habitants hagin adoptat uns hàbits que en res es diferencien de qualsevol altre lloc del nucli que els atrau. Anant a peu, i sense cap mena de dificultat, poden passejar pels carrers del Vendrell, fer-hi les seves compres habituals, gaudir dels seus serveis i, en definitiva, viure com un ciutadà vendrellenc més. L'única separació és la ratlla imaginària que delimita els dos termes municipals.
- **Camí dels Molins.** Petit nucli, a cavall entre Residencial Sant Jordi i la urbanització de les Pedreres, nascut amb un mitjà molt modestos. La tipologia dels seus edificis és ben variada. Darrerament l'esforç municipal de pavimentació i dotació dels serveis més elementals, així com les reformes dutes a terme pels alguns particulars, han contribuït a millorar una mica la imatge i la qualitat de vida del lloc. El seu entorn, però, ja és una altra cosa, car el paisatge actual és extraordinàriament agressiu i té totes les característiques d'una zona d'extraradi (en aquest cas, curiosament, del Vendrell): camps abandonats, llocs plens d'enderrocs, cases semienderrocades, finques dividides en petites parcel·les agrícoles de caire suburbial, etc. Les relacions habituals dels seus habitants són amb el Vendrell.
- **Urbanització de les Pedreres - El Molí del Blanquillo.** Incloem aquests dos sectors en un mateix grup perquè morfològicament són una mateixa cosa, ja que no existeix entre ells cap discontinuïtat urbana i tenen el mateix tipus d'habitatges. La zona ocupa un suau turó que fins fa 30 anys presentava una escassa productivitat, amb terres pedregoses i de secà i on també hi havia garrigues. És la urbanització més extensa del terme, tota ella formada per xalets. Inicialment eren quasi tots de segona residència, però progressivament els seus habitants (procedents bàsicament de l'àrea barcelonina) l'han anat transformant en primera residència. El barri està bastant consolidat.

En un principi bastants xalets presentaven acabats de baixa qualitat a causa de que molts els havien anat fent els mateixos propietaris durant els caps de setmana. Però progressivament les construccions del barri han anat millorant la seva imatge i la seva qualitat. continuen havent-hi solars abandonats, construccions de molt dubtós gust estètic i algunes cases que difícilment poden reunir les mínimes condicions d'habitabilitat que es pot exigir. Després de molts anys d'un cert estancament, darrerament s'han fet nous xalets d'una qualitat superior a la majoria dels que

havien estat fets anteriorment. Aquest barri està absorbint una bona part de l'increment d'habitants del terme, malgrat que el volum de nova edificació que s'hi detecta no es correspon amb l'espectacular augment de població que s'està donant. Això reforça la idea de que els seus nous habitants són majoritàriament gent que ocupen xalets edificats ja fa anys i dels quals fins ara només gaudien els caps de setmana i els festius.

- **Carretera del Vendrell.** Raval format al voltant de la carretera del Vendrell a Santa Oliva com una prolongació de les darreres cases de la primera població. El barri, de petites dimensions, presenta una gran varietat de tipologies constructives edificades en períodes històrics molt diversos bàsicament dins dels darrers 100 anys i que tenen uns usos també molt diversos.
- **Urbanització Canyelles.** Barri molt allargat format per xalets, que és una continuació del nucli històric, encara que ben diferenciat tipològicament, que forma un veritable cul de sac dins del cul de sac que ja de per si és el propi poble. La part que connecta amb el poble en general presenta construccions en bon estat però, a mesura que ens introduïm cap els carrers més endins de la urbanització (en direcció est) crida l'atenció la gran quantitat de construccions que ofereixen un estat de conservació deficient i l'abundància de solars sense edificar.
- **Nucli històric de Santa Oliva.** Pel seu caràcter de poble tradicional, ofereix una imatge completament diferenciada de tota la resta de zones urbanes del terme. Resulta interessant, però, analitzar en profunditat el què ha passat d'ençà l'any 1960 fins l'any 2000. En un terme municipal on l'edificació en massa ha estat la nota predominant els darrers 40 anys, la sorpresa es produeix en comprovar que l'excepció d'aquest fet es produeix, precisament, en el nucli històric. Durant aquests anys a Santa Oliva tan sols s'han substituït alguns edificis puntuals per noves construccions. Fins i tot, podem afirmar que el grau de substitució o de remodelació de cases velles a Santa Oliva ha estat menor que a la part antiga dels pobles de característiques semblants que hi ha al voltant. No obstant, a partir de l'any 2000, com a conseqüència del desenvolupament urbà del sector de la Fassina, s'ha produït un significatiu creixement del nucli.
- **Polígon industrial del Molí d'en Serra.** És una zona industrial recent, apropiada per a la implantació de petites indústries i centres de distribució, que dona servei als pobles de l'interior i al Vendrell.
- **IDIADA.** És una gran implantació autònoma i segregada en el territori amb molt oques relacions amb el seu entorn.
- **Polígon industrial de l'Albornar.** Zona industrial de desenvolupament recent, apropiada per a la implantació de mitjanes i grans indústries, que està en fase d'ampliació.

3.2. L'ENTORN SOCIAL I ECONÒMIC

3.2.1. Estudi demogràfic

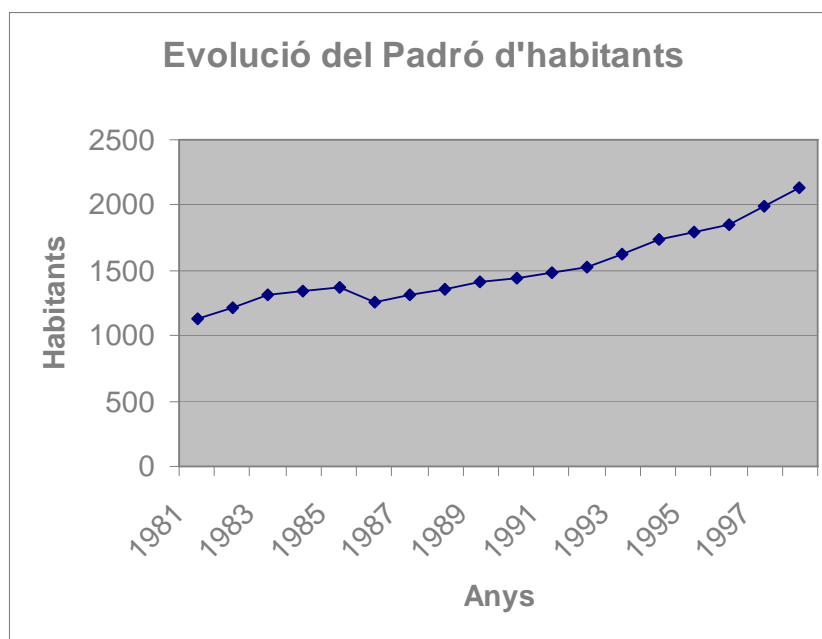
En ser Santa Oliva un municipi en que l'assentament de segones residències és molt important, la seva població es desdobra en fixa i flotant. La població fixa és la població de dret. Entre l'any 1986 i 2003 ha hagut un increment en el nombre d'habitants de dret de la manera següent:

EXERCICI	habitants
1986	1252
1987	1320
1988	1356
1989	1407
1990	1443
1991	1485
1992	1526
1993	1618
1994	1742
1995	1788
1996	1828
1997	-----
1998	1972
1999	2064
2000	2101
2001	2175
2002	2286
2003	2422

Les migracions són importants en el municipi de Santa Oliva, en especial, pel nombre de persones que darrerament s'assenten en el seu terme provinents d'altres municipis. Les variacions vegetatives i les migracions de la població han estat les següents en el període de 1981 a 1998:

Modificacions del Padró municipal d'habitants

EXERCICI	any anterior	Altes			Baixes		HABITANTS
		Naixements	D'altres ¹	Omissió	Defuncions	D'altres ¹	
1981							1137
1982							1211
1983	1211	21	47	66	3	25	1317
1984	1317	11	48	9	5	34	1346
1985	1346	19	53	7	10	52	1363
1986							1261
1987	1261	3	27	41	2	10	1320
1988	1320	8	65	28	14	51	1356
1989	1356	10	76	40	10	65	1407
1990	1407	10	109	5	14	74	1443
1991							1485
1992	1485	7	42	27	6	29	1526
1993	1526	17	90	41	10	46	1618
1994	1618	19	184	38	16	98	1742
1995	1742	16	137	14	13	108	1788
1996	1788	14	0	0	28	0	1847
1997	1847	23	163	0	6	29	1998
1998	1998	10	207	0	4	73	2138

3.2.2. Medi agrícola

L'estudi detallat de les activitats de la població fixa, referit a l'agricultura mostra que pocs habitants es dediquen a aquesta activitat i menys com activitat única. La resta té l'activitat agrícola com a marginal respecte la seva ocupació principal. La població de Santa Oliva ha buscat, doncs, en altres fons de riquesa (construcció, indústria, comerç i turisme) la seva actual activitat.

La superfície total agrícola del terme municipal és de 615 Ha. En conjunt s'observa una gran quantitat de superfície de sòl d'escassa rendibilitat agrícola com a conseqüència d'una explotació agrícola fictícia o ralentitzada.

Bosc	136.248,84
Ametller	275.794,91
Fruiter	85.229,84
Olivera	1.061.898,33
Cereal	633.767,18
Erm	907.017,35
Garrofer	251.266,31
Morera	3.228,72
Regadiu	1.071.409,03
Vinya	993.651,48
TOTAL	5.419.511,99

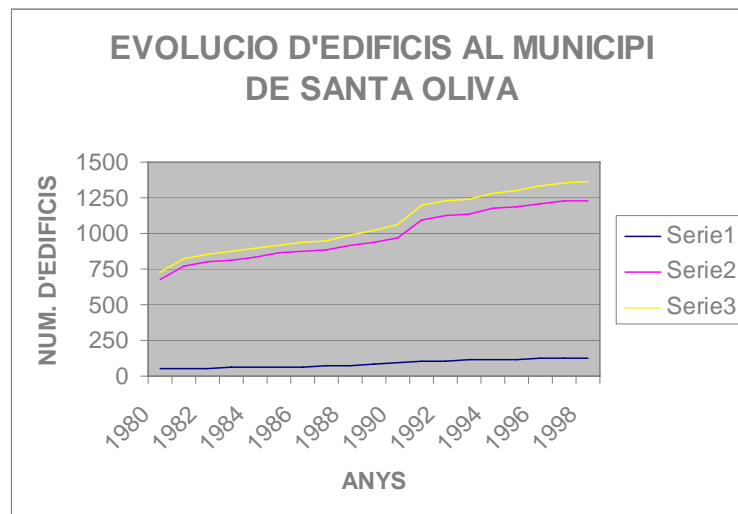
3.2.3. Medi urbà

L'actual medi urbà ve definit clarament per una disgregació sobre el territori de diferents nuclis. El casc històric al Nord de terme, Les Pedreres al centre, el nucli Camí dels Molins per sota d'aquest i el Sant Jordi al sud del terme.

El municipi disposa de 1361 edificis distribuïts en locals i vivendes de la manera següent:

Evolució d'edificis del municipi de Santa Oliva

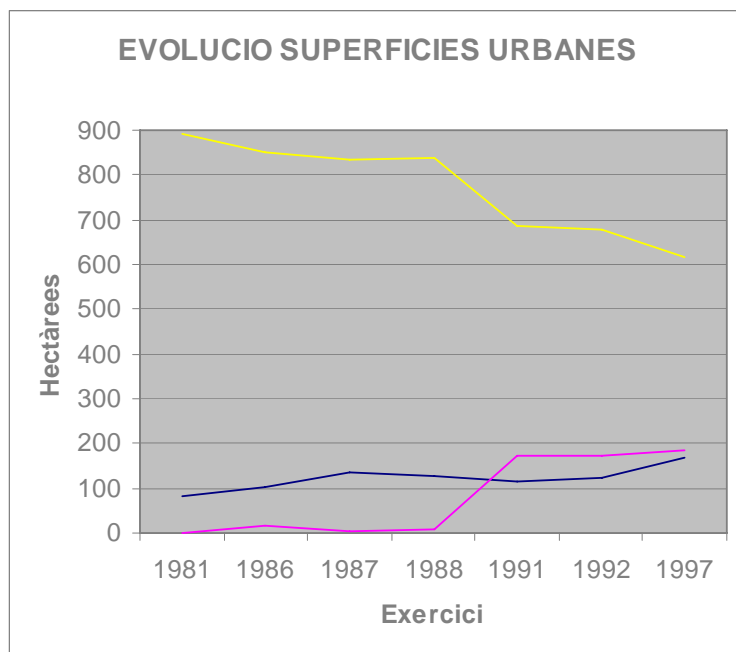
Exercici	Locals			Vivendes			Edificis	
	Col·lectius	locals	Total	Principals	Secundaries	Buides	Total	Total
1980	4	47	51	618		56	674	725
1981	4	48	52	291	427	56	774	826
1982			53				798	851
1983			58				815	873
1984			60				836	896
1985			61				860	921
1986			63				878	941
1987			69				884	953
1988			72				916	988
1989			83				939	1022
1990			95				964	1059
1991	1		105	437	597	61	1095	1200
1992	1		106				1121	1227
1993	1		110				1134	1244
1994	1		113				1172	1285
1995	1		116				1190	1306
1996	1		122				1209	1331
1997	2		125	622	554	56	1232	1357
1998	2		127				1234	1361

L'actual sòl urbà està totalment urbanitzat a excepció d'alguns sectors concrets. L'evolució de les superfícies urbanes desde 1981 a 1997 ha sigut la següent:

Evolució superfícies urbanes

Exercici	Urbanes	Urbanitzable	No urban.
	ha.	ha.	ha.
1981	82	0	890
1986	102	18	852
1987	136	3	833
1988	126	9	837
1991	115	172	685
1992	123	172	677
1997	170	186	616

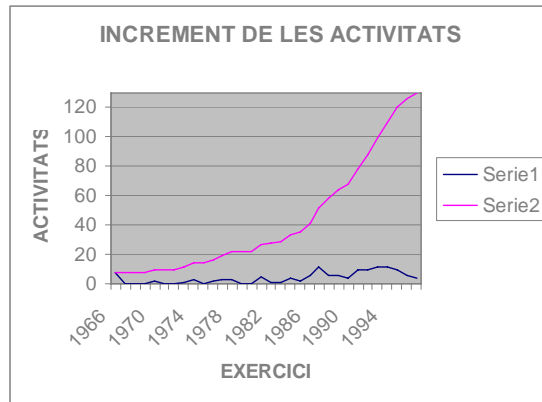
3.2.4. Les activitats

Les activitats desenvolupades a Santa Oliva són molt variades i es centren en Instal·lacions agropecuàries, indústries i tallers, comerç i serveis.

Llicència d'activitats

Exercici	Llicències	
	Atorgades	TOTAL
1966	8	8
1967	0	8
1968	0	8
1969	0	8
1970	2	10
1971	0	10
1972	0	10
1973	1	11
1974	3	14
1975	0	14
1976	2	16
1977	3	19
1978	3	22
1979	0	22
1980	0	22
1981	5	27
1982	1	28
1983	1	29
1984	4	33
1985	2	35
1986	6	41
1987	11	52
1988	6	58
1989	6	64
1990	4	68
1991	10	78
1992	10	88
1993	11	99
1994	11	110

1995	10	120
1996	6	126
1997	4	130

4. ELS PRINCIPIS DE L'ORDENACIÓ DEL TERRITORI

4.1. MOTIVACIONS DE LA REVISIÓ DEL PLANEJAMENT

Els principals fets que determinen la revisió del planejament del terme municipal de Santa Oliva són els següents:

- a) La necessitat d'adequar el planejament a la Llei 2/2002, de 14 de març, d'urbanisme.
- b) La voluntat de tenir un desenvolupament urbanístic més sostenible de manera que es reservin adequadament els recursos naturals i els valors paisatgístics, arqueològics, històrics i culturals.

Els diferents anàlisis DAFO de l'Auditoria ambiental determinen que Santa Oliva té mancança de cohesió social i pateix d'una desestructuració del territori, realitat que no millora l'actual instrument d'urbanisme PGM i que fa convenient la seva revisió.

Es desprèn que s'ha de tenir una especial sensibilitat per estructurar el territori de tal manera que es produeixi una cohesió social a partir de la integració de l'actual població amb la que s'instal·li com a nouvinguda. Aquesta sensibilitat, indica l'auditoria, es pot encaminar entre d'altres polítiques a partir de la revisió del PGM per transformar-lo en un POUM capaç de reestructurar el territori i millorar la mobilitat. Ambdues accions s'han de preveure que siguin sostenibles.

El Pla general d'ordenació urbana de Santa Oliva va ser aprovat definitivament per acord de la Comissió d'Urbanisme de Tarragona el 7 de març de 2001, publicat en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya núm. 3415, de 22 de juny de 2001, i les normes urbanístiques publicades íntegrament en el Butlletí Oficial de la província de Tarragona núm. 171 de 25 de juliol de 2001.

El Pla general va ser redactat tenint en compte les determinacions de la Llei 6/1998, sobre règim del sòl i valoracions i, en aquest sentit, és un pla actual. No obstant això, la posterior redacció de l'Auditoria ambiental i l'Agenda 21, la promulgació de la Llei 2/2002, d'urbanisme de Catalunya, i la transformació demogràfica social i econòmica del municipi i la comarca fan que hagi d'adaptar-se el planejament general a les noves directrius i necessitats, amb una millor orientació del creixement.

La Llei catalana d'urbanisme es pronuncia clarament cap a un desenvolupament urbanístic sostenible, sobre la base de la utilització racional del territori per tal de fer compatibles el creixement amb la cohesió social, el respecte al medi ambient i la qualitat de vida. No si val créixer pel simple fet de sumar, sinó créixer quan sigui necessari, quan el municipi pugui albergar o assumir les noves demandes, sempre que, a més a més, hi hagi suficients recursos, i, en qualsevol cas, respectant els terrenys de valor agrícola i el patrimoni rural, els terrenys de riquesa natural o de valor paisatgístic, arqueològic, històric o cultural, a fi de garantir la qualitat de vida.

4.2. OBJECTIUS I CRITERIS GENERALS DEL PLANEJAMENT

Els principals objectius que regeixen l'ordenació del territori són els següents:

- a) La definició d'un model d'implantació urbana caracteritzat per la utilització racional del territori i del medi ambient, en el qual puguin coexistir les necessitats de creixement del municipi amb la preservació dels recursos naturals i dels valors paisatgístics, arqueològics, històrics i culturals, a fi de garantir la qualitat de vida de les generacions presents i futures.
- b) La configuració d'un model d'ocupació del sòl que, entès com a recurs limitat, eviti la dispersió en el territori, afavoreixi la cohesió social, consideri la rehabilitació i la renovació en sòl urbà, atengui la preservació i la millora del sistema de vida tradicional a les àrees rurals i consolidi un model de territori globalment eficient.
- c) L'assoliment, en benefici de la seguretat i el benestar de les persones, d'uns nivells adequats de qualitat de vida, de sostenibilitat ambiental i de preservació enfront de riscos naturals i tecnològics.
- d) La Incorporació de l'Auditoria socioambiental i l'Agenda 21 en el marc de l'elaboració de la documentació mediambiental del nou planejament.
- e) L'adaptació de les construccions i de les instal·lacions a l'ambient on estiguin situades o bé on s'hagin de construir i no comportin un demèrit per als edificis o l'entorn en el qual s'emplacin les construccions, elements o vestigis de caràcter històric, artístic, tradicional o arqueològic.
- f) La preservació del sòl no urbanitzable perquè, d'acord amb la seva nova definició, la seva utilització sigui adequada a la seva naturalesa rústica.
- g) La preservació dels valors paisatgístics d'interès especial, del sòl de valor agrícola, del patrimoni cultural i de la identitat del municipi.
- h) L'establiment d'un sistema de connexió i mobilitat que fomenti la cohesió entre els diferents nuclis del municipi, com a estratègia d'integració i d'intercanvi social i de serveis, amb la màxima rendibilitat del recursos. Aquest eix ha d'estructurar el creixement i distribuir els equipaments al llarg del seu recorregut.

El desenvolupament urbà de Santa Oliva es divideix en una sèrie de sectors diferents (nucli històric, la urbanització de les Pedreres, el veïnat del Camí dels Molins, la urbanització Sant Jordi, la Carretera del Vendrell i el polígon industrial del Molí d'en Serra) que no tenen un lligam clar entre ells. És necessari estructurar els diferents nuclis urbans amb un nexa fort entre ells per a potenciar la identitat del municipi.

Aquests objectius es desenvoluparan segons els criteris següents:

- a) El manteniment bàsic de la classificació del sòl del planejament vigent

No es tracta de fer una nova ordenació que ignori la classificació vigent del sòl sinó d'aconseguir que es garanteixi un creixement més adequat segons criteris

de sostenibilitat i que s'aconsegueixi una millor connexió entre els diferents nuclis de població que es desenvolupen en el terme municipal.

- b) El manteniment del mateix volum de creixement previst en el planejament vigent

No es tracta d'augmentar el volum del desenvolupament previst pel planejament vigent sinó de considerar-lo, tant en sostre com en nombre d'habitatges, com un límit del creixement futur. La revisió del PGOU, per tant, no té un caràcter quantitatiu sinó qualitatiu.

- c) La millora de la integració de les grans infraestructures recentment implantades

El terme municipal de Santa Oliva es troba en un dels punts més estratègics del territori català. Forma part del punt de trobada de les dues rutes, litoral i interior, de comunicació entre Barcelona i Tarragona i, a la vegada, és el punt de divergència, per autopista, de les rutes de Barcelona amb Lleida i Tarragona.

No és estrany, per tant, que el terme municipal de Santa Oliva es vegi molt afectat pel procés d'ampliació i de millora d'aquestes rutes que, d'una manera continuada, s'està produint des de fa uns 25 anys. En el seu terme s'han implantat instal·lacions industrials, comercials i de serveis. Entre totes elles destaca la IDIADA que amb una extensió de 300 Ha ocupa el 30% de la superfície del terme municipal que, per la seva importància ha motivat la creació d'un nou punt d'accés a l'autopista AP-2. Santa Oliva, per tant, ha de ser conscient d'aquesta situació estratègica i preparar la seva ordenació perquè respongui adequadament a les pressions que rebrà per la seva situació estratègica que s'ha reforçat molt en les últims anys.

Recentment s'han realitzat dues actuacions de millora de comunicacions que afecten profundament el territori de Santa Oliva: la variant de la carretera C-51 a Valls que evita el seu pas pel nucli urbà del Vendrell i el traçat del tren d'alta velocitat. Aquestes realitzacions tenen un important impacte sobre Santa Oliva que cal dominar amb la finalitat de que no produeixin un impacte negatiu al territori.

- d) La concentració del sostre dins dels sectors de desenvolupament del sòl urbanitzable

La necessitat de que la població pugui estar dotada adequadament de tot tipus de serveis, inclosos els de transport, exigeix concentrar el sostre residencial evitant desenvolupaments de baixa densitat que demanen un gran consum de sòl.

- e) La regulació de la pressió del creixement urbà del Vendrell que té continuïtat sobre el sòl del terme municipal de Santa Oliva

El terme municipal de Santa Oliva limita amb el nucli urbà del Vendrell. El Vendrell, com a capital del Baix Penedès, i com a població amb situació més estratègica de la comarca, té per les raons adduïdes en l'apartat anterior un creixement urbà que té com a continuació natural el terme de Santa Oliva.

5. EL DESENVOLUPAMENT DE L'ORDENACIÓ

5.1. ESQUEMA DIRECTOR PROPOSAT PER AL DESENVOLUPAMENT URBÀ

Tal com s'ha exposat anteriorment, per evitar la desconexió entre els diferents nuclis que en l'actualitat s'assenten en el terme de Santa Oliva, es vol crear un lligam estructurador del territori que els uneixi i els relacioni. De fet aquest element intercomunicador ja es proposa en el planejament vigent. És un eix cívic de connexió paral·lel a l'actual carretera de Sant Jaume dels Domenys i desenvolupat com una via cívica per a vianants i per a trànsit rodat amb caràcter urbà que relaciona els nuclis des de els conjunts de i de la Carretera del Vendrell fins al centre històric.

Aquest nou eix contribuirà al desenvolupament i control del creixement urbà definit en els diferents sectors d'expansió. Tots els serveis i infraestructures necessàries per aquesta expansió utilitzaran l'eix com tronc principal de distribució.

El traçat d'aquest eix cívic, a la banda sud, té un doble començament en passeig per integrar els dos nuclis de població situats en aquest sector del terme municipal: el nucli de Sant Jordi i el la carretera del Vendrell. Una vegada connectats aquests dos començaments en una plaça, el passeig creua inferiorment el traçat del tren d'alta velocitat i superiorment la carretera de Valls i puja cap al nord entre el nucli de les Pedreres i la carretera de Sant Jaume dels Domenys fins a l'alçada del cementiri per, a partir d'aquest punt dividir-se en dos vies: una via per al trànsit rodat ràpid que enllaça amb el camí de l'Albornar i, d'aquesta camera, connectar amb la rotonda que ordena el trànsit en el encreuament de la carretera de Sant Jaume i la via d'entrada al nucli urbà, i una altra via per al trànsit lent (bàsicament vianants i bicicletes) que creuar superiorment la carretera de Sant Jaume i la riera de Sant Miquel, mitjançant una passarel·la-pont, per acabar davant l'església parroquial. Amb aquest recorregut s'aconsegueix connectar tots els nuclis del terme municipal.

La diferència fonamental d'aquest eix entre l'ordenació del planejament vigent i del nou que es proposa no és el seu traçat, que bàsicament és el mateix, sinó la manera en què es desenvolupa l'edificació a les dues bandes de l'eix.

En l'actual proposta es manté el mateix sostre edificable al voltant de l'eix cívic però ocupant una franja de terreny més estreta. D'aquesta manera es concentra l'edificació aconseguint dos millores importants en l'ordenació: l'alliberament de més sòl com espai lliure i l'increment de l'activitat a l'eix en apropar-li l'edificació.

En altres punts la nova ordenació proposa canvis d'inferior entitat que en la majoria des casos son simples ajustos de les propostes anteriors per qüestions de propietat, de respecte a elements del territori o de simplificació de la gestió. Els més rellevants són els següents:

- a) Una nova ordenació del sector dels Colls que concentrar l'edificació de manera que es faci un desenvolupament més acord amb el del nucli antic i aconseguir una major quantitat d'espai lliure.
- b) Una nova ordenació de les unitats d'actuació del nucli de Santa Oliva amb la finalitat de millorar la relació amb el seu entorn i possibilitar un assentament més lògic de l'edificació sense que això suposi un increment del seu aprofitament.

- c) Un nou plantejament de la U.A. 1 on se situa actualment un camping atès que és més apropiat que aquest sector una vegada finalitzi l'activitat del camping, no es transformi en un equipament privat sinó que en part es pugui destinar a un equipament públic que remati el desenvolupament del nucli urbà.
- d) La desqualificació de la major part del sòl urbanitzable industrial no delimitat situat al nord del Molí de Can Serra, entre la carretera del Vendrell i el terren d'en Lluc amb la finalitat de protegir l'entorn de l'església de Santa Oliva.
- e) La integració dins del sòl urbanitzable dels retalls de sòl que han provocat els traçats de la carretera de Valls i del tren d'alta velocitat amb la finalitat d'arranjar-los convenientment i no permetre que es transformin en espais residuals del territori.

5.2. LA CLASSIFICACIÓ DELSÒL

El Pla d'ordenació urbana municipal de Santa Oliva divideix el seu sòl entre els diferents règims previstos per la legislació urbanística en aquest tipus de planejament: sòl urbà, sòl urbanitzable i sòl no urbanitzable.

Aquesta divisió s'ha fet en compte les prescripcions de la legislació urbanística, l'estat actual de desenvolupament urbà, les necessitats i les possibilitats de desenvolupament urbà en el futur, els condicionats de la situació i morfologia del territori i l'equilibri ecològic.

5.2.1 El sòl urbà

El sòl urbà s'ha determinat tenint en compte la delimitació del planejament anterior, del que ha derivat d'ell i de la urbanització realment existent en el terme municipal. Conseqüentment les principals novetats respecte el PGOU aprovat anteriorment són les següents:

- a) Inclusió dins el sòl urbà del sector industrial L'Albornar 2 doncs s'ha aprovat el seu pla parcial que l'ha desenvolupat.
- b) Inclusió del sòl qualificat d'equipament a les Bordigueres que inclou l'estació depuradora.
- c) Inclusió de les finques construïdes situades a l'entrada de Santa Oliva des de la carretera de Sant Jaume a ambdós bandes de la carretera, una vegada creuat el pont doncs reuneixen els requisits per ser considerats urbans i limiten amb el sòl classificat com urbà pel planejament vigent. No obstant ambdós finques s'inclouen en polígons d'actuació per completat la urbanització i realitzar les cessions de sòl necessàries pel desenvolupament urbà.

El sòl urbà, respecte el PGOU aprovat, passa de tenir una superfície de 199,51 Ha a una altra de 228,70 Ha. Aquest increment de 29,19 Ha es deu bàsicament a la inclusió del sector d'Albornar 2 (17,81 Ha) i del sòl qualificat d'equipament a les Bordigueres (9,02 Ha).

En aquells sectors on el sòl urbà no està planejament desenvolupat, o és necessària la seva remodelació, el Pla ha mantingut les unitats d'actuació existents, transformades en polígons d'actuació sgons la nova llei d'urbanisme.

5.2.2. El sòl urbanitzable

El dimensionat i situació del sòl urbanitzable s'ha fet tenint en compte les previsions de creixement de la població i la capacitat del territori d'absorbir aquest creixement. Davant la voluntat de no tenir un creixement desmesurat s'ha determinat que el creixement fos el mateix del previst pel planejament vigent però introduint les garanties perquè aquest creixement es produeixi d'una manera pautada i no desmesurada.

Els sectors s'han delimitat de manera que puguin assumir els costos de la construcció de les infraestructures necessàries en la seva urbanització i els passos que superin les barreres naturals i vies de comunicació que fraccionen el territori. A tal efecte, el Pla assigna a cada sector les infraestructures d'aquest tipus que ha d'incloure.

Els sectors de sòl urbanitzable que el Pla determina són els següents:

- Sectors R1: "Les Hortes". Sectors de desenvolupament amb caràcter residencial de mitjana densitat (índex brut d'edificabilitat: 0,4 m2s/m2st; densitat: 25 habitatges/ha). Tenen una situació estratègica atès que limiten al sud amb el Vendrell i a l'oest amb la riera de Santa Oliva.
- Sectors R2, R3 i R4: "Zona central" sectors de desenvolupament amb caràcter residencial de mitjana densitat (índex brut d'edificabilitat: 0,49 m2s/m2st; densitat: 29 habitatges/ha). Comprèn tot el sòl urbanitzable al nord de la C-246 entre Les Pedreres i la carretera de Sant Jaume dels Domenys..
- Sector R5: "Els Colls" sector de desenvolupament amb caràcter residencial de baixa densitat (índex brut d'edificabilitat: 0,4 m2s/m2st; densitat: 15 habitatges/ha). Aquest sector està situat al NO del nucli històric. La baixa densitat donarà una continuïtat amb el sòl urbà existent fins el límit del terme municipal.
- Sector I1, I2 i I3 "Torrent del Lluç". Sectors de desenvolupament amb caràcter industrial. Situats al nord i sud de l'actual sòl urbà industrial i a la banda de llevant de la carretera de Sant Jaume. Es planteja con una clara zona d'expansió de l'actual àrea industrial.
- Sector I4. Sector de desenvolupament amb caràcter comercial i de serveis situat al sud de la carretera de Valls i a llevant de la carretera de Sant Jaume dels Domenys.

La superfície de sòl urbanitzable proposat és pràcticament idèntica a la del PGOU aprovat. De 172,00 Ha es passa a 171,79 Ha. El sòl urbanitzable residencial passa de 116,55 Ha a 134,77 Ha. No obstant el sostre edificable disminueix lleugerament. Passa de 622.400 m2 a 619.171 m2. Igualment el nombre d'habitatges edificables té una lleugera reducció. De 3.627 habitatges construïbles es passa a 3.606. L'augment del sòl classificat d'urbanitzable residencial s'explica per la voluntat de no deixar de tractar els retalls de sòl que han creat les noves infraestructures de comunicació i evitar que quedin com uns terrenys inútils que poden transformar-se fàcilment en nius d'abocaments i activitats no desitjades.

Les garanties de què es produeixi un creixement pautat i controlat s'estableixen per la prescripció normativa de què no es pugui produir, en una determinada àrea, el desenvolupament d'un sector si el que s'ha desenvolupat anteriorment no està totalment executat i, al menys, tingui el 50% de les llicències d'edificació concedides.

Les àrees que s'han delimitat són l'àrea nord que comprèn els sòls al voltant del nucli antic de Santa Oliva, l'àrea central que comprèn els sectors que limiten amb la urbanització de les Pedreres i l'àrea sud que comprèn els sectors pròxims al terme municipal del Vendrell.

No obstant sempre és possible que l'Ajuntament, per necessitats justificades de caràcter urbanístic o demogràfic, pugui actuar per cooperació o, si es donen les circumstàncies, es desenvolupi un sector d'urbanització prioritària.

5.2.3. El sòl no urbanitzable

Es qualifica com sòl inadequat per urbanitzar o agrícola tota la superfície de sòl residual que té un caràcter agrícola pel seu valor ecològic, paisatgístic i forestal. Convé que tingui aquesta qualificació per aconseguir la seva protecció.

Amb la mateixa finalitat s'han diferenciat tres tipus de sòl no urbanitzable en funció de la seva capacitat d'acollir implantacions de serveis o equipaments.

5.3. LA QUALIFICACIÓ DEL SÒL

La qualificació donada al sòl és el resultat de reflectir en el territori la seva estructura fonamental orgànica. D'una general el sòl es qualifica en sistema o en zona. Els sòls qualificats com a sistema són els han d'assegurar l'estructuració del funcionament urbà i proporcionar la infraestructura necessària de xarxes de comunicacions, d'espais. Lliures d'equipament o de serveis tècnics. Els sòls qualificats com a zona són els que, dins dels seus límits, poden desenvolupar l'aprofitament dels particulars bàsicament en usos residencials, industrials i comercials. Les diferents qualificacions del sòl són les següents:

Sistemes

- Sistema viari o de comunicacions (clau 1)
- Sistema de serveis tècnics (clau 2)
- Sistema d'espais lliures (clau 3)
- Sistema d'equipaments (clau 4)
- Sistema ferroviari (clau 5)
- Sistema hídric (clau 6)

Zones en sòl urbà

- Zona privada lliure d'edificació (clau 7)
- Zona del nucli antic (clau 8)
- Zona d'edificació residencial en filera (clau 9)
- Zona d'edificació residencial aïllada (clau 10)
- Zona d'edificació específica (clau 11)
- Zona industrial (clau 12)
- Zona comercial (clau 13)

Respecte les qualificacions del PGOU vigent cal observar la creació de dues noves qualificacions: el sistema ferroviari (clau 5), com a conseqüència del pas del traçat del tren d'alta velocitat i el sistema hídric (clau 6) com a conseqüència de la necessitat de precisar millor la protecció de tot el territori.

5.4. LA REGULACIÓ DEL SÒL

La novetat més important en la regulació del sòl és la introducció de prescripcions a l'ordenació del territori i a l'edificació per criteris de la sostenibilitat mediambiental.

5.4.1. La regulació del sòl urbà

En l'ordenació del sòl urbà el Pla General manté la mateixa regulació del Pla General Municipal d'Ordenació vigent. Les ordenances d'edificació s'han actualitzat retocant lleugerament la redacció en alguns punts per a millorar la seva compressió.

5.4.2. La regulació del sòl urbanitzable

El sòl urbanitzable es regula, com en el PGOU vigent, per la definició d'alguns paràmetres fonamentals que han de servir de base per el planejament parcial posterior. Els paràmetres definits, en funció de les característiques dels sectors, poden ser diferents en cadascun d'ells. En algun d'ells, inclòs, es defineixen part dels sistemes generals que forçosament han d'incloure encara que no siguin demanats per la legislació urbanística vigent.

Als sectors destinats a usos residencials l'edificabilitat bruta i la densitat que s'estableixen està en funció de les característiques de cada sector tenint en compte l'edificació del sòl urbà del seu entorn i la seva localització en el territori. Les densitats d'edificació van des de les 15 vivendes/Ha fins a les 29 vivendes/Ha en funció de la seva posició dins el terme municipal.

5.4.3. La regulació del sòl no urbanitzable

El sòl no urbanitzable es regula de manera que s'asseguri el seu valor ecològic, paisatgístic, forestal i agrícola. No obstant com que en aquesta classe poden situar activitats compatibles es farà una regulació mitjançant les corresponents ordenances municipals. Aquesta regulació atindrà totes les directrius de medi ambient adients.

5.5. L'ESTRUCTURA GENERAL I ORGÀNICA

5.5.1. Les xarxes de comunicació

La nova ordenació no presenta canvis respecte la xarxa viària principal del PGOU vigent que inclou l'autopista AP-2, la carretera de Valls C-51 i la carretera del Vendrell a Sant Jaume dels Domenys. La carretera proposada a Bellveí canvia lleugerament el traçat en el seu punt de trobada amb el nucli de Santa Oliva per ajustar-se més estretament a l'actual traçat i evitar afectacions innecessàries.

El traçat de l'eix cívic que vertebra els diferents nuclis del municipi de Santa Oliva canvia també lleugerament el traçat per possibilitar un assentament més equilibrat de la nova edificació a les dues seves bandes.

Es simplifiquen les connexions entre les dues bandes de la carretera de Sant Jaume de manera que la connexió del trànsit rodat ràpid es fa a través de la rotonda existent en el punt de confluència de la carretera de Sant Jaume amb l'entrada del nucli de Santa Oliva. El pas per sobre de la carretera es limita únicament al trànsit lent de vianants, bicicletes i similars. Igualment s'elimina el pas superior entre les Pedreres i el Molí de Can Serra per ser substituït per una rotonda.

Les concrecions en els eixamplaments i modificacions de traçat a xarxa viària en el sòl no urbanitzable es deixen de fer en gran part per dos motius: perquè es creu que s'ha d'afavorir el destí d'aquestes vies al trànsit ràpid i perquè, quan es vulgui arreglar i millorar el seu traçat és millor, que aquest es faci sobre una base cartogràfica millor a la disponible actualment que permeti donar un tractament més respectuós al territori.

El pla incorpora el traçat definitiu del tren d'alta velocitat que s'ha construït recentment

5.5.2. Els serveis tècnics

5.5.2.1. Xarxa general d'abastament d'aigua

El subministrament es realitza mitjançant pous extraient l'aigua de l'aquífer de sorres de Santa Oliva. Es prevén l'arribada d'aigua provenint del inici transvasament de l'Ebre i es distribueix mitjançant un dipòsit situat a l'Albornar i un altra sobre el nucli de Santa Oliva.

La distribució per al consum es farà per un canal de serveis per sota de l'eix cívic que uneix els nuclis urbans i subministrarà a tots ells.

5.5.2.2. Xarxa general de sanejament

La xarxa general de sanejament s'adequarà per tal que, mitjançant el pas d'un col·lector general per sota de l'eix cívic-passeig, es puguin recollir totes les aigües residuals dels nuclis urbans i es condueixin pels col·lectors que passen per la Riera de Sant Miquel i de la Bisbal per portar a la depuradora supramunicipal existent.

5.5.2.3. Xarxa general d'energia elèctrica

El subministrament d'energia elèctrica al terme Municipal, està al càrrec a l'actualitat de la companyia ENHER. Travessa el terme en direcció Est-Oest, una línia de "transport" de 110.000 volts.

La xarxa general, està formada per una sèrie de línies d'alta tensió "de subministrament", de tensions entre 25.000 i 6.000 V de les que mitjançant derivacions a diverses estacions transformadores, parteixen les línies de baixa tensió que abasten els diferents sectors de la població.

Per la resta del territori urbanitzable, s'haurà de sol·licitar la corresponent escomesa a la companyia subministradora, que l'efectuarà d'acord amb les normes vigents. Amb dos constants de les línies d'alta tensió, existeixen unes zones de protecció que hauran de ser respectades segons la normativa vigent.

5.5.2.4. Etilenoducte Tarragona-Martorell

En direcció est-oest, i sensiblement paral·lel a l'autopista, es troba l'etilenoducte Tarragona-Martorell, propietat d'Hispanic Industrial, S.A. Aquesta conducció disposa d'una servitud de pas de tres metres d'ample i es possible l'ocupació temporal, en cas de reparacions, d'una franja o pista, d'una amplada de vuit metres i mig pel costat mar i tres metres i mig pel costat muntanya, on es farà desaparèixer tot obstacle.

5.5.3. Els espais lliures

La nova ordenació manté bàsicament l'estructura d'espais lliures del PGOU vigent. No obstant, es qualifica com equipament el sòl situat entre els carrers Nou i de Josep M.

Mas i el camí de l'Arboç atès que aquest sòl està ocupat pràcticament en la seva totalitat per un polisportiu, per les escoles i pel camp de futbol. És més apropiat qualificar aquest sòl d'equipament atès que no es preveu el trasllat dels equipaments ubicats a un altre lloc.

Aquesta pèrdua d'espai lliure en aquest punt es veu plenament compensada pel considerable augment de reserves per a espais lliures que s'exigeix en els sectors del sòl urbanitzable. En el plànol de proposta d'estructura del territori s'indiquen unes àrees com espais lliures bruts que el planejament parcial que desenvolupi cada sector haurà de destinar a espais lliures, excepte un 15% de la seva superfície que es pot destinar a equipaments o a zona de preservació de l'assentament rural quan hi hagin edificacions i instal·lacions d'explotació agrícola i ramadera que ho justifiquin.

En aquests espais lliures es podran fer les reserves d'espais lliures locals exigits per la legislació urbanística. La resta de la superfície es destinarà als espais lliures generals denominats rurals ateses les característiques que els han de definir. Han de mantenir el caràcter rural tradicional permetent-se el seguiment de l'explotació agrícola. En un assentament urbà, com és el cas del municipi de Santa Oliva, amb estreta connexió amb el medi rural, els espais lliures han de tenir unes característiques completament diferents als dels grans nuclis de població en els quals pràcticament tot el seu àmbit està totalment desconnectat del medi natural. En un assentament urbà petit en mig de la natura, l'espai lliure és directament la mateixa natura sense que tingui una especial qualificació urbanística.

En el desenvolupament de Santa Oliva es desitja que els espais lliures generals tinguin bàsicament un caràcter rústic i no urbà i que, per tant, tinguin poca diferenciació amb el sòl no urbanitzable. Seran un sòls de propietat pública que conjuguin l'oci dels residents amb l'explotació agrícola. La seva propietat pública, amés, serà garantia de què actuïn com elements limitadors del creixement urbà i, per tant, donin més garanties de què es produeixi un creixement harmònic.

Les reserves d'espais lliures generals que proposa la nova ordenació són de 488.957 m². En ser el sostre admès pel planejament urbanístic per a ús residencial de 1.255.451 m² (633.051 m² en sòl urbà i 622.400 m² en sòl urbanitzable), resulta una proporció de 38,95 m² de superfície d'espai lliure general per cada 100 m² de sostre residencial edificable. Aquesta relació és àmpliament superior a l'exigida per l'article 58.1.f) de la Llei 2/2002, d'urbanisme, que és de 20 m² de sòl per cada 100 m² de sostre.

5.5.4. Els equipaments

La nova ordenació respecta les reserves de sòl per a equipament del PGOU vigents i dels plans derivats que l'han desenvolupat. No obstant, aquestes reserves s'augmenten en dos punts. E primer, com s'ha exposat anteriorment, és el pas a equipament del sòl qualificat anteriorment com espai lliure en l'àmbit delimitat pels carrers Nou i Josep M. Mas i el camí de l'Arboç. El segon és la reserva d'una superfície de 3,32 Ha entre el nou desenvolupament central a llevant de les Pedreres i el nucli urbà de Santa Oliva. Aquesta situació intermitja entre els dos nuclis permetrà que la població dels diferents nuclis, en compartir aquest equipament, s'integri socialment.

5.5.5. La protecció dels béns culturals i naturals

El pla en el seu Annex I de les Normes Urbanístiques defineix els bens culturals d'interès nacional i bens culturals d'interès local a protegir.

6. LA RESERVA DE SÒL PER A LA CONSTRUCCIÓ D'HABITATGES DE PROTECCIÓ PÚBLICA

D'acord amb el que disposa l'article 57.3 de la Llei d'urbanisme, el POUM preveu reserves de sòl per a la construcció d'habitatges de protecció pública. Aquesta previsió es fa en el sòl urbà no consolidat i en el sòl urbanitzable en els àmbits que tenen una densitat d'habitatges no inferior als 25 habitatges /hectàrea dons la tipologia dels habitatges en aquests àmbits no és apropiada per a la construcció d'habitatges de protecció oficial.

En complir els polígons d'actuació en el sòl urbà no consolidat les dues condicions per no tenir que reserva sòl per a la construcció d'habitatges de protecció pública (densitat i tipologia), la reserva únicament es fa en sectors de millora urbana de sòl urbà no consolidat i en el sòl urbanitzable.

La concreció de la situació del sòl en el qual s'han de construir els habitatges de protecció pública es farà en el planejament de desenvolupament: pla de millora urbana en el sòl urbà no consolidat i pla parcial en el sòl urbanitzable.

Les reserves de sostre que es preveuen són les següents:

		habitatge de protecció							
		sector	superfície sòl	habitatges per Ha.	ind.brut edificabilitat residencial	sostre residencial	% sobre sostre total del sector	sostre	
SÒL URBÀ NO CONSOLIDAT	POLÍGONS D'ACTUACIÓ	PA1	19.901	22		7.066	0	0	
		PA2	22.764	20		5.570	0	0	
		PA3-2	9.065	22		4.320	0	0	
		PA7	18.191	24		7.030	0	0	
		PA8	9.079	17		1.909	0	0	
		TOTAL	79.000			25.895		0	
	SECTORS DE MILLORA URBANA	PA3-1	9.520	43		8.856	20	1.771	
		PA4	16.255	38		12.061	20	2.412	
		PA5-1	7.628	46		7.560	20	1.512	
		PA5-2	2.099	43		2.500	20	500	
		PA6	21.405	40		12.162	20	2.432	
		TOTAL	56.907			43.139		8.628	
	SÒL URBANITZABLE		R1/1	134.278	25	0,40	53.711	20	10.742
			R1/2	124.347	25	0,40	49.739	20	9.948
		R1/3	79.685	25	0,40	31.874	20	6.375	
		R2/1	150.966	29	0,49	73.973	20	14.795	
		R2/2	107.984	29	0,49	52.912	20	10.582	
		R3/1	135.112	29	0,49	66.205	20	13.241	
		R3/2	90.249	29	0,49	44.222	20	8.844	
		R4/1	242.890	29	0,49	119.016	20	23.803	
		R4/2	164.303	29	0,49	80.508	20	16.102	
		R5	119.710	15	0,40	47.884	20	9.577	
	TOTAL	1.349.524			620.045		124.009		
TOTAL			1.485.431			689.079		132.637	

Si se suposa que la superfície construïda mitjana per habitatge de protecció pública és de 90 m², el nombre d'habitatges de protecció pública resultants és de 1.473.

7. ESTRATÈGIA ENVERS EL DESENVOLUPAMENT URBANÍSTIC SOSTENIBLE

L'estratègia envers el desenvolupament urbanístic sostenible es concreta en les mesures següents:

- a) Formació d'un eix cívic de comunicació entre els diferents nuclis urbans de Santa Oliva que faciliti la implantació i la gestió dels serveis públics i especialment del transport col·lectiu i de la recollida de residus.
- b) Concentració de l'edificació en l'espai per evitar un major consum de territori urbanitzat.
- c) Creació d'uns grans espais lliures de caràcter rural que permetin la conservació dels valors i de les característiques agrícoles del territori i la protecció del sòl no urbanitzable
- d) Prescripció de condicions a la urbanització i a l'edificació per afavorir la sostenibilitat mediambiental.
- e) Conservació dels camins rurals en el sòl no urbanitzable.

8. MESURES ADOPTADES PER A FACILITAR L'ASSOLIMENT D'UNA MOBILITAT SOSTENIBLE

L'article 59 de la Llei 2/2002 d'urbanisme disposa que la memòria ha d'integrar les mesures adoptades per a facilitar l'assoliment d'una mobilitat sostenible en el municipi, en compliment de l'obligació de prestació del servei de transport col·lectiu urbà de viatgers.

L'ordenació proposada atén aquesta obligació per dos motius principals que faciliten que el servei de transport col·lectiu sigui viable atès la població que resideix en el municipi.

El primer motiu és la formació de l'eix cívic estructurador que uneix tots el nuclis de població que es desenvolupen en el municipi. És evident que la formació d'aquest eix simplifica el plantejament del transport públic ja que fa possible el traçat d'una línia de transport amb un recorregut clar i senzill que doni servei a tota la població.

El segon motiu és la concentració de l'edificació i de la població al voltant d'aquest eix cívic. S'ha desestimat un desenvolupament de baixa densitat amb habitatges aïllats per adoptar un desenvolupament de caràcter més urbà per tenir l'edificació més concentrada amb l'avantatge, a més, amb els mateixos paràmetres de densitat global d'habitatges i d'edificabilitat s'obté una major superfície d'espais lliures.

9. PROGRAMA DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

El programa

Sobre la base prèvia dels objectius fonamentals que motiven la revisió del planejament general, la participació pública en el procés de formulació del Pla d'ordenació urbanística municipal, conforme l'article 4 del Decret 287/2003, pel qual s'aprova el Reglament parcial de desplegament de la Llei 2/2002, d'urbanisme, s'estructura de la manera següent:

1. Fase prèvia a la redacció del POUM

Aquesta fase comprèn els primers contactes amb els ciutadans, a fi de copsar com entenen el model territorial, la població i el seu creixement. Com a mesures de participació s'estableixen les següents:

1.1 Xerrades informatives

Tenen la finalitat de divulgar i reflexionar sobre els aspectes més introductoris i globals del planejament urbanístic.

Les reunions es faran un dissabte al matí a la sala gran de la Llar d'avis del nucli antic de Santa Oliva.

El sistema de convocatòria es farà mitjançant cartells als llocs de publicitat habitual al municipi, tauler d'anuncis de la casa consistorial i a la pàgina web de l'Ajuntament

1.2 Taller de deliberació

Tenen la finalitat de deliberar i aportar d'idees sobre aspectes més concrets, per part de diferents col·lectius, amb la deguda coordinació metodològica mitjançant un consultor llicenciat en sociologia.

El procés de selecció dels integrants dels tallers, que ha de comprendre un ventall representatiu de la societat, serà de la manera següent:

S'extrauran, de manera aleatòria, uns llistats de persones per grups d'edat i zones de residència.

S'estableixen els següents grups d'edat:

- De 16 a 30 anys.
- De més de 30 fins a 60 anys.
- De més de 60 anys.

S'estableixen les següents zones:

- Centre històric i ampliació del Canyelles.
- Les Pedreres i el Molí del Blanquillo.
- Sant Jordi, el Camí dels Molins i la Carretera.

Els integrants es citaran per carta individualitzada a diverses reunions de grups, segons edat, i es vigilarà que hi hagi una representació igualitària de totes tres zones.

A més a més, es realitzaran altres reunions de grup o entrevistes obertes amb persones d'entitats representatives de la ciutadania, que ho demanin expressament o que, per criteris d'equitat, es considerin necessàries per tal de complementar la representació dels grups de treball.

Pel que fa al sòl no urbanitzable, es faran entrevistes específiques a diferents pagesos sobre la visió, el tractament i les previsions de futur del sòl rústic, a càrrec d'un tècnic ambientòleg especialista en sòl agrari.

1.3 Conclusions

Les propostes que resultin de les conclusions finals informaran les decisions polítiques i tècniques en la formulació del Pla d'ordenació urbanística municipal.

2 Fase de formació del Pla d'ordenació urbanística municipal

Quan els treballs de redacció del Pla d'ordenació urbanística municipal hagin adquirit el suficient grau de desenvolupament, que permeti formular i concretar criteris, objectius i solucions generals de planejament, el Ple de la corporació aprovarà un avanç que sotmetrà a informació pública pel termini d'un mes, que es publicarà en el Butlletí Oficial de la província de Tarragona, en els dos diaris de més divulgació de l'àmbit municipal, tauler d'anuncis de la corporació i pàgina web de l'Ajuntament. En aquesta fase es podran presentar alternatives de planejament pels particulars, associacions i corporacions.

2.1 Reunions sectorials

Simultàniament amb el tràmit d'informació pública, es promouran reunions amb les associacions i corporacions representatives dels interessos col·lectius que puguin resultar afectats per les determinacions del nou planejament, per tal de donar-lo a conèixer i fer les oportunes discussions i replanteigs.

2.2 Exposició dels treballs

Els treballs de redacció s'exposaran a escala adequada a la sala del Centre Cívic, ubicat a l'Avda. Ntra. Sra. del Pilar de la Urb. Les Pedreres i a la sala de La Nostra Llar, al C/Nou, 24.

Els redactors del planejament faran una presentació dels treballs, que serà anunciada oportunament a través de cartells als llocs de publicitat habitual del municipi, tauler d'anuncis de l'Ajuntament, a la pàgina web, revista local i premsa comarcal.

2.3 Assistència tècnica personalitzada

L'equip redactor dels treballs farà una atenció personalitzada per tal atendre les persones que ho desitgin i resoldre els dubtes i la interpretació del planejament que tinguin els interessats.

2.4 Tractament del resultat de la participació de la fase de redacció

L'equip redactor estudiarà tots els suggeriments i les alternatives i farà un informe individualitzat i motivat amb la finalitat de confirmar o rectificar els criteris i les solucions generals del planejament, que serà sotmès a l'acord del Ple de la corporació amb motiu de la proposta d'aprovació inicial del planejament.

3. Fase d'aprovació inicial

Aquesta fase comprèn el moment posterior a l'aprovació inicial del planejament, on el Pla d'ordenació està redactat i format en tots els seus documents. El Ple de la corporació l'aprovarà inicialment i el sotmetrà a informació pública pel termini d'un mes, conforme l'article 83.4 de la Llei 2/2002, d'urbanisme, amb les conseqüents publicacions en el Butlletí Oficial de la província, els dos diaris de més divulgació en l'àmbit municipal, tauler d'anuncis de la casa consistorial i pàgina web de l'Ajuntament, segons estableix l'article 3.2.1 del Reglament de desplegament parcial de la Llei.

Els interessats poden presentar al·legacions en defensa dels seus interessos durant l'esmentat termini.

Se sotmetrà a informació pública la documentació següent:

- a) La documentació específica del Pla d'ordenació, segons l'article 59, apartats 1 i 3, de la Llei 2/2002.
- b) La definició d'objectius i el Programa de participació ciutadana aplicat.
- c) Els treballs de redacció del planejament que permeten percebre els criteris, alternatives i solucions plantejades, prèviament a l'adopció de decisions per a la formulació dels projecte aprovat inicialment.

Simultàniament al tràmit d'informació pública, s'ha de sol·licitar un informe als organismes afectats per raó de les seves competències sectorials, els quals l'han d'emetre en el termini d'un mes, llevat que una disposició n'autoritzi un de més llarg, segons estableix l'article 83.5 de la Llei 2/2002.

Amb l'acord d'aprovació inicial se suspendran les llicències en els àmbits en què les noves determinacions comportin una modificació del règim urbanístic. La durada, sumada a la suspensió potestativa acordada, no podrà excedir de dos anys, segons l'article 72 de la Llei 2/2002 i l'article 6.4 del Reglament de desplegament parcial de la Llei.

La participació ciutadana, en aquesta fase, s'estructura de manera similar a la de redacció del treballs, de la manera següent:

3.1 Reunions sectorials

Simultàniament amb el tràmit d'informació pública, es promouran reunions amb les associacions i corporacions representatives dels interessos col·lectius que puguin resultar afectats per les determinacions del nou planejament, per tal de donar-lo a conèixer i facilitar que puguin defensar els seus interessos.

3.2 Exposició del planejament

La documentació completa del planejament s'exposarà a escala adequada a la sala del Centre Cívic i La Nostra Llar.

Els redactors del planejament faran una presentació del treball, que serà anunciada oportunament a través de bans.

3.3 Assistència tècnica personalitzada

L'equip redactor del planejament farà una atenció personalitzada per tal atendre les persones que ho desitgin i resoldre els dubtes i la interpretació del planejament que tinguin els interessats.

3.4 Tractament del resultat de la participació de la fase de redacció

L'equip redactor estudiarà totes les al·legacions presentades i farà un informe individualitzat i motivat amb la finalitat de confirmar o rectificar els criteris i solucions generals del planejament, que serà sotmès a l'acord del Ple de la corporació amb motiu de la proposta d'aprovació provisional del planejament.

En el supòsit que s'introduïssin canvis substancials, d'ofici o per l'estimació d'al·legacions presentades en el decurs de l'aprovació inicial, s'obrirà una segona informació pública. S'entendrà que són canvis substancials els que preveu l'article 5.2.1 del Reglament de desplegament parcial de la Llei 2/2002.

Les conclusions del treball de participació ciutadana

Les conclusions del treball de participació ciutadana per a l'aprovació del Pla d'ordenació urbanística municipal de Santa Oliva s'esposen en un annex d'aquesta memòria.

10. DOCUMENTS DEL PLA

A més de la present memòria el Pla d'ordenació urbanística municipal de Santa Oliva està format pels documents següents.

- Normes urbanístiques que inclouen el catàleg de béns a protegir
- Agenda i avaluació econòmica i financera
- Informe mediambiental
- Memòria social
- Plànols d'informació:

Comarcal	I01
Topogràfic	I02a, I02b, I02c
Fotoplà	I03a, I03b, I03c
Classificació actual del sòl	I04a, I04b, I04c
Ordenació actual del sòl urbà	I05b, I05d, I05f, I05g, I05h, I05i, I05k, I05l, I05m
Infraestructures	I06a, I06b, I06c
Xarxa de comunicació	I07a, I07b, I07c

- Plànols d'ordenació:

Classificació del sòl	01a, 01b, 01c
Estructura del territori	02a, 02b, 02c
Ordenació del sòl urbà	03a, 03b, 03d, 03e, 03f, 03g, 03h, 03i, 03k, 03l, 03m
Ordenació del sòl urbà	03F-06, 03F-07, 03F-08, 03F-09, 03F-10, 03F-11, 03F-12, 03F-13, 03F-14, 03G-01, 03G-05
Xarxa viària	04a, 04b, 04c
Esquema de la infraestructura	05a, 05b, 05c

ANNEX 1

QUADRES DE SUPERFÍCIES

QUADRE 1

DISTRIBUCIÓ GLOBAL DEL SÒL

Classe de sòl	Àmbit	Superfície
Sòl urbà	Santa Oliva	388.429
	Les Prederes	733.976
	Camí dels Molins	14.126
	Sant Jordi	23.814
	La Clínica	15.020
	L'Albornar	601.018
	Molí d'en Serra	209.863
	Les Bordigueres	89.594
	IDIADA	206.985
	Total	2.282.825
Sòl urbanitzable	R1/1. Les Hortes 1	134.278
	R1/2. Les Hortes 2	124.347
	R1/3. Les Hortes 3	79.685
	R2/1. Zona central 1	150.966
	R2/2. Zona central 2	107.984
	R3/1. Zona central 3	135.112
	R3/2. Zona central 4	90.249
	R4/1. Zona central 5	242.890
	R4/2. Zona central 6	164.303
	R5. Els Colls	119.710
	I1. Torrent d'en Lluc 1	53.873
	I4. Masia Alegret	56.225
	Total	1.459.622
Sòl no urbanitzable		5.974.153
Total terme municipal		9.716.600

QUADRE 2

DISTRIBUCIÓ DE LA SUPERFÍCIE DEL SÒL URBÀ

		Àmbits										
		Santa Oliva	Les Prederes	C. dels Molins	Sant Jordi	La Clínica	L'Albornar	Molí d'en Serra	L. Bordigueres	IDIADA	Total	
Sistemes	1	110.158	146.442	4.776	8.085	2.470	80.556	41.304		69.237	463.028	
	2	246	2.115				1.351	1.433		6.635	11.780	
	3	3a	8.327	56.963				73.733	15.399			154.422
		3b	20.692	60.655	318	4.358	820		11.640			98.483
		Total	29.019	117.618	318	4.358	820	73.733	27.039			252.905
	4	4a	42.363	7.211	779	459	9.574	23.788	8.300	89.594	5.927	187.995
		4b	1.144									1.144
		4c									7.202	7.202
		4d	477									477
		Total	43.984	7.211	779	459	9.574	23.788	8.300	89.594	13.129	196.818
	5											
	6											
	Total	183.407	273.386	5.873	12.902	12.864	179.428	78.076	89.594	89.001	924.531	
Zones	7	8.211			248	139		2.748		50.674	62.020	
	8	41.581				99					41.680	
	9	9a	31.921		7.197	3.587						42.705
		9b	6.391			1.173						7.564
		9c	4.193		1.056	774	1.918					7.941
		9d	837			1.720						2.557
		9e	1.607									1.607
	Total	44.949		8.253	7.254	1.918					62.374	
	10	10a	104.160	423.613		2.060						529.833
		10b	5.377	36.977								42.354
	Total	109.537	460.590		2.060						572.187	
	11	11a				1.350						1.350
		11b	744									744
	Total	744			1.350						2.094	
	12	12a							71.617			71.617
		12b						109.000	47.826			156.826
		12c						182.932				182.932
		12d								60.734		60.734
		12e								1.126		1.126
12f									5.450		5.450	
12y							24.454				24.454	
12z							105.204				105.204	
Total						421.590	119.443		67.310	608.343		
13							9.596			9.596		
Total	205.022	460.590	8.253	10.912	2.156	421.590	131.787		117.984	1.358.294		
Total	388.429	733.976	14.126	23.814	15.020	601.018	209.863	89.594	206.985	2.282.825		

SOSTRE DEL SÒL URBÀ

		Àmbits										
		Santa Oliva	Les Prederes	amí dels Molins	Sant Jordi	La Clínica	L'Albornar	Molí d'en Serra		IDIADA	Total	
Sostre residencial	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	8	66.530	0	0	0	158	0	0	0	0	66.688	
	9	9a	57.458	0	12.955	6.457	0	0	0	0	0	76.869
		9b	11.504	0	0	2.111	0	0	0	0	0	13.615
		9c	7.547	0	1.901	1.393	3.452	0	0	0	0	14.294
		9d	1.256	0	0	2.580	0	0	0	0	0	3.836
		Total	77.765	0	14.855	12.541	3.452	0	0	0	0	108.614
	10	10a	83.328	338.890	0	1.648	0	0	0	0	0	423.866
		10b	4.302	29.582	0	0	0	0	0	0	0	33.883
	Total	87.630	368.472	0	1.648	0	0	0	0	0	457.750	
	11											
Total	231.924	368.472	14.855	14.189	3.611	0	0	0	0	633.051		
Sostre no residencial	12a	0	0	0	0	0	0	82.360		0	82.360	
	12b	0	0	0	0	0	65.400	28.696		0	94.096	
	12c	0	0	0	0	0	109.759	0		0	109.759	
	12d	0	0	0	0	0	0	0	66.807		66.807	
	12e											
	12f	0	0	0	0	0	0	0		1.635	1.635	
	12y											
	12z											
	Total	0	0	0	0	0	175.159	111.055		68.442	354.657	
	13	0	0	0	0	0	0	6.717		0	6.717	
Total	0	0	0	0	0	175.159	117.772		68.442	361.374		
Total	231.924	368.472	14.855	14.189	3.611	175.159	117.772		68.442	994.425		

QUADRE 3

SUPERFÍCIES DE SÒL DELS POLÍGONS D'ACTUACIÓ

Polígons d'actuació sense consolidar

ID.	1	3	4	7	8	9a	9b	9c	9d	10a	10b	11b	12b	Total
PA1	5.137		5.257							4.130	5.377			19.901
PA2	5.650	2.453	7.698							6.963				22.764
PA3-2	2.125	696				2.425								5.246
PA7	6.827	4.556								6.808				18.191
PA8	2.808	3.885								2.386				9.079
Total	22.547	11.590	12.955			2.425				20.287	5.377			75.181

Sectors de millora urbana

ID.	1	3	4	7	8	9a	9b	9c	9d	10a	10b	11b	12b	Total
PA3-1	3.328	545	860			4.787								9.520
PA4	3.856	2.819	1.074		1.328	7.178								16.255
PA5-1	3.124	1.863				2.641								7.628
PA5-2	396													2.099
PA6	8.452	3.987				6.214				2.752				21.405
Total	19.156	9.214	1.934		1.328	20.820				2.752				56.907

Polígons d'Actuació consolidats

ID.	1	3	4	7	8	9a	9b	9c	9d	10a	10b	11b	12b	TOTAL
PA A		389								1.075				1.464
PA C	3.210									8.432				11.642
PA E	2.465									6.600				9.065
PA F1	1.820	3.610											25.453	30.883
PA F2	3.787		2.299										22.372	28.458
PA H		152										744		896
PA I	894	820	2.602	139										4.455
PA J	1.827	2.443								5.135				9.405
Total	12.176	4.971	4.901	139						16.107			47.825	86.863

QUADRE 4

SOSTRE EDIFICABLE I NOMBRE D'HABITATGES DELS P. A. I DELS PMU

P.A. SÒL NO CONSOLIDAT

PA1 Les Esplanes				
clau	m²s	edif	m²st	viv.
1	5.137	-	-	
4	5.257	-	-	
10a	4.130	0,80	3.304	27
10b	5.377	0,80	4.302	17
total	19.901	0,38	7.606	44

PA2 El Bosc				
clau	m²s	edif	m²st	viv.
1	5.650	-	-	
3	2.453	-	-	
4	7.698			
10a	6.963	0,80	5.570	46
total	22.764	0,24	5.570	46

PA3-2 Mas Perdut - II				
clau	m²s	edif	m²st	viv.
1	2.125	-	-	
3	696	-	-	
9a	2.425		4.320	20
total	5.246	0,82	4.320	20

PA7 Cal Cego				
clau	m²s	edif	m²st	viv.
1	6.827	-	-	
3	4.556	-	-	
10a	6.808	0,80	5.446	45
total	18.191	0,30	5.446	45

PA8 El Mirador				
clau	m²s	edif	m²st	viv.
1	2.808	-	-	
3	3.885	-	-	
10a	2.386	0,80	1.909	15
total	9.079	0,21	1.909	15

SECTORS MILLORA URBANA

PA3-1 Mas Perdut - I				
clau	m²s	edif	m²st	viv.
1	3.328	-	-	
3	545	-	-	
4	860	-	-	
9a	4.787		8.856	41
total	9.520	0,93	8.856	41

PA4 Cal Miret				
clau	m²s	edif	m²st	viv.
1	3.856	-	-	
3	2.819	-	-	
4	1.074	-	-	
8	1.328	1,60	2.125	15
9a	7.178		9.936	46
total	16.255	0,74	12.061	61

PA5-1 El Pont I				
clau	m²s	edif	m²st	viv.
1	3.124	-	-	
3	1.863	-	-	
9a	2.641		7.560	35
total	7.628	0,99	7.560	35

PA5-2 El Pont II				
clau	m²s	edif	m²st	viv.
1	396	-	-	
-	1.703		2.500	9
total	2.099	1,19	2.500	9

PA6 L'Esglesia				
clau	m²s	edif	m²st	viv.
1	8.452	-	-	
3	3.987	-	-	
9a	6.214		7.600	58
10a	2.752	0,80	2.202	18
total	21.405	0,46	9.802	76

P.A. SÒL CONSOLIDAT

PA.A Carrer Colls				
clau	m²s	edif	m²st	viv.
3	389	-	-	
10a	1.075	0,80	860	6
total	1.464	0,59	860	6

PA.C Camí L'Arboç				
clau	m²s	edif	m²st	viv.
1	3.210	-	-	
10a	8.432	0,80	6.746	28
total	11.642	0,58	6.746	28

PA.E La Notaria				
clau	m²s	edif	m²st	viv.
1	2.465	-	-	
10a	6.600	0,80	5.280	22
total	9.065	0,58	5.280	22

PA.F-1 A.P.S.A. I				
clau	m²s	edif	m²st	viv.
1	1.820	-	-	
3	3.610	-	-	
12b	25.453	0,60	15.272	
total	30.883	0,49	15.272	0

PA.F-2 A.P.S.A. II				
clau	m²s	edif	m²st	viv.
1	3.787	-	-	
4	2.299	-	-	
12b	22.372	0,60	13.423	
total	28.458	0,47	13.423	0

PA.H Mas Perdut - III				
clau	m²s	edif	m²st	viv.
3	152	-	-	
11b	744	-	2.070	26
total	896	2,31	2.070	26

PA.I Camí Tomoví				
clau	m²s	edif	m²st	viv.
1	894	-	-	
3	820	-	-	
4	2.602	0,80	2.082	
7	139	-	-	
total	4.455	0,47	2.082	0

PA.J Sector Pons 2				
clau	m²s	edif	m²st	viv.
1	1.827	-	-	
3	2.443	-	-	
10a	5.135	0,80	4.108	34
total	9.405	0,44	4.108	34

* El nombre de vivendes pot variar en funció de la parcelació de cada zona.

QUADRE 5

POUM
EDIFICABILITAT I DENSITAT D'HABITATGES EN ELS SECTORS DEL SÒL URBANITZABLE

Sectors		Superfície	IBE m2st/m2s	Sostre			Habitatges	
				Residencial	No resid.	Total	Hab/ha	Nombre
Residencials	R1/1. Les Hortes 1	134.278	0,40	53.711	0	53.711	25	336
	R1/2. Les Hortes 2	124.347	0,40	49.739	0	49.739	25	311
	R1/3. Les Hortes 3	79.685	0,40	31.874	0	31.874	25	199
	R2/1. Zona central 1	150.966	0,49	73.973	0	73.973	29	438
	R2/2. Zona central 2	107.984	0,49	52.912	0	52.912	29	313
	R3/1. Zona central 3	135.112	0,49	66.205	0	66.205	29	392
	R3/2. Zona central 4	90.249	0,49	44.222	0	44.222	29	262
	R4/1. Zona central 5	242.890	0,49	119.016	0	119.016	29	704
	R4/2. Zona central 6	164.303	0,49	80.508	0	80.508	29	476
	R5. Els Colls	119.710	0,40	47.884	0	47.884	15	180
	Total	1.349.524		620.045	0	620.045		3.611
Industrials i comercials	I1. Torrent d'en Lluc 1	53.873	0,60	0	32.324	32.324	0	0
	I4. Masia Alegret	56.225	0,60	0	33.735	33.735	0	0
	Total	110.098		0	66.059	66.059		0
Total		1.459.622		620.045	66.059	686.104	0	3.611

QUADRE 6

PGOU (vigent)
EDIFICABILITAT I DENSITAT D'HABITATGES EN ELS SECTORS DEL SÒL URBANITZABLE

Sectors		Superfície	IBE m2st/m2s	Sostre			Habitatges	
				Residencial	No resid.	Total	Hab/ha	Nombre
Residencials	R1	266.300	0,40	106.520	0	106.520	25	666
	R2	227.000	0,60	136.200	0	136.200	25	568
	R3	345.300	0,60	207.180	0	207.180	40	1.381
	R4	208.700	0,60	125.220	0	125.220	40	835
	R5	118.200	0,40	47.280	0	47.280	15	177
	Total	1.165.500		622.400	0	622.400		3.627
Industrials	I1	48.800	0,60	0	29.280	0	0	0
	I2	176.900	0,60	0	106.140	106.140	0	0
	I3	41.300	0,60	0	24.780	24.780	0	0
	Sense deter.	287.500	0,40	0	115.000	115.000	0	0
	Total	554.500		0	275.200	245.920		0
Total		1.720.000		622.400	275.200	868.320		3.627

Nota: En el sòl industrial sense determinar el PGOU no fixa IBE. En el quadre s'ha fixat l'IBE inferior dels existents.

QUADRE 7

DISTRIBUCIÓ DE LA SUPERFÍCIE D'ESPAI LLIURE BRUT EN ELS SECTORS DE SÒL URBANITZABLE

Sector	Superfície		Índex brut edificabilitat	Sostre			Divisió espai lliure brut		
	Total	Espai lliure brut		Residencial	No resid.	Total	Espai lliure general rural	Espai lliure local	Zona/Equip
R1/1. Les Hortes 1	134.278	49.102	0,40	53.711	0	53.711	28.309	13.428	7.365
R1/2. Les Hortes 2	124.347	56.185	0,40	49.739	0	49.739	35.323	12.435	8.428
R1/3. Les Hortes 3	79.685	23.323	0,40	31.874	0	31.874	11.856	7.969	3.498
R2/1. Zona central 1	150.966	55.351	0,49	73.973	0	73.973	32.254	14.795	8.303
R2/2. Zona central 2	107.984	44.874	0,49	52.912	0	52.912	27.560	10.582	6.731
R3/1. Zona central 3	135.112	36.274	0,49	66.205	0	66.205	17.592	13.241	5.441
R3/2. Zona central 4	90.249	36.502	0,49	44.222	0	44.222	22.182	8.844	5.475
R4/1. Zona central 5	242.890	63.801	0,49	119.016	0	119.016	30.428	23.803	9.570
R4/2. Zona central 6	164.303	75.916	0,49	80.508	0	80.508	48.427	16.102	11.387
R5. Els Colls	119.710	60.716	0,49	58.658	0	58.658	39.638	11.971	9.107
I1. Torrent d'en Lluc 1	53.873	0	0,60	0	32.324	32.324	0	0	0
I4. Masia Alegret	56.225	32.281	0,60	0	33.735	33.735	21.816	5.623	4.842
Total	1.459.622	534.325		630.819	66.059	696.878	315.384	138.792	80.149

QUADRE 8

DISTRIBUCIÓ DEL SÒL NO URBANITZABLE

Tipus A	3.387.857
Tipus B	143.269
Tipus C	224.703
Tipus D	236.949
Equipaments	1.390.457
Serveis tècnics	793
Rieres	163.706
Viari	637.144
Ferrovitari	26.224
Total	5.974.153

QUADRE 9

SUPERFÍCIE DE SÒL RESERVAT A ESPAIS LLIURES I EQUIPAMENTS

Classe de sòl	Àmbit	Espais lliures					Equipaments	Total
		generals			locals	Total		
		3a	3c	Total				
Sòl urbà	Santa Oliva	8.327		8.327	20.692	29.019	43.984	73.003
	Les Prederes	56.963		56.963	60.655	117.618	7.211	124.829
	Camí dels Molins	0		0	318	318	779	1.097
	Sant Jordi	0		0	4.358	4.358	459	4.817
	La Clínica	0		0	820	820	9.574	10.394
	L'Albornar	73.733		73.733	0	73.733	23.788	97.521
	Molí d'en Serra	15.399		15.399	11.640	27.039	8.300	35.339
	Les Bordigueres	0		0	0	0	89.594	89.594
	IDIADA	0		0	0	0	13.129	13.129
Total	154.422		154.422	98.483	252.905	196.818	449.723	
Sòl urbanitzable	R1/1. Les Hortes 1		28.309	28.309	13.428	41.737	7.365	49.102
	R1/2. Les Hortes 2		35.323	35.323	12.435	47.757	8.428	56.185
	R1/3. Les Hortes 3		11.856	11.856	7.969	19.825	3.498	23.323
	R2/1. Zona central 1		32.254	32.254	14.795	47.048	8.303	55.351
	R2/2. Zona central 2		27.560	27.560	10.582	38.143	6.731	44.874
	R3/1. Zona central 3		17.592	17.592	13.241	30.833	5.441	36.274
	R3/2. Zona central 4		22.182	22.182	8.844	31.027	5.475	36.502
	R4/1. Zona central 5		30.428	30.428	23.803	54.231	9.570	63.801
	R4/2. Zona central 6		48.427	48.427	16.102	64.529	11.387	75.916
	R5. Els Colls		39.638	39.638	11.971	51.609	9.107	60.716
	I1. Torrent d'en Lluç 1		0	0	0	0	0	0
I4. Masia Alegret		21.816	21.816	5.623	27.439	4.842	32.281	
Total		315.384	315.384	138.792	454.176	80.149	534.325	
Sòl no urbanitzable							1.394.357	1.394.357
Total		154.422	315.384	469.806	237.275	707.081	1.671.324	2.378.405

QUADRE 10

PGOU (vigent)

RESERVA D'ESP AIS LLIURES EN ELS SECTORS DEL SÒL URBANITZABLE

Sectors		Superfície	IBE m2st/m2s	Sostre			Espais lliures		
				Residencial	No resid.	Total	3a	3b	Total
Residencials	R1	266.300	0,40	106.520	0	106.520	17.275		
	R2	227.000	0,60	136.200	0	136.200	0		
	R3	345.300	0,60	207.180	0	207.180	0		
	R4	208.700	0,60	125.220	0	125.220	0		
	R5	118.200	0,40	47.280	0	47.280	14.777		
	Total	1.165.500		622.400	0	622.400	32.052	0	
Industrials	I1	48.800	0,60	0	29.280	29.280	0		
	I2	176.900	0,60	0	106.140	106.140	0		
	I3	41.300	0,60	0	24.780	24.780	0		
	Sense deter.	287.500	0,40	0	115.000	115.000	0		
	Total	554.500		0	275.200	275.200	0	0	
Total	1.720.000		622.400	275.200	897.600	32.052	0		

Nota: En el sòl industrial sense determinar el PGOU no fixa IBE. En el quadre s'ha fixat l'IBE inferior dels existents.

ANNEX 2

**CONCLUSIONS DEL TREBALL DE PARTICIPACIÓ
CIUTADANA PER A L'APROVACIÓ DEL P.O.U.M. DE
SANTA OLIVA**

Manel Gómez Canales / Sociòleg
Santa Oliva, juliol de 2004

ÍNDEX:

1. INTRODUCCIÓ.....	3
1.1. Antecedents i complements.....	3
1.2. Metodologia.....	4
2. CONSIDERACIONS PRELIMINARS.....	5
2.1. Escenari general.....	6
3. EL DESENVOLUPAMENT.....	7
3.1. El problema.....	8
4. LA IDENTITAT.....	9
4.1. Els elements identitaris de Santa Oliva.....	9
4.2. De què estem parlant?.....	10
4.3. Anàlisi del problema.....	12
4.3.1. La identitat del municipi està en perill.....	14
4.3.2. Important versus urgent.....	15
4.3.3. Els fins i els valors.....	15
5. LA COMUNICACIÓ FÍSICA.....	16
5.1. La Rambla.....	16
5.1.1. Un passeig segur.....	17
5.1.2. Un passeig ben il·luminat.....	17
5.1.3. Un passeig saludable.....	18
5.2. Carrers i vials.....	19
5.3. Accessos i desviaments.....	20
5.4. Trànsit i aparcament.....	21
5.5. Els espais d'interacció social.....	22
6. LA MILLORA DELS SERVEIS.....	22
6.1.1. El gas.....	23

7. EL TIPUS D'HABITATGE.....	24
7.1.1. Notes complementàries sobre la casa del futur.....	25
8. NORMATIVA ESPECÍFICA DEL CASC ANTIC.....	26
9. LA COMUNICACIÓ.....	27
9.1. Possibles solucions.....	28
9.1.1. Què hem d'explicar?.....	30
9.1.2. ¿Qui ha de dir les coses?.....	30
10. PROPOSTES COMPLEMENTÀRIES DE MILLORA.....	30
11. RESUM I CONCLUSIONS.....	33
11.1. ESCENARI GENERAL.....	33
11.2. SERVEIS.....	34
11.3. CREIXEMENT.....	34
11.4. IDENTITAT.....	35
11.5. CASC ANTIC.....	36
11.6. RAMBLA.....	36
11.7. ELS HORTS.....	37
11.8. HABITATGE.....	37
11.9. CRÍTICA SEVERA A LA MANCA DE SERVEIS.....	37
11.10. PROBLEMES DE COMUNICACIÓ.....	38
11.11. PROPOSTES COMPLEMENTÀRIES.....	38

1. INTRODUCCIÓ:

1.1. Antecedents i complements:

Santa Oliva ja ha tingut experiències participatives per a l'elaboració de l'Agenda 21 Local. Llavors es van fer uns tallers dirigits per l'Óscar Rebollo que van posar sobre la taula certes demandes i necessitats. De fet, aquests tallers i tot el conjunt de resultats de l'A21L ens han portat a veure certes contradiccions amb el PGOU i per això es va decidir revisar-ho. Així podem afirmar que aquest treball es conseqüència d'un treball anterior de participació ciutadana i no neix com a experiència aïllada.

Al mateix temps es va preveure que potser caldria dissenyar amb molta cura les polítiques d'integració dels nous que arriben i arribaran al municipi de la mà del creixement urbà. Per això, al mateix temps que aquest treball, l'equip de Plural està realitzant un altre, finançat per la Diputació, sobre estratègies d'integració de nous. Aquests dos treballs estan directament relacionats i això ha requerit coordinació i els resultats s'estan complementant (i podem observar una coherència molt gran entre tots dos resultats). Això també ens ha permès fer servir una metodologia molt arriscada, amb grups grans, oberts i seleccionats aleatòriament.

El treball sobre estratègies d'integració de nous ha partit de la realització de nombroses entrevistes individuals, la realització d'un taller on, amb tota la informació de les entrevistes s'han treballat problemes concrets que han donat lloc a determinades propostes. Posteriorment aquestes propostes han estat treballades a la taula municipal, on un grup de ciutadans ha treballat les propostes i plantejat accions, formes d'avaluació, etc. Cal dir que moltes d'aquestes propostes i les d'aquest treball estan molt relacionades i fins i tot trobem alguna calcada o amb un nom diferent, com el cas de "l'hotel d'entitats".

Al mateix temps han distribuït una enquesta per tot el municipi, tot i que en aquests moments encara no tenim els resultats.

Per tenir una idea global dels resultats de la participació ciutadana al municipi cal llegir els tres treballs, o com a mínim els dos actuals. Cal remarcar que no s'ha aprofundit en determinats temes que ja queden coberts pel treball de Plural i en el fons estem parlant del mateix fet, però incidint en aspectes diferents.

Cal assenyalar que fins hi tot el treball sobre tractament del sòl no urbanitzable es va realitzar amb entrevistes a pagesos del municipi, que queden reflectides a l'apartat corresponent.

1.2. Metodologia:

A l'estudi s'han barrejat diverses metodologies qualitatives que han anat des de l'entrevista, als tallers de participació ciutadana, passant pels grups de discussió, que han estat els que realment han guiat el treball.

El fonament del disseny metodològic ha estat partir d'un objectiu obert i delimitat únicament a punt genèrics (identitat, paisatge, creixement, Rambla, terrenys no urbanitzables). Partim d'uns sectors urbanitzables i de idees generals com la Rambla, però poca cosa més. Això implica que no podem generar tallers per avaluar propostes, sinó per generar discursos sobre els temes plantejats.

Aquests discursos van ser enregistrats i posteriorment transcrits per facilitar la seva anàlisi. De totes les idees i plantejaments sorgits a cada grup s'han anat fent esborranys per tal de facilitar i induir els temes a tractar al grup següent, però sempre de manera oberta i mínimament dirigida.

Aquesta metodologia ha estat seleccionada per la intenció d'incorporar de forma oberta la participació ciutadana com a eix fonamental. Per aquest motiu s'han descartat altres tècniques d'investigació adients a l'objecte, com els estudis de tipus Delphi. També cal considerar que el treball de Plural ja conté enquestes i no sent estrictament necessari és preferible no saturar a la població.

S'han realitzat tres grups de discussió, com vam preveure en un principi:

- Majors de 60 anys, amb una aflluència espectacular, un gran dinamisme i un elevat grau de crítica.
- Grup d'entre 30 i 60 anys: molt dispers, amb postures molt enfrontades.
- Un grup de joves, amb l'assistència de 9 persones. Es va desenvolupar amb molta normalitat (tant pel nombre d'assistents, com pel tipus de discurs més seré i raonat).

En tots els casos es va fer una selecció aleatòria, buscant la representativitat de tots els nuclis:

- Nucli antic i ampliació Canyelles.
- Les Pedreres i Molí d'en Blanquillo.
- Sant Jordi, la carretera i camí dels molins.

En un primer moment es va fer una crida personalitzada per tenir un nombre de participants delimitat, però l'escassa resposta dels compromesos i la necessitat de no retardar el procés ens va obligar a fer una crida massiva per

carta personal. El resultat va ser molt superior a les previsions.

Tot i això, la participació no va ser homogènia, essent molt més elevada (molt més del que s'havia previst) per al Nucli antic, que per a la resta del territori. Concretament es va constatar la necessitat de complementar la participació amb entrevistes i un petit grup de discussió per mantenir l'equilibri territorial, i reflectir els interessos dels propietaris de terrenys urbanitzables.

En total s'han realitzat tres entrevistes, a un jove de Sant Jordi, a dos propietaris de terrenys urbanitzables i al president de l'associació de veïns de Sant Jordi.

També vam realitzar un grup amb persones que no van poder assistir al seu dia o que van manifestar el seu desig exprés de participar i ho vam creure convenient per mantenir les representacions territorials en justa mesura.

En tots els casos s'ha buscat saturar els discursos i obtenir punts de vista plurals. Les metodologies qualitatives no incideixen en la quantitat de persones que hi participen (no busquen la representativitat), sinó en allò que diuen. Així doncs, els criteris per complementar els grups previstos han estat sempre els d'omplir possibles buits discursius. Determinats col·lectius que semblaven molt interessants, com el col·lectiu que defensa el bosc del Julivert van quedar representats per la selecció aleatòria.

També es va aprofitar una reunió realitzada per un company de Limonium, amb dos historiadors del poble per obtenir el seu parer i es va convocar un grup amb tècnics i polítics per tal d'intercanviar informació al respecte.

2. CONSIDERACIONS PRELIMINARS

El procés de participació ciutadana que hem realitzat des d'aquest ajuntament ha estat una aposta molt arriscada, tant pel tema com per la metodologia a seguir:

- És habitual que en aquests processos es tinguin un parell d'alternatives, o simplement la gent valori un projecte ja enllestit. Nosaltres hem anat a la gent amb una idea, però amb el projecte per fer, i ho hem anat fent en paral·lel. Això demostra la importància del procés, i al mateix temps explica que les dinàmiques dels diversos grups hagin estat diferents.
- És habitual que la gent que participi sigui seleccionada per alguns criteris, com ara el fet de pertànyer a determinades associacions, grups o col·lectius. Nosaltres hem escollit el sistema més democràtic de tots; el sorteig. Tothom ha estat cridat aleatòriament i només hem cridat a gent concreta "com a complement". En cap moment hem fet cap filtre com el nivell cultural, d'estudis, ni res semblant. Tothom ha tingut les mateixes possibilitats.

Aquestes dues circumstàncies feien témer que el procés resultés molt difícil. Hem de pensar que a la nostra societat encara no existeix una gran tradició participativa a diferència del que succeeix a d'altres països, i, fins i tot, molta gent de la que ha participat va ser socialitzada sota un règim que era l'antítesi de la participació ciutadana. De fet s'observen diferències substancials segons l'edat del grup. Ens ha importat més plantar una llavor que garantir un "bon" resultat.

Tot això era previsible, però en el que ens vam equivocar de ple va ser en la previsió de participació. El jovent va respondre en sintonia amb les pautes normals, que oscil·len entre el 7% i el 10% per a aquest tipus de convocatòria, però a la resta de grups va venir molta més gent. Si dividíssim la participació per nuclis, al nucli antic és de molt més de la meitat de la gent que ha estat cridada per una simple carta. No conec cap resposta similar, i això és un fet molt important. Denota una elevada implicació de la ciutadania als afers municipals, que mereix una valoració molt positiva.

La segona consideració fa referència al contingut d'aquest informe. En cap moment es tracta de recollir demandes concretes, ja que la participació als grups no és fa en funció de la representativitat de la persona. Més aviat volem fer una anàlisi del discurs que capti l'essència del mateix i ens aportï llum sobre el "per què" d'aquest discurs.

Aquest informe no és una transcripció de les aportacions dels veïns¹. També serà un informe molt crític amb l'ajuntament, per un motiu senzill: és l'ajuntament que vol millorar, i no té cap mena de sentit que incideixi en les coses que ja fa bé. Interessa posar de manifest els punts negatius per obtenir-ne millores concretes.

2.1. Escenari general:

Santa Oliva és un municipi desestructurat en diversos nuclis. Les barreres físiques (les distàncies, la carretera, la riera, l'Ave, etc.) són elements que afavoreixen aquesta dispersió, però no és ni de bon tros el més important. Potser la meua professió em fa incidir en d'altres àmbits, però els habitants la gent dels diversos nuclis són molt diferents. Hom ho pot observar, les tradicions, l'arrelament, fins i tot la llengua és diferent a banda i banda. Desconec les causes que ens han portat a aquesta situació, la meua feina no és buscar en el passat sinó fer propostes de futur, tot i que la història condiona present i futur.

Abans de tot, vull deixar palès que superar, en la mesura del possible, els obstacles físics no és la solució de res. Només és una condició necessària. No és la meta, sinó l'inici d'una llarga cursa. Considero un error pensar que amb solucions físiques es poden solucionar desestructures socials, en tot cas és un paliatiu, una estructura que permet que les xarxes socials s'articulin i que les polítiques al respecte puguin obtenir bons resultats. De fet aquesta

---

¹ Totes les coses estan a les transcripcions, però allò són les dades en brut. Seria com presentar el pannel de dades tabulades d'una enquesta.

desconfiança apareix a tots els grups i a partir de gent del nucli antic. És per això, que a més de considerar la Rambla una obra faraònica i innecessària també es considera un intent inútil d'aglutinar. Aquestes postures totalment negatives cap a la Rambla com a eix cohesionador sorgeixen majoritàriament del nucli antic. Jo parlaria de grans dificultats, però no trobo cap criteri tècnic per defensar aquesta negativitat. Penso que la forma de fer no ha de tancar-se als problemes que tenim, sinó obrir-se al que volem. No obstant cal deixar constància d'aquest discurs molt fort i coherent que es tanca des d'un bon començament i arrossega a d'altres participants amb un discurs més obert, però menys fort.

Tal i com està la situació ara a Santa Oliva, els impediments físics farien molt difícils les polítiques d'integració, però al final de l'escala són aquestes les que ens han d'ajudar a arribar a dalt de tot. Quan parlem de vials entre els nuclis ens trobem al primer esglaó del procés d'integració dels nuclis. Un bon terreny de joc permet un bon partit, però caldrà jugar bé.

3. EL DESENVOLUPAMENT:

En aquest punt és on es troben totes les reticències dels ciutadans. Són pocs els qui s'oposen al desenvolupament del territori, tot i que hi ha algú que ho fa, però quan es parla sobre el significat d'aquest desenvolupament, sobre com ha de ser, les discrepàncies apareixen. Com a pautes generals, trobem que:

- El desenvolupament ha de ser molt pautat. Ha de permetre superar els problemes de cerca d'habitatge que té el jovent.
- El concepte de desenvolupament de la ciutadania implica la creació de llocs de treball, de serveis i d'activitat econòmica (al marge dels polígons industrials).
- Es té por a una sobreimmigració que pugui derivar en una pèrdua d'identitat.

La meva valoració al respecte és que en aquest cas el sentit comú s'apropa a la raó. Existeix un fenomen denominat "turisme residencial" que genera un creixement econòmic en arribar-hi, a la fase de construcció, però en pic s'estableix provoca més despeses que beneficis, així com a problemes de deteriorament mediambiental i de teixit social, generant, a llarg termini, certes tensions entre nadius i immigrants. Això podria succeir si:

- El desenvolupament urbanístic fos ràpid o desordenat.
- Tot i ser pautat, no anés acompanyat de les mesures d'integració adients.

- No es polaritzés, per aquest ordre, als fills del municipi, als que ja resideixen o han hagut de marxar i als que hi treballen al municipi o a prop.
- No es mira d'evitar la proliferació de les segones residències.

A tots els grups es posa de manifest que un poble és molt més que un conjunt de cases i carrers. Crec que puc resumir el discurs dient que créixer com a poble requereix créixer com a conjunt en tots els aspectes, si només es creix en un aspecte serà una mena creixement atrofiat.

3.1. El problema:

Reduir el problema a dues línies és molt difícil, però crec que tots podem dir el que no volem, el que ens fa por:

No volem un munt de grues, una construcció desmesurada, ser víctimes de l'especulació, un poble dormitori... Això ho tenim molt clar. Les diferències no estan al problema, estan a les possibles solucions. Tothom té por a un desenvolupament incontrolable, o més ben dit, controlat per "la mà invisible del mercat". Tothom demana que l'ajuntament posi fre a les pressions urbanístiques que acaben afavorint a uns pocs promotors de fora, que marxen i deixen pobles saturats, sense patrimoni ni identitat. Les diferències venen per la forma com es considera que s'ha de fer front.

- Un col·lectiu important de gent assentada al nucli antic vol reduir el creixement al mínim i realitzar-ho al voltant del nucli. Fins i tot alguns plantegen anular el creixement.
- L'ajuntament vol fer un planejament d'aquest creixement per tal de delimitar-lo en l'espai (a les àrees urbanitzables) i en el temps, pantant el desenvolupament.

Ha de quedar palès que hi ha un conjunt notable de ciutadans "no organitzats" que tenen un discurs favorable al desenvolupament pantat i organitzat que tendeixi cap al centre.

L'important és que partim d'un punt comú: l'amenaça del creixement descontrolat, però les alternatives proposades són diferents.

El mínim creixement és un requisit inqüestionable per a tothom, però l'ajuntament no ha sabut transmetre que la planificació servirà, precisament, per imposar una normativa de terminis de desenvolupament. Així, tot i les divergències (en les xifres d'aquest creixement mínim i el lloc a urbanitzar), podem afirmar que el problema és el mateix per tothom, i això és molt important.

Darrera de tot es deixen veure altres problemes:

- Les discrepàncies suscitées a l'R5, que sembla que no es van tancar prou bé. Les seqüeles generen desconfiança cap a la resta de sectors.
- Existeix un origen obscur de les actuals Pedreres, amb tota una sèrie d'històries sobre per què es va construir allà, que es reviu amb la seva ampliació, i fan sorgir dubtes sobre l'especulació urbanística que pugui haver al voltant de tot el projecte.

Aquests dos elements són unes analogies que no tenen per què ser certes, però en tot cas requereix que l'ajuntament les dissipï. S'han d'imposar els fets als rumors, tot considerant que al fons d'aquests rumors sempre hi ha un rerefons econòmic.

Pels constructors també hi ha un rerafons econòmic. Accepten moltes impositcions (passeig, horts,...) però volen anar ràpid. Això generaria un conflicte obert molt dur i farien inútils tots els intents d'integració de nousvinguts.

Després hi ha més elements visibles i empírics:

- Si creixen Les Pedreres, el nucli antic quedarà en minoria. Democràticament s'ha d'acceptar, però no agrada gens ni mica a la gent del nucli.

En el fons no deixa de ser una actitud de discriminació (per anomenar-ho d'alguna manera) vers l'altre, però és natural una por a les coses desconegudes i una reticència a la pèrdua de poder. Per això són molt importants les polítiques d'integració dels nousvinguts i la regularització dels fluxos. S'ha d'aconseguir un desenvolupament integrat i això és una tasca difícil que implica a tothom, però l'alternativa del tancament defensiu, a llarg termini acaba sent poc viable per què impedeix el desenvolupament d'altres aspectes, com els serveis, altament demandats per la ciutadania.

4. LA IDENTITAT:

4.1. Els elements identitaris de Santa Oliva:

En termes generals s'han anat indicant:

El Castell i la plaça del Castell. Sembla que necessiten algunes millores i un control de l'aparcament que permeti la seva utilització com a espai únicament ciutadà.

La Rectoria és un element important i encara no ens hi acabem de posar. Hem d'avaluar la possibilitat de fer anar el passeig cap allà per tal de revifar aquest espai públic. Al Monestir s'han trobat restes arqueològiques romanes que s'haurien d'arranjar i explotar turísticament. Aquest tipus d'elements permeten retrobar les arrels i fomentar una identitat que ve de molt antic. Potser els vilatans ja ho saben, però.. i els nousvinguts?

El Rec és molt important i s'ha plantejat la possibilitat d'ajuntar-lo amb el safareig per mitjà d'un passeig (que també podria ser el mateix que ha d'unir els nuclis, o un ramal del mateix).

Can Basilio, els diversos molins d'aigua, la plaça del Miralles, l'hort del Julivert.

En aquest apartat s'ha de considerar que la gent respon amb ítems preestablerts. Es pensa en els elements que es poden aïllar físicament, i per tant és difícil que entrin en lloc elements molt importants, com el paisatge.

Em sembla curiós que gairebé no es parli de les Mines d'aigua o de l'aquífer. Potser per què ja tenen assumit que no es podran visitar.

Un element per incorporar és el plantejament que fa un jove de Sant Jordi per reforçar els vincles entre els nuclis, l'arrelament i l'element de la pagesia com a identitari del municipi. En pic els horts funcionin, es pot establir un espai de venda directa de productes de la terra. Podem estar parlant d'un fet esporàdic, vinculat a un fet cultural i no econòmic.

Hi ha algunes aportacions sobre temes festius. Potser la gent del nucli no li dóna molta importància, no ho veuen com a fonamental. Ells tornen a sortir al carrer al dia següent i es troben amb el mateix de cada dia, però la gent d'altres nuclis li dóna importància; és un motiu per venir al nucli antic i sentir-se membres del municipi.

Cal destacar que tots els elements identitaris estan al nucli antic i cap persona de cap altre nucli ha citat mai res del voltant de casa seva. És important que els nous elements identificadors del municipi siguin més plurals i fins i tot transversals (com el cas del passeig). La gent que no viu al nucli se sent de Santa Oliva, però es refereix a Santa Oliva com a nucli històric. Així doncs, com a membres de fora del nucli històric, no acaben de pertànyer al municipi.

4.2. De què estem parlant?

La identitat és la font de sentit i experiència per la gent. A diferència dels rols (que organitzen les funcions) la identitat organitza el sentit. Castells defineix el sentit com "la identificació simbòlica que realitza un actor social sobre l'objecte de la seva acció".

La identitat sempre és una construcció, tot i que es consideri un descobriment. Des de les institucions dominants es poden construir identitats, tot i que només ho arriben a ser si són interioritzades pels actors. A nivell de Santa Oliva no és viable.

És possible que estem davant d'una pèrdua generalitzada de sentit a tots els països occidentals. La manca de necessitats immediates, d'arrels culturals i compromisos socials ens aboquen a un no saber per què fem el que fem, una manca de sentit de la vida de gran part de la població, i un elevat grau

d'insatisfacció ². Al darrere també hi ha una gran maquinaria “cultural” de producció de necessitats de consum de caire global. No podem esperar que Santa Oliva quedi al marge.

Aquest sentit del que parlàvem en referir-nos a la identitat o a l'essència de poble s'ha de **retrobar**, s'ha de recuperar quelcom que abans hi era i s'evapora. Les grans construccions ideològiques que donaven explicacions i solucions per tot han quedat de banda. Més que lluitar per il·lusions col·lectives futures (el món de Déu, el socialisme, la democràcia,...) ara estem en una fase de defensar el que tenim. Deia Castells que “la búsqueda de sentido tiene lugar en la reconstrucción de identidades defensivas en torno a los principios comunales”³. Aquesta afirmació em sembla molt adient per explicar, més enllà dels detalls concrets que no em correspon jutjar, les lluites locals com la defensa del bosc. També serveix per destacar la importància d'aquest tipus de moviments per la vida municipal i la defensa de la identitat i allò que la gent anomena “essència de poble”. “La gente se resiste al proceso de individualización y atomización social, y tiende a agruparse en organizaciones territoriales que, con el tiempo, generan un sentimiento de pertenencia y, en última instancia, en muchos casos, una identidad cultural y comunal. Introduzco la hipótesis de que para que esto suceda es necesario un proceso de movilización social. Es decir, la gente debe participar en movimientos urbanos (no muy revolucionarios) mediante los cuales se descubren y definen los intereses comunes, se comparte en cierta medida la vida y puede producirse un nuevo sentido”⁴.

Potser es generen pors i incerteses sobre l'evolució futura d'aquests moviments. Penso que és una postura errònia, aquests moviments s'han de veure amb esperança. Els moviments socials s'han localitzat. Els grans instruments (partits, sindicats) no han pogut fer front a la lògica unilateral del capitalisme. L'última oportunitat ha estat aferrar-se a les coses concretes, moltes vegades del costat de casa. Però com afirma Castells, “en muchos casos los movimientos urbanos, y sus discursos, actores y organizaciones, se han integrado en la estructura y la práctica de los gobiernos locales, ya sea de forma directa o indirecta, mediante un sistema diversificado de participación ciudadana y desarrollo comunitario. Esta tendencia, aunque liquida los movimientos urbanos como fuente de cambio social alternativo, ha reforzado considerablemente al gobierno local e introducido la posibilidad del estado local

---

² Al contrari del que es pugui pensar per la quantitat de béns materials, els índexs de satisfacció als països occidentals són molt baixos. Als 80 només els danesos tenien uns índexs de “molt satisfets” per sobre del 50%, països com Alemanya i França queien al 25% i 17% respectivament. Vid Inglehart, R.: “*El cambio cultural en las sociedades industriales avanzadas*”. CIS. 1991.

³ Castells, M.: “La era de la información. Economía sociedad y cultura. Vol 2; El poder de la identidad”. Alianza editorial. 1998. p. 33

⁴ Ibidem, p. 83.

como instancia significativa de reconstrucción del control político y el significado social”⁵.

Amb tot això vull deixar constància de dos coses:

- La recurrència contínua a l'R5.
- Importància del fet, que té les arrels molt més enllà d'un bosc. És repeteix per tot arreu.
- L'ajuntament ha de veure el compromís de la ciutadania com un fet saludable i que a la llarga suposarà un enfortiment del municipi, un reforçament del govern local (com a representants de la ciutadania) i un ressorgiment identitari a partir de la defensa de elements locals.

4.3. Anàlisi del problema.

Algú m'ha dit que el que a la gent del nucli antic li fa por és tenir un alcalde de Les Pedreres. De fet no val mal encaminat, però això només seria una forma d'expressió, un reflex tangible i palpable de quelcom més profund:

Dir de Les Pedreres, o de fora del nucli antic, és una manera de dir “de fora del poble”, un “nouvingut”. Arribar a aquest extrem vol dir que la majoria del poble (fins i tot el seu representant) seran desconeguts.

Quan parlem d'elements identitaris del municipi, hi ha una sèrie d'elements físics, però constantment surten frases com “l'essència de poble”, i burxant sobre aquesta essència no trobem elements físics, sinó socials. L'element més important de Santa Oliva és la seva gent. Les reticències a qualsevol desenvolupament no s'han d'entendre tant en un marc urbanístic com en un marc de les transformacions socials del municipi.

Els fan la distinció pel volum, però el que hi ha darrera és més important que el volum de la ciutat.

A Santa Oliva hi ha uns vincles personals, naturals i afectius, motivacions morals, altruistes i cooperatius (com les que han portat a la defensa del bosc), una convivència perdurable i més aviat orgànica. Encara té molt de comunitat (el que sociòlegs alemanys anomenen *gemeinschaft*), però ja fa uns anys que això s'està perdent. El motiu fonamental és l'aparició de nouvinguts amb pautes de comportament diferents.

A les ciutats, la gent funciona per vincles associatius, o de societat (*gesellschaft*), les relacions són instrumentals, impersonals, pròpies de la societat de masses. Les motivacions són racionals i interessades. La convivència, més que orgànica és mecànica (això és un símil).

Aquest pas fa por. Aquest esperit de comunitat és l'essència de poble tan recurrent als discursos.

---

⁵ Ibidem p. 85

Es perdrà aquesta essència? En principi sí, és tracta d'un procés que afecta a tots els països occidentals i ja està molt més que avançat a tot arreu i Santa Oliva no queda al marge. Pensem que molta gent ja s'educa amb valors associatius i treballa en entorns d'aquest tipus i té relacions d'aquest tipus fora i dintre del poble.

És evitable? No és totalment evitable, però podem treballar per mantenir l'esperit de comunitat. Les posicions teòriques al respecte són molt amplies. Hi ha molts autors, com Castells o Etzioni que aposten pel ressorgiment de xarxes primàries o llaços comunitaris, però en entorns diferents als tradicionals. En qualsevol cas cal ajudar una mica. Des d'aquest punt de vista, l'oposició de part de la ciutadania al passeig s'ha de contemplar com un compromís amb el municipi i una oportunitat per reforçar la identitat col·lectiva. L'objectiu de l'ajuntament ha de ser generar els entorns i implicar a la gent. Per tenir èxit ha de sortir de baix, de la ciutadania.

Quines mesures podem prendre:

- Les més importants són de caire social, i en aquest sentit el treball d'integració de nous veïns ens ha d'aportar molta llum al respecte. Les polítiques d'integració social han de tenir un paper fonamental per mantenir el poble com a poble. De res servirà que tot sigui maco i bonic i sembli un poble si no funciona com a tal.
- Des del punt de vista urbanístic, s'han de crear espais d'interacció social:
  - tant oberts; els horts, places, jardins, zones d'esbarjo per als més joves,...
  - com tancats; equipaments públics que fomentin les xarxes socials i les activitats, com ara una biblioteca, espais intergeneracionals per fer cursos de tot tipus, xerrades,... i fomentar la participació i utilització per part de la gent i les associacions ciutadanes. Un "hotel d'entitats" és una aposta que pot donar resultats.

En aquest sentit, les propostes urbanístiques que s'estan fent s'apropen a aquest model i donen resposta a aquestes necessitats. Després serà molt important la gestió que es dugui a terme. La mera existència d'espais i formes adients no impliquen un resultat. Hi ha fets petits que són molt importants per a la vida comunitària del municipi: per exemple, abans s'anava a menjar la mona al camp de futbol. Doncs segurament en aquesta jornada, els fills coneixen als amics dels pares, la gent que durant la setmana es troba pel carrer poden xerrar una estona, els nous són presentats als altres i tothom parla de tothom. Aquestes coses no s'han de perdre. La gent ja no es troba diumenge a la sortida de missa (i no és només un dir). De fet diumenge no hi ha un bar obert per fer un vermut o un cafè, ni un restaurant per la gent que pugui venir de fora, i tot i que sembla poc important, tothom ho deixa caure.

Cal destacar que, des d'un punt de vista sociològic, l'aposta per un vial de comunicació lliure de vehicles a motor, i en un entorn de punts de contacte com botigues i cafès, pot ser molt útil en aquest aspecte. Donades unes necessitats de desenvolupament, aquesta aposta sembla la més raonable. De fet, els que estan en contra del creixement pensen que si s'ha de créixer (tot i remarcar que no ho volen), aquesta és la forma més adequada.

Les xarxes socials no han de ser sempre formals, fins i tot és possible que generin més teixit les xarxes informals. La gent que compra a un forn o pren cafè a un bar poden establir una xarxa que pot arribar a formalitzar-se.

Però tot i això, el poble és la gent. Podem donar facilitats i espais, però cal motivar a la ciutadania a formar xarxes socials de tot tipus que han de servir per mantenir aquest esperit de comunitat. És possible que algun dia aquest teixit doni maldecaps a l'ajuntament, però és molt saludable pel poble, i per seguir sent poble. Es tracta de generar una mena d'estructura social fractal.

L'experiència en aquest tipus de moviments urbans ens diu que poc a poc van madurant i assolint més coneixement i generalment (no sempre) acaben esdevenint un suport (i condicionament) als governs locals per fer front a lògiques globalitzadores externes.

Cal aclarir que el fet de viure en comunitat o en associació (per fer servir la terminologia clàssica) no depèn només de la quantitat d'habitants d'un territori. Ens ho pot semblar a simple vista, ja que la gent compara la vida a les ciutats grans (El Vendrell i sobretot Barcelona han estat els més recurrents) i la que tenim a Santa Oliva. Podem tancar-nos al desenvolupament i només allargarem el procés i al final també serem un poble d'estranyes. Podem desenvolupar-nos equilibradament, integrant als nouvinguts, generant activitat econòmica i desenvolupant els serveis i les xarxes socials, i podrem mantenir els elements més fonamentals d'aquesta "essència de poble".

4.3.1. La identitat del municipi està en perill.

La identitat del municipi està en perill per tot un seguit d'elements que afecten a tots els municipis; la pèrdua de vincles entre els vilatans, les noves generacions fan vida a fora del municipi, els mitjans d'informació són cada cop més globals (i moltes vegades perdem informació local), les noves onades migratòries d'altres municipis, i un ampli llistat que és motiu d'altres estudis. A tot això, Santa Oliva incorpora un element d'agreujament per la distància dels seus nuclis i per la presència d'un nucli fort i proper com és el Vendrell.

Hi ha poques maneres de lluitar contra aquesta pèrdua d'arrels, però bàsicament han de seguir aquests punts:

- Hem de desenvolupar-nos pautadament. Ja tenim problemes d'integració que no cal engreixar.
- Hem de desenvolupar-nos cap al centre del municipi.

- Hem de preservar el nucli antic. És l'origen de Santa Oliva i s'ha de vigilar amb una normativa específica.
- Hem de delimitar el nucli. Sovint els nuclis antics acaben esdevenint barris antics i la identitat del municipi es trasllada.
- Hem de mostrar el que tenim (això no només vol dir la sortida fàcil del turisme rural).
- Hem de revifar els elements identitaris del municipi.
- Hem d'afavorir la creació de xarxes i la generació de nous elements col·lectius.
- Hem de prioritzar, sense caure en discriminacions, als fills del municipi per tal que puguin tenir aquí la seva llar.

4.3.2. Important versus urgent:

Les discrepàncies entre determinats grups de gent i els plans de l'ajuntament es poden reduir a aquests dos conceptes. La gent, en sentit ampli, vol millores urgents. L'ajuntament vol planificacions importants. És curiós, però moltes vegades els enfrontaments han estat per una tendència de les administracions a pensar en termes de legislatures, amagant els problemes de fons i donant petites millores immediates. Posteriorment la gent se n'adona que ha mancat previsió.

Hem de pensar que no són excloents, sinó complementàries. Les propostes de l'ajuntament estan encaminades cap a una previsió del futur. Això no ha de fer oblidar les coses urgents. De fet, una bona planificació permet que al futur no hi hagi tantes coses urgents, a més d'estructures coherents i partint de les necessitats socials (i no d'altres interessos). Per tal de facilitar les comparacions caldria posar sobre la taula els diners que costa cada cosa. Si no ho fem així sempre estem fent elucubracions.

L'ajuntament no ha de deixar coses de banda. Ningú entendre que es facin coses noves i no s'arreglin les velles. S'han de mantenir unes prioritats coherents i possibles. A la gent els hi hem preguntat pel futur, però ells volen parlar del present, del que tenim i com està.

4.3.3. Els fins i els valors:

També hi ha una contradicció entre la racionalitat de la gent, orientada a valors, i la del polític, orientada a finalitats. Són diferents i moltes vegades poden xocar, però ni l'una ni l'altre pot jutjar-se com a millor. El polític ha de pensar en el futur de manera pràctica, en el que vol a llarg termini i preveure les contrarietats per obtenir el millor resultat possible. La gent pensa més en

defensar els valors. Totes dues s'han de complementar, per evitar que el polític sigui un buròcrata i que els valors ens portin a resultats no intencionals per manca de previsió tècnica.

Els valors que es volen defensar són la identitat de poble, el valor de la terra i la poca pagesia que resta, la cultura i les tradicions que es veuen amenaçades, però per sobre de tot hi ha unes relacions personals, on tothom es coneix, on tothom se saluda (o manté rancúnies històriques) que donen al poble una personalitat que ja s'està perdent. Aquesta proximitat, aquest entorn amigable i tan característic dels pobles petits és el que fa més por de perdre. Per això són tan importants els espais d'interacció social, tot i que la seva existència no garanteix un ús, que sempre depèn de la voluntat personal.

La finalitat és una estructura pensada per a la gent, i que en cap cas la forma del poble sigui resultat de la "lògica del totxo", on l'únic paper que juguen les persones és el de compradors potencials.

5. LA COMUNICACIÓ FÍSICA:

Hi ha una desunió entre els nuclis del municipi. Aquesta realitat està reforçada pel fet d'haver d'agafar el cotxe per anar d'un punt a l'altre. Encara que els nuclis estiguessin units, fa falta un corredor de persones per tal de generar a l'imaginari col·lectiu un espai públic comú. L'Ajuntament ha fet una aposta molt bona generant un vial per a persones, però s'han trobat moltes reticències. Primerament ens hem de plantejar si les reticències són quant al vial, o sobre d'altres coses més complexes:

- La majoria de gent veu amb bons ulls que s'obrin ponts de comunicació, però no ho veuen com una prioritat.

Els que s'oposen a la unió física entre els nuclis, no estan en contra de la mateixa. Estan en contra del desenvolupament del municipi tal com creuen que l'ajuntament l'ha plantejat.

5.1. La "Rambla".

El concepte de Rambla s'ha de canviar pel de **passeig**. La gent vol que es doni preferència a les persones, les bicicletes i que estigui habilitada per al pas de minusvàlids.

Per gran part de la gent, parlar de la Rambla és parlar de creixement i hom tendeix a aprofitar per manifestar les discrepàncies. Els detalls estètics no els importen gaire, ja suposen que ha de ser verda, amb arbres, amb zones per seure, amb zones d'esbarjo per la canalla, etc.

Un problema important és que molts ho veuen com una despesa municipal, i alguns, com l'excusa per construir més. Contínuament ens trobem amb més problemes de comunicació que d'urbanisme.

5.1.1. Un passeig segur:

La seguretat serà una de les grans demandes futures. Hi ha diverses (es veu a d'altres estudis i en petita mesura als grups de treball) formes de tractar-la:

Les sortides més holístiques ens porten a cercar les causes, però segurament ens desborden i des de l'ajuntament poc o res es pot fer.

Hem de treballar la imaginació. Hi ha tot un sistema de control social molt sofisticat i en aquest cas es pot posar del costat de la ciutadania. Bentham, amb el seu panòptic va demostrar que no és tan important que et vigilin, com el fet de sentir-te vigilat. Fins i tot el vigilant pot arribar a desaparèixer ⁶. Importa que per a qualsevol punt hi hagi un munt de punts de mira, que en qualsevol posició un vianant pugui ser observat per un munt de veïns. No cal un policia a cada cantonada, calen ponts que en un moment donat puguin fer venir al policia al lloc i moment adequat. Fins i tot només cal la sensació que no farà falta cap policia. Cal preveure aquesta demanda i evitar que s'acabi generant.

Si els pisos estan al costat del passeig, tindrem més possibles observadors que no pas si hi ha cases. Si han de quedar trams desprotegits (equipaments que tanquin aviat,...) podem facilitar activitat al costat que tanqui tard (terrassa,...). Si han de quedar espais, per petits que siguin, com el pas sota la via o el pont de la carretera, hem de tancar els accessos i fujides des de possibles amagatalls o espais de possibles reunions semi-clandestines (per sota del pont, per darrera dels pilars, o simplement el camp a través). En cap cas estic parlant de delinqüència, sinó de la sensació d'inseguretat, que pot ser independent a l'existència real de delinqüència⁷.

L'ajuda en cas de necessitat no té per què venir d'una persona uniformada, qualsevol pot generar dissuasió. No hem de posar policia a cada cantonada, hem d'aprofitar la gent que hi viu per evitar aquesta demanda. Hem de pensar que als grups de treball ja es planteja ostensiblement la sortida fàcil davant qualsevol actitud contrària al dret: càstig, multes i sancions.

5.1.2. Un passeig ben il·luminat:

La il·luminació d'un espai urbà pot ser estandarditzada, com tot, però no és convenient. La ubicació, les formes i l'originalitat de les llums dels espais públics poden generar ambients agradables i fins i tot sensuals. Molts espais públics oberts es fan servir de nit, després del treball. Una bona il·luminació

---

⁶ Al llibre "El Código Da Vinci" es planteja que les càmeres del Luvre no funcionen, són merament intimidatòries. Les mesures de seguretat són unes altres. De fet es poden comprar càmeres que només fan com si graven.

⁷ La sensació de seguretat es pot traslladar de moltes maneres: per exemple, parlarem dels porters automàtics com a element que genera seguretat. Qualsevol persona en situació de necessitat pot pitjar els botons i demanar ajuda. Les zones de cases sense cap "eina de contacte" amb altra gent fan sentir al ciutadà més vulnerable i evitarà circular per aquell espai.

permet fer-lo més acollidor, fins i tot permet destacar i ocultar diferents elements donant la sensació que l'espai canvia. Permet que els llocs no siguin només de trànsit, sinó d'estada. Una il·luminació peculiar genera una entitat pròpia que el fa diferent (a més estem parlant d'espais sense memòria històrica).

Les llums privades (botigues, comerços) marquen certa diferència, però són molt estandarditzades i no generen entitat col·lectiva. A més, un foment d'aquest tipus de llums pot esdevenir un caos.

Des d'un punt de vista sociològic cal considerar que la importància de la diferència, de la peculiaritat per ajudar a generar identitat. Però hi ha un element molt important; la creixent sensació d'inseguretat ciutadana. Els espais poc il·luminats són considerats insegurs, és transita per necessitat (menys gent també genera més sensació d'inseguretat). Hem de pensar que tot el que pugui generar inseguretat, com ara punts foscos, entrades que puguin servir d'amagatall,... fan incòmode el trànsit.

Un dels punts que més preocupa als grups de treball és l'espai entre Santa Oliva i les Pedreres, un espai que pot esdevenir una barrera natural al caure la nit.

Sembla que la gent, pel tipus de participació que hem tingut, no ha pensat en el punt per on creua l'Ave, prop del Camí dels Molins, però serà una zona conflictiva. Hem de pensar que aquest passeig serà utilitzat pels veïns del Vendrell (que aniran a passejar, a córrer,...) i que punts insegurs poden trencar la dinàmica. Aquests "clients" del nou passeig no han participat als grups, però el faran servir i donaran una part important d'activitat. Els Molins ja es consideren un punt insegur.

5.1.3. Un passeig saludable:

Com he dit abans, hi ha molta bibliografia sobre els nous valors, i no és gens ni mica homogènia. Cal destacar algunes tendències clares com la creixent importància de valors vinculats al propi cos, al benestar i la salut ⁸. No cal entrar en detall, però moltes de les persones que aniran a fer les passejades, ho faran per salut, en forma d'esport (corrent, en bici, ...) o caminant per prevenció o prescripció mèdica.

Als grups apareixen dos tipus de discursos:

- La gent més contraria a la Rambla no troben gaires motius per fer-la servir. Pensen que la gent de les Pedreres no té moltes necessitats d'anar al nucli històric, i ells encara menys d'anar a les Pedreres.
- La gent partidària de la Rambla parla d'un ús lúdic. LA gent de les Pedreres surten a caminar (per tal de caminar, no per anar enlloc) i es troben camins en mal estat, amb el perill dels cotxes i que són apartats. No la faran servir per necessitat en el sentit més

---

⁸ El mateix concepte de salut està canviat ràpidament i ja no implica només estar lliure de malaltia. Té components psíquics, emocionals, socials i fins i tot de risc i previsió del futur.

materialista de la paraula.

- Entre els joves, amb reticències a la Rambla, es preveu un possible ús esportiu.

Hem de treballar el concepte de vial saludable. Els conceptes es transmeten per símbols. Hom sap que és un carril bici pel fet que hi ha una bici pintada al terra. Igualment tothom pot saber que hi ha una via per córrer si el pintem de vermell, li posem un símbol i marquem les distàncies. Podem recordar la importància del fet de caminar col·locant algun lema del tipus “atura el cotxe, engega el cor” a una font. Aquestes petites coses estaran dient que aquell és un espai preparat específicament per caminar, lliure de cotxes. No costa res, però permet generar el concepte i atreure a molta gent que surt de casa “per cuidar-se” (gent que no necessàriament ha de ser de Santa Oliva).

En principi això no ha d'implicar un “benefici econòmic” directe, però genera un benefici social en tant que:

- Genera activitat i vida al carrer, fomenta que altra gent s'atansi, que el passeig sigui més agradable.
- Implica importància del lloc, referent peculiar per a gent d'altres contrades, com el Vendrell.
- Aquest referent reforça la identitat i l'orgull de la gent que viu a Santa Oliva.
- La gent del municipi està molt lluny de la posmodernitat. Són moderns, racionals i no estan per valoracions estètiques en sí mateixes. Les coses han de tenir una finalitat per poder jutjar la idoneïtat de la finalitat i si el mitjà permet aconseguir-la. A més finalitats tindrem més valor afegit ⁹.

5.2. Carrers i vials:

Els carrers s'han d'arreglar. És molt important el ferm. La gent gran no pot anar per la vorera, hi ha carrers on els pòsters, els arbres i les branques impedeixen el pas de la gent gran. Necessiten bancs per seure (per exemple a la plaça Europa). La mobilitat de la gent gran és molt diferent i no sempre es té en compte; per exemple, a la baixadeta de la carretera de Valls al jardinet de Sant Jordi, han fet una rampa, però sense baranes. A la gent gran li costa passar per aquí.

Sembla que alguns carrers, com la baixada del camp de futbol, no tenen suficient drenatge per absorbir l'aigua de les pluges. S'hauria de posar remei. Es pensa que quan es construeixi a l'R5 encara serà pitjor.

---

⁹ Si entrem en una funcionalització extrema perdrem les peculiaritats que generen trets identitaris. No es tracta d'això, es tracta de complementar, fent-la encara més peculiar, sense sobrecarregar-la.

A Sant Jordi s'ha fet un mur per arreglar el jardí, però l'aigua que baixa pel carrer Clavell, va tota al mur i s'inunda. Les reixes son molt petites i es taponen. S'inunden els garatges de les cases. Als residents de les cases que donen a la riera per la part del darrere, els hi fa una mica de por un possible desbordament i els hi agradaria disposar d'un mur, d'una dotació de pedres o algun sistema de contenció similar.

Sembla que no es respecten les direccions úniques.

A la carretera que va a l'Albornar, al polígon no posa si és polígon, si és Santa Oliva, ni res. Això implica tres coses:

1. No identificació amb el municipi de Santa Oliva ¹⁰.
2. Un problema de tràfic amb els camioners, que es desorienten i passen per alguns carrers. A més, són vehicles de grans dimensions, amb problemes per maniobrar.
3. Dóna una imatge de despreocupació i manca de previsió.

S'haurien de posar cartells de l'Idiada, Intermarché, Polígon industrial i Santa Oliva. La senyalització és un problema comú i moltes vegades no pensem que la gent que arriba per primera vegada i no coneix el municipi necessita aquesta informació que a nosaltres ens pot semblar redundant.

També es planteja que apareguin els noms de les empreses que hi ha ubicades al polígon.

S'hi aparca molt malament i la gent gran pot tenir problemes per caminar per les voreres. A més, el tràfic i els cotxes mal aparcats suposen un impacte ambiental que, com a mínim al casc històric, s'hauria de regular.

5.3. Accessos i desviaments:

Hauríem de millorar l'accés al Centre Comercial. La gent gran no té cotxe i hi va caminant, però sembla que el trajecte es difícil. Hem de pensar que la gent gran té problemes per desplaçar-se, necessiten seure i un terra ferm (a més, de tornada poden portar pes, carros, etc.).

L'entrada del municipi és un tema que es repeteix a diversos grups. Sembla que la proposta més acceptable per a la majoria seria desdoblant el pont. Hi ha gent que vol mantenir l'actual pel valor històric que té. De fet el problema rau en l'amplada, i amb un desdoblament quedaria solucionat. En aquest aspecte, algunes veus diuen que el que manca no és pont, més aviat sobra velocitat.

---

¹⁰ Aquest tipus de detalls són molt lletjos i molt fàcils de solucionar. A més de guiar al tràfic, els senyals recorden cada dia als habitants i treballadors que estan a Santa Oliva, que Santa Oliva no és allò que hi ha allà al final amb un castell.

Hi ha una aportació molt interessant que entronca amb la proposta d'edificar la banda dreta de l'avinguda Verge del Remei i consistiria en passar per darrera un vial per a desviar el tràfic. Sembla que hi ha tràfic de camions pel camí de Bellvei, que passa per Verge del Remei i l'entrada del poble. Voldrien que la banda dreta de Verge del Remei s'edifiqués, però només una línia de cases (aquesta proposta no és unànime, però molt extensa). Estan d'acord en preservar aquelles terres per a conreu, però la primera línia s'hauria d'edificar. Potser una bona proposta fóra fer els habitatges de 80 o 90 metres (però només amb dues plantes), que, en poc espai de creixement, permeten equilibrar el desnivell de població Nucli-Pedrerres. El tràfic cap al camí de Bellvei es pot fer passar per darrera. Aquest tipus de proposta és recurrent, dóna la sensació que el carrer Verge del Remei està a mig fer.

De totes maneres, encara que es deixi obert, sí és molt necessari treure el tràfic per tal que els que van cap al camí de Bellvei no hagin de passar per Verge del Remei. Hem d'aconseguir que tot aquest tràfic quedi fora del nucli (i que la gent que hi entri respecti les velocitats i els aparcaments).

5.4. Trànsit i aparcament:

És un tema recurrent a tots els grups de treball. A les Pedrerres es corre massa i genera problemes:

- Possibles accidents.
- De relacions socials. Hi ha pares que no deixen als nens anar sols pel carrer pel perill dels cotxes. Això genera que entre la canalla hi hagi un desenvolupament més aïllat i individual del desitjable.

Sembla que molts cotxes no tenen cap tipus de problema amb les bandes que hi ha. Tot terrenys i cotxes amb bons amortidors hi passen per sobre sense problemes. Hem d'estudiar mesures alternatives, com ara desnivells o rotondes.

Donades les dificultats per controlar-ho, això es converteix en un reforç de la idea d'un passeig exclusivament peatonal o només amb transport públic, desviant el tràfic pels laterals.

Fins i tot, al grup de joves, s'ha plantejat la idea d'un casc antic peatonal. Ells són conscients de les reticències que generarà entre els veïns, però diuen que és molt millor caminar uns metres i reservar el casc per a les persones.

Aquesta mesura requereix l'existència prèvia de zones d'aparcament al voltant del nucli, i la permeabilitat per anar als garatges, fer càrregues i descàrregues, etc. Així, només passarien veïns, no hi hauria vehicles aparcats i els ciutadans i la canalla podrien aprofitar l'espai. La gent gran també va presentar queixes respecte a la invasió que representen els vehicles, no només dintre del casc, fins i tot a llocs on es pot trobar aparcament amb facilitat (verge

del Remei) poden bloquejar les sortides dels veïns.

5.5. Els espais d'interacció social:

És important l'existència d'espais on la gent es troba. Aquests poden anar des d'àrees d'esbarjo per a la canalla, a espais de consum (cafès, fleques, perruqueries i comerços en general), espais per a la gent gran (horts, places públiques, centres cívics) i espais per a actes esporàdics.

Cal destacar la importància que poden tenir els horts, i la que tindrà el passeig que unirà els nuclis, sempre que es pensi en la necessitat de generar aquests espais i deixem locals per tal de facilitar l'activitat econòmica.

Serà molt important preveure llocs on es puguin arrelar tradicions com anar a menjar la mona, fer una botifarrada, o activitats similars promogudes pel mateix ajuntament o associacions concretes. Si els espais existeixen, els actes podran existir. Alguns veïns han senyalat la possibilitat de fer servir el Safareig per adequar-ho a aquest tipus d'iniciatives.

6. LA MILLORA DELS SERVEIS:

Els serveis municipals surten molt malparats. No era un tema a debat, però la insistència és constant a tots els grups, però amb més incidències entre la gent gran. Ho podem considerar, fins a cert punt (només fins a cert punt!), un element "natural", doncs qualsevol definició d'economia de manual, ens aboca a "la distribució de béns limitats per a demandes constantment creixents". Això també ens porta a una possible contenció de la demanda si donem a conèixer públicament els recursos escassos (és a dir; si parlem de cèntims), i per què s'han prioritzat unes necessitats vers d'altres.

Un segon pas serà la gestió de les necessitats, en part conegudes i en part suposades. En l'àmbit dels serveis s'han donat a conèixer un munt de demandes als grups de treball, i, sobre tot, hi ha una que ha de quedar palesa al pla d'ordenació urbana:

- Si l'actual situació no és satisfactòria per als veïns, no s'ha de permetre, sota cap concepte, que un desenvolupament del municipi no impliqui un desenvolupament paral·lel dels serveis.

D'entre les demandes generals, faig un petit recull per posar alguns temes sobre la taula, intentar posar solucions i no deixar, en la mesura del possible que es tornin a repetir a les noves zones:

- A les Pedreres es fan algunes reivindicacions "tradicionals" com el metge, la farmàcia i mitjans de comunicació. Em sembla preocupant el desconeixement dels horaris de l'autobús.
- Sembla que hem de fer un estudi de les direccions dels carrers

(sobretot al nucli) per veure si es poden millorar.

- La teranyina de cables de la llum s'ha d'anar solucionant. Si més no, s'haurà de preveure per part de l'equip tècnic al pla especial del casc antic i estudiar mesures de soterrament quan es facin remodelacions.
- Hi ha un problema d'higiene provocat per l'incivisme de la gent que té gossos. Potser la solució no és fàcil, i el fet que sigui la gent la culpable no treu greuge a la situació (hi ha uns que ho fan i la resta que ho pateix). Hem de fer alguna cosa de manera urgent. Les mesures poden ser sancionadores, posant multes, fent alguna campanya de sensibilització concreta o creant espais habilitats per a que els gossos hi facin les seves necessitats. Hi ha desconfiança vers el resultat de multes i campanyes. No s'ha de pensar gaire per veure que si tot segueix així, la Rambla pot ser un lloc bonic per passejar amb els gossos.
- Hi ha molt incivisme i alguns espais que s'han convertit en abocadors incontrolats. Fins i tot els contenidors que hi ha habilitats són insuficients, la gent hi deixa de tot.
- Alguns ciutadans reclamen que no hi ha prou amb els actuals contenidors per a la recollida selectiva. Els hi sembla contradictori que ens gastem diners en una A21L i després no es pugui fer una recollida selectiva.
- El servei de correus a Sant Jordi sembla ser pèssim. S'hauria de contrastar si això és cert i prendre mesures al respecte. No és adient que la gent de Sant Jordi faci servir "El Vendrell" a l'adreça per tal que el correu arribi abans. És un detall molt significatiu.

Existeix un doble discurs. Per una banda la gent contraria a la Rambla preveuen un increment dels problemes i un creixement del tot insuficient dels serveis. Per una altra banda, la gent que veu amb bons ulls la Rambla però també reivindica serveis té l'esperança de que el creixement demogràfic permeti una millora dels serveis que ara tenen.

6.1.1. El gas.

El gas és una demanda recurrent. Al darrera de tot hi ha el pensament que si s'ubiquen pisos al nucli, el nombre d'habitants creix. Podrien tenir accés a serveis com el gas i no restarien en minoria respecte a Les Pedreres.

El tema del gas torna i retorna contínuament al grup de mitjana edat. No entenen per què, si ells ho han de pagar tot (això diuen), l'empresa subministradora no s'interessa. Hi ha una mena de sensació de què els estan menyspreant, com a Municipi. Es considera que l'Ajuntament no hi ha fet prou, que hauria de defensar els interessos dels seus conciutadans amb més

insistència, i no limitar-se a fer els tràmits de sol·licitud. Aquest ha de ser un dels punts bàsics de la millora dels serveis.

7. EL TIPUS D'HABITATGE:

Aquí hi ha una distinció entre el casc antic, que requereix una normativa més rígida, i la resta del municipi.

Enlloc es vol uniformitat, a ningú li agrada veure una filera de cases iguals, treu personalitat i trenca amb la identitat del municipi. Fins i tot plantegen un màxim de dos cases iguals. No es volen cases aparellades de tres plantes, que semblen bastant absurdes (la gent gran preveu que aquesta moda pagarà factura quan els seus inquilins arribin a una edat en què tinguin dificultats per desplaçar-se), tot i que al final, el criteri general és que hi ha d'haver una mica de tot. Les queixes sobre el preu de l'habitatge són contínues. Si es pogués, a molts els agradaria poder comprar els terrenys i fer-se la casa al seu gust. Pensen que el que encareix una casa és el terreny i els intermediaris, i a Santa Oliva hi ha prou terreny i no ha de ser car. En aquest supòsit demanen que hagin d'haver parcel·les àmplies per construir, per tal d'evitar la sensació de massificació. Creuen que a les Pedreres les cases han de tenir un jardinet i no estar a peu de carrer. Aquesta proposta canvia la sensació d'estar a una zona urbana a una residencial (que pensen que es correspon més amb l'esperit de les Pedreres).

La meva opinió és que hem de defugir de l'estereotip de zona residencial per tal de generar una zona completa, amb punts de suficient densitat com per a crear certa activitat econòmica i llaços entre la gent. Això no vol dir abandonar els jardinetes, però tampoc entrar al joc de zona "residencial" que acabi sent un dormitori. Quan la gent parla de Les Pedreres té un estereotip concret de gent i pensen una mica en les cases que voldrà aquesta gent, però:

- L'estereotip es correspon amb el desenvolupament desitjable?

Aquesta pregunta és molt important. De fet, tot i que el tenen assumit, sembla que no els hi acaba d'agradar l'estereotip residencial. Nosaltres podem incidir mínimament en el tipus de persones que vinguin a viure segons el tipus de residència que oferim. Per exemple:

- Habitatges ecològics atrauran a gent amb valors més postmaterialistes i més fàcils, a priori, d'integrar a xarxes comunals.
- Prioritzar el col·lectiu versus l'individual, per exemple en jardins, ens ha de permetre atreure a gent amb valors menys individualistes, i per tant serà més fàcil que generin interacció amb el veïnat i generin comunitat.

En general es vol defugir dels blocs de pisos, però no dels pisos. La gent veu amb bons ulls uns pisos d'entre 80 i 100 metres, amb dos o tres plantes com a molt, que siguin accessibles a la gent jove o amb pocs recursos.

Un cop més, es tracta de no importar models estandarditzats d'habitatges, més aviat de generar-los en funció de les necessitats i característiques de la gent que hi ha de viure i els ha de pagar.

Els pisos de protecció oficial tornen a ser reivindicats, però ja no es pensa en habitatges per a gent més marginal, sinó en facilitats per tal que tothom hi pugui accedir. Els hi agradaria que aquest tipus d'habitatge estigués més repartit (tot i que, tractant-se d'un tema que correspon a l'Incasol, procuro no entrar-hi). Ningú dels participants pensa en comprar un pis als Molins.

Cal destacar una important sensibilitat ecològica, molt destacable entre el jovent. Aquests aspectes s'han de considerar i mirar d'incorporar a la normativa totes les mesures possibles en aquest sentit, encara que suposin un sacrifici o un cost per alguns usuaris, a nosaltres ens interessen els que ho veuen com una aposta de futur i un compromís del poble on van a viure.

Hi ha moltes queixes sobre els habitatges buits. Pensen que és per una manca de garanties i desconeixement de l'actual normativa de lloguer. Potser des d'una borsa d'habitatge és pot actuar incentivant-lo.

7.1.1. Notes complementàries sobre la casa del futur:

Dels resultats d'un estudi Delphi sobre la casa del futur se'n desprèn una primera fase anomenada "casa moderna" on les innovacions previstes se centren en l'àmbit de les comunicacions (internes i externes). És factible que els sistemes de comunicació funcionin amb cable òptic o similar. Encara que als grups de treball, aquest tema no aparegui, és convenient fer una bona previsió en aquest aspecte. En aquest mil·lenni parlarem més a les màquines que als nostres congèneres humans ¹¹. Potser ens estem trobant amb una generació atrapada entre la borrositat del món local i que no entren en el món global. Moltes vegades la il·lusió dels tecnòlegs no entronca amb les reticències als canvis de la població, i les previsions acaben fent-se tard i per necessitat del ciutadà que és veu, generalment, abocat a contracor.

Un segon element important a tots els escenaris està format per elements ambientals i ecològics, tant de funcionament com de construcció.

Hi ha un element molt important que va creixen cap a les previsions més llargues que és la seguretat. La casa segura o casa baluard és un escenari amb moltes probabilitats i encaixa perfectament amb el fenomen de la individualització, l'evolució de les agendes polítiques i la importància creixent dels "successos" als mitjans de comunicació. Hi ha una correlació entre la fortificació física de la casa i una porositat informacional (TV, satèl·lit, internet). Aquest doble procés comporta un doble desarrelament del lloc on es viu.

Vull incidir en aquest aspecte per la seva vinculació amb el "tancament" a casa. Fins i tot hi ha tendència a un trasllat de gran part de l'oci a l'interior de

les llars, en part per les noves possibilitats, però en part per la manca d'espais urbans agradables i col·lectius. Penso que hem de fer tot el possible per fugir d'aquest escenari.

Es preveu de manera immediata un augment del teletreball, tot i que personalment tinc reticències en aquest aspecte. El que sí que sembla clar és que gran part del treball (vora el 30%) pot fer-se des de casa en un futur proper. Això genera molta manca de relacions socials als àmbits laborals, un major tancament a casa i segurament una necessitat de sortir i relacionar-se en el lloc de residència. Si això ho combinem amb l'augment de la gent gran i amb les previsible reduccions de treball, trobem un increment considerable de l'oci i el temps lliure. Caldran espais i oportunitats. Generar activitat ciutadana serà prioritari. Existirà una major tendència a "refugiar-se" a casa i a fer treball i gestions des de casa, però precisament la major flexibilitat de l'ús del temps genera més desplaçaments. Més que un espai estàtic, hem de concebre espais de fluxos ¹². En aquest aspecte és un encert dissenyar un passeig, enlloc del tradicional parc, doncs el passeig genera les dos funcions, però incideix en la circulació.

Es preveu un increment sensible dels habitatges unifamiliars, però no pas del seu tamany. Les noves formes de família i el descens de la natalitat ¹³, així com l'increment de persones que viuran soles, ens portaran a la necessitat d'habitatges més confortables, però no més grans. En aquest aspecte hi ha previsions molt elevades de consum d'aparells i innovacions tecnològiques ¹⁴.

Al mateix temps està havent una tendència a la bifurcació de les classes socials. A Catalunya està havent un increment espectacular de la pobresa ¹⁵ (i també de la riquesa) que fa preveure un escenari amb necessitats d'habitatges socials, assequibles per a part important de la població.

8. NORMATIVA ESPECÍFICA DEL CASC ANTIC:

És urgent generar una normativa específica per a preservar el casc antic. Hem de partir de la base que el casc antic de Santa Oliva és patrimoni de tots els vilatans i segurament l'element identitari més fort. Les noves construccions o les remodelacions del casc antic no poden anar lligades únicament als interessos dels propietaris. Tot el poble en pateix l'estètica. Això s'ha de millorar per dues bandes:

- Una normativa molt concreta que permeti preservar la identitat arquitectònica. Aquesta tasca correspon als arquitectes i urbanistes que

¹² El concepte es de Manuel Castells, tot i que faig un ús personal i extensiu.

¹³ El tema de la natalitat és molt controvertit. A Espanya hem tingut l'índex de natalitat per sota del de Ciutat del Vaticà. És possible una pujada, però més aviat serà una estabilització.

¹⁴ Concretament, per al 2010, d'uns tretze milions de pessetes constants, i per al 2020, de vint milions. Em sembla una mica desorbitat i intueixo un problema metodològic en fer la previsió.

¹⁵ És poden consultar els informes de la Fundació un Sol Món, que a més són gratuïts.

han de fer les propostes concretes, però seria molt bo que en pic estigui predissenyada, és contrastés amb gent amb coneixements específics, com ara els historiadors del poble. S'han de considerar les restriccions dels colors (element que surt a tots els grups).

- Un pla de desenvolupament paral·lel que fixi solucions i temporalitzacions concretes a molts problemes (com ara les canalitzacions d'aigua de pluja).

Hi ha problemes, com l'estat d'algunes façanes que requereixen d'una empenya pública per a la seva millora. És molt interessant veure com la gent no vol definir característiques concretes i sempre parlen en funció del que pugui haver-hi al costat. És a dir, un tema prioritari és la diversitat, que no sé com s'ha de plasmar en una mesura tècnica i legal.

Tampoc es tracta de fer un poble rural com els altres pobles rurals, sinó respectar les tradicions i adaptar-les a les possibilitats actuals (per exemple, es planteja que les petites obertures tenien sentit en el passat, però ara, amb els dobles vidres són poc funcionals).

9. LA COMUNICACIÓ:

La comunicació entre l'ajuntament i els veïns ha resultat ser el punt més feble i, per tant, el que més s'ha de treballar.

Abans de començar ha de quedar clar que els nuclis, o la gent que habita a un municipi, constitueixen un agregat estadístic, útil per a l'anàlisi, però no representen un conjunt homogeni. La variable de selecció és el lloc de residència, i no pas les seves opinions o perfils. Així doncs trobarem moltes discrepàncies respecte les característiques que aquí es puguin assenyalar per al conjunt del nucli. No obstant, ens interessen els perfils generals.

Hi ha hagut intents per totes dues bandes, ajuntament i veïns, d'establir canals de comunicació, però no han coincidit.

L'ésser humà tendeix a cobrir els buits del seu coneixement per analogies molt útils per al nostre desenvolupament diari, però de vegades ens generen problemes. Hom pot tenir ben clar el que pensa d'alguna cosa, fins i tot la informació que té al respecte, i per tant "suposa" el que pensen i saben els altres, i això funciona fins que s'ha de posar aquesta informació sobre la taula i les diferències ocultes queden manifestes ¹⁶. A més, les informacions es desvirtuen molt amb la circulació ¹⁷.

---

¹⁶ Això és pot comprovar amb petits experiments amb conceptes bàsics, com el de salut. Segur que trobem un munt de discrepàncies i tothom queda sorprès de les diferents concepcions dels altres.

¹⁷ Tots hem fet el joc del telèfon, repetint una frase a cau d'orella. Al final no s'assemblava en res a la frase inicial.

Respecte a la informació de baixada, de l'ajuntament cap a la ciutadania, aquest ajuntament ha patit tots dos mals i ha generat una situació de desavinences tant importants com en bona part absurdes:

- En primer lloc cal destacar la inexistència prèvia d'un projecte concret, la qual cosa ha impedit donar una explicació clara i tancada de tot el projecte. Això era necessari per tal de recollir les inquietuds ciutadanes, i, per tant, el projecte havia d'estar obert.
- No hi ha hagut una explicació real de tot el projecte, sobretot de la part econòmica, i s'han atribuït al consistori diverses obres com la de la Rambla. Qualsevol persona que pensi que l'ajuntament de Santa Oliva farà (i farà vol dir: pagarà) una Rambla de banda a banda, pot trobar un munt de prioritats molt més barates i rentables socialment. Però la realitat no és així, i no s'ha sabut transmetre. A les coses se li han de posar números i dir quant costa al municipi, qui la pagarà i quines són les alternatives possibles.
- Hi ha una defensada per alguns veïns que és econòmicament inviable, i que consisteix en impedir tot tipus de desenvolupament urbanístic, "no canviar". A aquest posicionament li manca la vessant legal i econòmica. Potser coneixent-la el raonament seria diferent. No vull dir que els seus plantejaments estiguin equivocats, però crec que manca informació per per tal de convertir aquests plantejaments en una alternativa viable.
- S'ha de procurar, sempre que es pugui, transmetre la informació al major número de persones de manera directa.
- Quan l'ajuntament genera una informació pública, pot tenir la sensació que tot el públic coneix i entén aquesta informació. Res més lluny de la realitat. En el millor dels casos, pocs tenen la informació de primera mà, i a molts els hi arriba alterada. A la majoria gairebé no els hi arriba res.
- Quan es convoca un acte públic, la majoria de gent passa per davant dels cartells sense llegir-los, i d'altres no passen per davant d'un cartell. No tothom llegeix la premsa, però molts dels que la llegim, només seleccionem algunes notícies que ens són més interessants.

A tot això hem d'afegir una manca de tradició en la comunicació entre les diferents administracions i la ciutadania. En general, a la gent els hi ha semblat molt bona idea que se'ls consultés, però genera molta frustració i desconfiança el fet que quan ells volen comunicar alguna cosa a l'ajuntament no troben cap tipus de resposta. No els hi agrada que només l'ajuntament pugui marcar el com quan i sobre què s'ha de parlar.

9.1. Possibles solucions:

- Hem de situar més punts d'informació d'ús exclusiu per a l'ajuntament. Han de ser punts visibles i a espais oberts, on tothom pugui veure,

sense atansar-se a llegir-ho expressament, si hi ha canvis (per exemple, treballant amb diferents colors les diferents convocatòries). Han de ser convocatòries concretes.

- Hem d'establir unes pautes informatives contínues, tres o quatre vegades a l'any, que permetin donar de primera mà certes informacions reclamades per la ciutadania: pressupostos, inversions, projectes, projectes fallits, i el per què de tot plegat. Tot això ha d'anar acompanyat de xifres.
- Han hagut certes demandes d'informació concreta (i sense treure el tema) com ara els plànols del projecte definitiu per exposar-los públicament, o compareixences públiques i periòdiques dels membres del consistori (al marge d'aquest pla) a Sant Jordi.
- La revista de Santa Oliva és un molt bon element. La gent la llegeix i s'ha de reforçar.
- Una xarxa de correu e-mail arribaria als sectors que estan més lluny de la política municipal i les seves actuacions (gent jove que estudia o treballa fora del municipi). La pàgina de l'ajuntament s'ha de buscar de forma activa i no podem intuir quan hi ha notícies importants. Rebre un e-mail és passiu i encerta el moment oportú.

Respecte a la informació de pujada, l'ajuntament de Santa Oliva es troba davant d'una població més participativa del que és comú, però la gent no troba respostes. Hauria d'haver un protocol d'actuació que obligués a l'administració a respondre als suggeriments, aportacions i queixes que fan els veïns. Això no vol dir un tractament individualitzat, però com a mínim una resposta global ¹⁸.

Per part de la ciutadania, podem analitzar per separat el nucli antic de la resta de Santa Oliva:

A tots els nuclis, tret del casc antic, hi ha una participació ciutadana una mica més elevada del que podem considerar normal, però dintre dels termes habituals. Curiosament, des de Sant Jordi es reivindiquen obertament millors canals de comunicació, trencant amb l'estereotip de gent vinculada al Vendrell. El centre cívic previst els hi fa molta il·lusió i ho veuen com una forma d'apropament. Caldrà que es faci servir com a punt de contacte entre l'ajuntament i la gent de Sant Jordi, carretera i camí dels molins.

---

¹⁸ Aquest tema s'ha de tractar en un altre moment, però és fonamental. Penso que és una de les dos causes que fan fallir els processos de participació ciutadana (juntament amb la preselecció dels participants). Si decidim que la gent ha de parlar, és molt difícil imposar el com i quan. La gent vol parlar quan té alguna cosa a dir, i volen ser escoltats. Un simple agraïment pot canviar l'actitud vers l'administració. De vegades hi ha suggeriments que no es poden secundar per manca de pressupost, competències o possibilitats materials, però això s'ha d'explicar. Si no ho fem s'anirà perdent l'esperit participatiu i ens trobarem amb els problemes que hi ha a d'altres contrades.

La gent de Les Pedreres demanen poder penjar un plànol amb el planejament, la qual cosa manifesta una implicació en el projecte.

La gent del nucli participa molt. Estan molt oberts a rebre informació i voldrien tenir-ne més. El tema de l'R5 és recurrent a tots els grups. Aquest problema ha generat una esquadra important entre part de la ciutadania i ajuntament. Tot i això hi ha hagut modificacions de les densitats i concentracions inicials, que s'haurien de saber transmetre a la ciutadania.

9.1.1. Què hem d'explicar?

En primer lloc s'ha d'explicar que és un planejament a llarg termini. La millor forma és contraposant-lo amb un no-planejament, amb aquells casos que tothom coneix on pocs anys després de fer un carrer s'ha de tornar a foradar per tal d'ampliar certes instal·lacions, on no hi ha previsió de serveis, etc.

L'ajuntament ha de tenir una normativa que obligui als constructors, que imposi terminis, requisits físics, estètics, i en tregui profit per fer un poble acollidor. Si l'ajuntament no té aquesta normativa haurà de donar el vist i plau a plans parcials sense cap tipus de criteri de sostenibilitat social.

En aquest sentit s'ha d'explicar que tota la normativa, inclòs el vial de comunicació entre els nuclis, no és una despesa, sinó una contrapartida. L'ajuntament, com a representant de la ciutadania, ha de mirar de treure el màxim de contraprestacions possibles, i ha de preveure en conjunt.

9.1.2. ¿Qui ha de dir les coses?

La Cristina és qui ha de donar les explicacions oportunes a la població, va se ella qui va convocar la ciutadania a participar i en última instància tots depenem d'ella.

També s'ha de dir que ostenta major confiança pública, mentre que el Josep Maria genera més reticències. És normal que la gent que manté opinions de certa ambigüitat, intenti atribuir-les a les persones.

10. PROPOSTES COMPLEMENTÀRIES DE MILLORA.

És urgent posar-se a fer el pla especial del casc antic.

Hotel d'entitats: un hotel d'entitats és un espai, que pot estar vinculat a d'altres com ara la biblioteca, i que permet als col·lectius i associacions que es puguin formar, tenir un lloc on reunir-se i desenvolupar les seves activitats. Es tracta de compartir l'espai de manera alterna, doncs normalment aquest tipus d'entitats no poden llogar ni necessiten més d'unes hores a la setmana. Es tracta de facilitar mitjans per a l'aparició de teixit associatiu que generi identitat

col·lectiva, relacions socials i activitat ciutadana.
Les instal·lacions comunes permeten:

1. Obtenir avantatges econòmics, compartir eines (tel. Fax, connexió a internet, fotocopiadora, impressora, etc.).
2. El foment de l'organització social, potenciant i servint d'al·licient.

Una important interacció entre la ciutadania organitzada, un coneixement mutu. L'existència de tres nuclis poden generar l'existència d'associacions paral·leles i desvertebració. El fet d'unificar l'espai de reunions fomenta que participin per igual gent de tots els nuclis.

Hem de generar una borsa d'habitatge, on la gent pugui fer les demandes d'habitatge (i fins i tot marcar les característiques) i facilitar el contacte amb els possibles venedors o constructors. Hauríem d'estudiar les mesures legals que permetessin afavorir als fills del municipi o als que ja hi treballen o viuen. Òbviament es tracta d'un mercat privat, però s'han d'implementar certes ajudes o facilitats (la pròpia borsa pot ser una facilitat). Aquesta borsa ha de fer un èmfasi important en el lloguer de les cases buides que no es volen posar a la venda. A més és una forma de conèixer quina és la demanda concreta de la gent del poble (i no del mercat), i ens pot ajudar, en el futur, a decidir les pautes de creixement, i el tipus d'habitatge que s'ha d'afavorir en desenvolupar sectors concrets.

S'han de prendre mesures per evitar les cases buides:

- S'ha d'avaluar la possibilitat legal de "castigar" econòmicament a qui mantingui les seves propietats buides. Aquest problema és general i segurament excedeix de les possibilitats de l'ajuntament, però ho hem d'intentar i explicar a la ciutadania el que s'ha fet al respecte.
- S'ha d'evitar que les parcel·les quedin sense cuidar i de lliure accés. A la llarga acaben generant problemes difícils de solventar.
- S'han d'implementar mesures positives per facilitar l'assessorament i garanties als que tenen cases buides per tal de llogar-les (si no les volen vendre). La borsa d'habitatge pot donar aquest assessorament ¹⁹.

Als últims anys s'ha posat de moda el turisme rural, però les experiències són difícilment extrapolables. A més es tracta d'un turisme poc rentable econòmicament. Santa Oliva té altres potencialitats.

El turisme rural és una forma concreta del Turisme de Nova Era, i que té

---

¹⁹ Molta gent no lloga per que el mercat espanyol de lloguer ha tingut una rigidesa excessiva. Molta gent no coneix, la actual llei, i potser necessiten "una empenta". Aquesta empenta també ens estalviaria molts maldecaps de manteniment.

com a fonament un canvi de valors a les societats occidentals que es poden resumir en un pas de valors materialistes (diners, treball, seguretat,...) a valors postmaterialistes (natura, la cultura, el cos, la salut, ...). Hi ha altres tipus de turisme molt rentables (hi ha un auge del turisme esportiu o un redescobriment dels balnearis) que potser tenen més possibilitats al territori. Si és vol pensar en el desenvolupament del hauríem de sortir dels clixés i pensar en altres propostes com les esportives o un balneari (aprofitant la cultura de l'aigua i l'existència de l' aquífer) que reporten un tipus de visitants amb bon nivell adquisitiu ²⁰.

La proposta de crear un institut de secundària a Santa Oliva hem sembla que s'ha de tenir molt en compte. És una bona manera de potenciar els llaços entre el jovent. És una proposta molt complexa, però val la pena estudiar la seva viabilitat a fons.

Una proposta més factible va per la banda de generar un tot identitari, que ha d'incloure els elements arquitectònics, paisatgístics, culturals, tradicions, i aprofitar els horts que s'estan planejant per fer una granja escola. Aquest tipus d'establiments no requereixen una excessiva inversió econòmica i permeten ser cedits en concessió o similar. El seu funcionament és relativament senzill i en pic es tenen els clients (escoles) estables, cada any canvien els alumnes. És una forma de donar-nos a conèixer, i d'obligar-nos a preservar allò que tenim i que és propi i característic de Santa Oliva. L'únic problema és que no genera molta activitat al voltant, però no es tracta d'una proposta econòmica. Més aviat és tracta de mostrar-nos a nosaltres mateixos que realment tenim tot un conjunt d'elements que ens fan diferents i hem d'estar orgullosos de poder mostrar a les noves generacions i a la gent de ciutat.

La proposta de fer una zona d'horts s'ha proposat a alguns tallers i en general ha estat acceptada amb interès (i alguns dubtes sobre la seva viabilitat). El meu parer, com a sociòleg, és que es tracta d'una forma de cohesió social i de generar interacció entre la ciutadania molt important. Altres experiències ho demostren. No obstant l'accés, la forma de mantenir els horts, i fins i tot els tipus de cultiu han d'estar regulats per tal de mantenir un paisatge desitjable i evitar qualsevol tipus de discriminació ²¹.

---

²⁰ Hi ha alguns estudis sobre impacte econòmic del turisme rural i realment és escàs. Hi ha casos com l'emblemàtic Concejo Asturiano de Taramundi, que al 1893 patia un important retrocés social, econòmic i demogràfic, al que s'ha d'ajuntar el seu aïllament geogràfic. Llavors, un equip del CSIC, amb suport de diverses institucions es va posar a treballar. Es van generar inversions en infraestructures i l'impacte a un lloc tan reduït va ser molt important, però l'exemple no sempre és extrapolable. En general, el turisme rural consumeix molt territori i genera poc impacte econòmic. Un recent estudi a les terres de l'Ebre així ho posa de manifest. Tot i això, moltes vegades aquest tipus de turisme pot servir per reequilibrar el territori, complementar activitats poc rentables (com la pagesia o la ramaderia) o portar el turisme allà on no es pot fer arribar d'altra manera.

²¹ Estic escrivint aquest informe a Vernet Les Bains, un poble que ha convertit els seus espais públics en una mena de museu d'arbres. Hi ha representades un munt d'espècies, numerades i catalogades, que permeten al visitant fer un recorregut pel municipi coneixent un patrimoni natural "artificial" i alhora sembla que barat de mantenir. Potser és una bona idea generar aquesta varietat d'arbres al llarg del passeig, per què la sensació que generen és que cada espai és diferent, i es trenca molt amb la monotonia d'un recorregut llarg. No cal que siguin exòtics, a Catalunya hi ha una gran varietat.

Al grup de la gent gran ha sortit la demanda d'una biblioteca. S'ha de considerar que moltes vegades funcionen com a lloc d'interacció social, la gent gran va a llegir el diari i a trobar-se "casualment" amb altra gent. Aquest tipus d'entitats permeten generar activitats que no se circumscriuen a un cercle d'edat específic i permeten l'intercanvi generacional.

M'ha sobtat una mica que no hi hagi cap tipus de demanda vinculada a les noves tecnologies, però és molt possible que ens les trobem amb el temps. La tendència a disposar d'ordinador a casa i connexió a internet no arriba al 100% dels escolars, ni molt menys a altres franges d'edat que poden tenir interès en activitats que vagin cap a aquest camí. Si en el futur es crea un espai de biblioteca, podrien preveure's aquestes possibilitats.

I per enllestir: en els grups de treball ens hem intentat centrar en temes de caire urbà, però la gent ha tendit a parlar de serveis i de coses quotidianes. Algunes d'aquestes coses, com ara les branques de les cases ja eren presents a l'A21L. Són els petits detalls els que fan que un ciutadà cregui o no en el seu ajuntament. Allò gran potser queda fora de l'abast, però a la quotidianitat es demostren les voluntats. És molt important recollir totes les aportacions de tots els processos de participació ciutadana que s'han obert al municipi i treballar-los. Això no vol dir solucionar tots els problemes, potser, de vegades s'han de dir els motius que impedeixen la seva solució, però en tot cas la ciutadania ha de tenir respostes als seus plantejaments. Del contrari deixaran de fer-los i es tendirà cap a una relació amb l'ajuntament guiada únicament per interessos i necessitats personals.

11. RESUM I CONCLUSIONS:

11.1. ESCENARI GENERAL:

- Participació molt elevada, però desigual.
  - Molt elevada al nucli antic.
  - Mitja a les Pedreres.
  - Molt baixa a Sant Jordi.
  - Per grups d'edat, molt elevada en els majors de 60 i entre 30 i 60. Baixa entre el jovent (tot i que amb pautes de normalitat respecte d'altres municipis).
  - En general troben un fort interès pels afers municipals entre la gent gran i del nucli antic.
- Línies de tall que divideixen la població:
  - Física: els diversos nuclis, la carretera, el Ave, etc. ho manifesten.
  - Social i cultural: La gent dels diferents nuclis tenen certa homogeneïtat interna (costums, tradicions, llengua, temps de residència,...), però són heterogenis entre ells.
  - Les línies de tall se superposen, fet que agreuja les diferències.
  - Existeix un gran escepticisme general sobre la seva solució.

- Mentre a les Pedreres i Sant Jordi veuen el PGOU com un apropament, des del nucli antic és veu la situació com a crònica i sense sortida.

11.2. SERVEIS:

- Manca de serveis:
  - Discurs recurrent a tots els grups, però amb forta insistència entre els de 30 i 60 i majors de 60 del nucli històric i les Pedreres.
  - Es veu com una prioritat i fins i tot s'arriba a plantejar com a condició indispensable abans de dedicar esforços al PGOU.

11.3. CREIXEMENT:

- El creixement:
  - Per què hem de créixer? El conjunt de la ciutadania veu natural la necessitat d'anar creixent, però un grup important (majoritàriament del nucli antic) qüestiona la necessitat del desenvolupament territorial en base a:
    - Es preveu un increment dels problemes quotidians.
    - No es preveu un increment proporcional dels serveis.
    - Es preveu la pèrdua de l'essència de poble, de les relacions veïnals i la identitat del municipi.
    - Com a contrapartida troben que ser més gent no els ha d'aportar res.
  - Hi ha un sector important del jovent que qüestionen el creixement al mateix temps que tenen problemes per tal de cercar habitatge.
  - Hi ha una comparació amb altres municipis (El Vendrell i Barcelona) i troben que a Santa Oliva, tot i les queixes, es viu millor. Es pensa que aquest avantatge comparatiu és degut al volum reduït i ja s'està perdent. Això genera un discurs conservacionista centrat al nucli antic.
  - Ha de ser global, d'activitat, de serveis, d'ocupació (al marge dels polígons)
- Ritmes de desenvolupament. Tothom remarca la necessitat de controlar-ho directament.
  - Ha d'estar pautat.
  - Ha de tenir un ritme "natural".
  - Hem d'establir eines, com ara una borsa d'habitatge, per conèixer la quantitat de demanda i les seves característiques.
- Important versus urgent:
  - La gent de tots els nuclis volen donar prioritat a reformes que troben urgents.
  - Hi ha la sensació bastant estesa que l'inici de projectes important com el PGOU pot deixar de banda les necessitats immediates.
  - S'insisteix molt en passar per sobre del PGOU i parlar de coses quotidianes.

11.4. IDENTITAT

- Elements identitaris:
  - Explícits: Castell i plaça del Castell, Rectoria, el Rec i safareig, Can Basilio, els Molins d'aigua, la plaça del Miralles i l'hort del Julivert, bàsicament. Proposen un reforçament i un aprofitament per l'oci. La gent de fora del casc històric posa èmfasi a les diverses festivitats.
  - Implícits: l'essència de poble. Molt recurrent al discurs del casc històric i per totes les edats. És el més valorat i el que fa més por a perdre.
- Pèrdua d'identitat:
  - És manifesta i va en augment. La gent del casc històric preveuen una pèrdua molt major amb el creixement.
  - La gent de Les Pedreres i sobretot Sant Jordi troben que la unió física dels nuclis permetrà més contacte i una consolidació identitaria.
- Cal reforçar l'essència de poble:
  - Als entorns tradicionals, i que s'estan perdent.
  - Generar entorns nous: grups locals, col·lectius, moviments socials,...
- Mesures físiques:
  - Obertes: espais d'interacció social; passeig, unió entre nuclis, zones verdes i d'esbarjo o picnic.
  - Tancades:
    - Esportives: equipaments esportius.
    - Culturals: biblioteca.
    - Socials: Hotel d'entitats.

11.5. CASC ANTIC

- Preservació del nucli antic:
  - A tots els nuclis i grups d'edat s'està d'acord en la seva preservació. Com a conjunt és un valor identitari preferent, a més de concentrar tots els altres elements identitaris.
- L'entrada al casc antic:
  - Molt valor simbòlic. És vol preservar una zona verda a l'entrada i desdoblar el pont.
- Peatonalització del casc antic.
  - Proposta del grup de joves, tot i que es preveu conflictiva. Requereix aparcaments pels voltants.
- Normativa específica del casc antic:
  - És urgent i tothom està d'acord.
  - S'ha de preservar la identitat arquitectònica i els volums.
  - Molta incidència, a tots els grups, sobre els colors, tot i que sempre hi ha una definició per diferenciació al del costat.
  - No es volen mantenir elements antifuncionals (com les finestres petites).

- Tots els grups diuen que s'ha de fer primer una normativa concreta i després fer la consulta.
- Tampoc volen fer un poble rural de postal. Volen els elements propis de Santa Oliva.

11.6. RAMBLA

- Necessitats de comunicació física entre els nuclis.
  - Un sector de gent del nucli antic ho veu com l'excusa per construir més. Tenen moltes reticències sobre la seva utilitat social i els efectes per disminuir una desconexió que a més de física es veu com a social i cultural.
  - Gent del nucli antic i la dels altres nuclis ho veuen de manera positiva, tot i que les valoracions sobre els seus efectes reals resta pendent de la seva utilització per la ciutadania.
- Carrers i vials:
  - Actualment estan mal senyalitzats. Hi ha confusions. Pensen que el passeig pot incrementar-les i donar la sensació de fusió amb el Vendrell.
  - S'ha de pensar en la mobilitat de la gent gran, que han de seure sovint, necessiten més espai per passar i un terra ferm (fan esment de carrers ja existents amb deficiències).
  - La inundació d'alguns carrers apareix a molts discursos del nucli històric. Es pensa que el desenvolupament de l'R5 ho empitjorarà.
  - Des de Les Pedreres s'insisteix en aprofitar l'ampliació per millorar els accessos peatonals al centre comercial.
  - L'excés de velocitat genera riscos i dificulta les relacions, sobretot per la canalla. És demanen mesures pels existents i els futurs carrers. Reforça la idea de Passeig peatonal.
- El passeig:
  - Tot apunta a un canvi del concepte de Rambla per un passeig peatonal, amb carril bici i adaptada per als minusvàlids.
  - Es preveu manca de civisme (ja existent), d'alguns propietaris de gossos.
  - Diversitat. Tothom vol defugir de la uniformitat, volen ser diferents i que cada part sigui diferent.
  - Ha de servir per generar activitat econòmica i ocupació.
  - Hi ha dubtes sobre la seva utilitat. No se sap si es farà servir gaire. La gent de les Pedreres són qui més la utilitzaran.
  - Per a què sigui un nexa amb El Vendrell. Ha de convertir-se en un símbol identitari, cercant la unió entre els nuclis i alhora ha de ser un tret diferenciador i característic.
  - La vinculació al concepte de Salut pot incrementar una mica l'ús.
- Civisme i seguretat:
  - Hi ha una actitud de desconfiança vers les campanyes de conscienciació, tot i que són més desitjables que les sancions. Es comença a demanar mà dura contra els actes incívics.

- A més gent i més desconeixença entre els veïns, preveuen una escalada d'incivisme.
- De manera indirecta es consideren els Molins com a "punt negre". La seva ampliació pot generar una zona de sensació d'inseguretat i podria fer de coll d'ampolla al passeig.
- La activitat i la llum poden contrarestar la sensació d'inseguretat de manera simple i econòmica.

11.7. ELS HORTS:

- Incredulitat per part d'alguns veïns.
- En general es troba molt positiu. Sectors contraris a l'ampliació es mostren partidaris.
- Hi ha una crida a vigilar l'estètica.

11.8. HABITATGE:

- A tots els grups es defineix per oposició al del costat. Prima la diversitat. Ningú vol uniformitats. No es volen construccions estandarditzades.
- No volen blocs de pisos, però els pisos petits són una opció assequible per al jovent.
- Les noves estructures de les llars també requeriran aquests "pisos".
- Els joves volen imposar construccions ecològiques.
- Alguns plantegen que les cases de tres plantes són antinaturals.
- Demanen alçades de dos o tres plantes.
- Separacions amples. No es volen construccions a peu de carrer. Volen jardinetes.
- Alguns reivindiquen terrenys per construir ells mateixos.
- Hi ha reivindicació d'habitatge protegit, però la seva ubicació se centra al casc antic i com a molt a les Pedreres.
- Socialment es demanden habitatges diversos, per a diverses necessitats (persones grans, jovent, famílies petites) i diverses capacitats econòmiques.
- Es reivindica l'habitatge social o facilitats per accedir-hi, però no s'està d'acord amb un conjunt d'habitatge social al sector més deprimat i menys integrat del municipi.

11.9. CRÍTICA SEVERA A LA MANCA DE SERVEIS:

- És un discurs recurrent a tots els grups, tot i no ser tema de debat, i tothom posa un munt d'exemples. Hi ha la sensació (sobretot al nucli) que l'ampliació no anirà acompanyada d'un increment proporcional de serveis.
- Pel contrari, la gent de les Pedreres pensa que l'ampliació serà una forma de ser forts per assolir determinades demandes.

11.10. PROBLEMES DE COMUNICACIÓ:

- En general es veu amb bons ulls el procés de participació ciutadana, però creuen que també se'ls hauria d'escoltar quan són ells els que volen parlar.
- Tenen una informació bastant esbiaixada de tot el projecte.

11.11. PROPOSTES COMPLEMENTÀRIES:

- Una biblioteca.
- Hotel d'entitats per generar xarxes socials, pot estar vinculat a la biblioteca.
- Adoptar mesures per disminuir la quantitat de cases buides.
- Una borsa d'habitatge pot donar informació constant sobre les necessitats d'habitatge dels vilatans.
- Mirar de tirar endavant l'institut.
- Una alternativa de menys envergadura pot ser una granja escola.
- Fomentar els horts i mantenir arranjades les zones verdes existents.
- No hi ha demandes sobre noves tecnologies, però cal preveure una forta evolució i per tant les noves construccions han d'estar preparades.
- Potser hauríem de fer també una previsió de serveis, per contrarestar la sensació d'estar davant d'una ampliació merament residencial.
- Hauríem de pensar un protocol de comunicació ciutadania-ajuntament-ciutadania.
- Iniciar el pla especial del casc històric.

ANNEX 3

**ESTUDI D'ESTRATÈGIES D'INTEGRACIÓ DELS
NOUVINGUTS**
**Per Plural, equip d'informació en participació i
sostenibilitat**

ESTUDI D'ESTRATÈGIES D'INTEGRACIÓ DELS NOUINGUTS

Per Plural, equip d'innovació en participació i sostenibilitat

1. INTRODUCCIÓ

Aquest estudi permetrà establir quines son les millors estratègies per què **s'integri la població nouvinguda a Santa Oliva** i fomentar així la cohesió social.

L'estudi consta de dues fases diferenciades: la primera és per a construir un diagnòstic amb la participació dels santolivencs; en el diagnòstic apareixen qüestions com: quins són els elements (urbans, socials culturals,...) que caracteritzen el municipi, i que fan Santa Oliva diferent d'altres pobles, quins son els temes que ens preocupen, com i on ens relacionem amb els nostres veïns, i quines son les accions que avui ja emprenem per tal de facilitar la integració de les persones que venen de fora.

La segona fase consisteix en recollir aportacions i debatre iniciatives que esdevindran les línies estratègiques per a integrar la població nouvinguda a Santa Oliva. Es tracta de potenciar accions que ja s'estan portant a terme i impulsar-ne de noves. També s'implica a la ciutadania en la realització de les d'accions.

Actualment, l'estudi està a punt de finalitzar, i per a aquesta formulació del nou POUM de Santa Oliva, podem considerar les aportacions realitzades durant les entrevistes i el taller de participació ciutadana que s'han realitzat durant els últims mesos.

A continuació es presenten dos informes: un corresponent als resultats obtinguts en les entrevistes, que permeten fer una diagnosi de la situació actual; i un segon sobre el resultat dels tallers, que acaben de definir la diagnosi i realitzen propostes d'actuació.

2. LES ENTREVISTES

Introducció

Per definició un diagnòstic cerca conèixer, representar l'estat de la qüestió que mirem de tractar; com és, quines causes determinen la seva forma i com hauria de ser. Per tant, en aquesta fase de diagnòstic mirem de copsar com s'entenen, des de diferent llocs socials del municipi (al mateix temps lligats a posicions territorials a ell), tres qüestions intensament relacionades; la identitat, la composició social i el creixement del municipi.

Mitjançant entrevistes obertes cerquen els discursos relatius a aquestes qüestions, les diferents maneres d'entendre-les, viure-les i sentir-les. En aquest informe recollim el seu resultat des de la lògica fonamental que va guiar l'elecció dels entrevistats, el nucli de residència (a més de la seva edat, sexe i temps de residència al municipi dintre de cada nucli).

Així, presentem per separat els discursos que pertanyen als dos nuclis més importants, des del punt de vista demogràfic, i recollim les similituds i diferències que podem trobar-hi.

Finalment, és important observar que no s'ha fet una interpretació profunda dels discursos, és a dir, no hem mirat de respondre a preguntes del tipus què diu qui i per a què, per què es diu una cosa i no altra, etc. Això es degut al fet que, en tant que diagnòstic i estudi participatiu són els actors implicats en ell – els ciutadans i ciutadanes de Santa Oliva - qui han de fer aquesta interpretació. No en va, estarà directament relacionada amb el pla d'actuació resultant i el paper dels actors, com subjectes i objectes de les actuacions que es portin a terme, n'és fonamental.

Identitat

En general els diferents discursos identifiquen el municipi amb el Casc Antic, i el defineixen com un poble, amb cert creixement del municipi (poc comparació amb el seu entorn) per la concentració del creixement a les Pedreres i la seva situació geogràfica.

Una visió gairebé tan generalitzada com l'anterior és la d'un municipi dividit en dos nuclis, les Pedreres i el Casc Antic, amb molt poques referències a d'altres nuclis (que no vol dir, però, que no es coneixen) com el Sant Jordi.

“El Sant Jordi està molt deixat de la mà de Deu”

També apareix retratat com un municipi rural, amb força terres de conreu, però amb certa industrialització via polígons industrials poc aprofitats per atraure empreses i, amb elles, creixement de la població del municipi. És una apreciació més vinculada a posicions actives, tant des del punt de vista laboral com de participació activa al teixit associatiu del municipi.

“Santa Oliva té més terres agrícoles que no pas industrials: És un poble amb perspectives de creixement: cal potenciar iniciatives particulars d'ingressos al municipi, posar facilitats perquè la gent treballi aquí, amb convenis amb empreses multinacionals que facilitin també l'accés a la vivenda dels seus treballadors. No hi ha vivenda als plans parcials i es van limitant.”

Però, sobre tot, el que més caracteritza Santa Oliva es la seva tranquil·litat, semblant ser el seu atribut unànimement més valorat i que es fa servir com a factor explicatiu del creixement i la arribada de nous habitants.

“La tranquil·litat és el que fa diferent Santa Oliva.”

Comparant-lo amb el seu entorn Santa Oliva apareix com un municipi amb pocs serveis però millor qualitat de vida, que ha mantingut el seu caràcter de poble (cosa considerada positiva) però amb menys o insuficients serveis (valorat negativament), que fa que molts d'ells es cerquin a d'altres municipis i, fins i tot, que la gent s'empadroni al Vendrell per accedir a determinats serveis.

“Les diferències amb Llorenç, per exemple, són: hi ha més tendes, més pisos, més habitatge assequible; a Santa Oliva no pots anar a dinar mentre que a Llorenç sí. Creu que manquen coses”.

“El Vendrell és més modern: es va construir a l'època de la modernitat”.

El referent majoritari és el Castell, i també es mencionen els safareigs i les coves juntament amb els pous i el vot del poble, però cal assenyalar que són no més un o dos els elements que es solen proposar.

Composició Social

Les **relacions entre els nuclis** està caracteritzada per la divisió que es percep al municipi: es té clar que hi ha diferències entre els dos nuclis, conseqüència de rebuig del Casc Antic cap a les Pedreres (i no a l'inrevés), que al mateix temps es relaciona amb un sentiment d'amenaça existent al Casc Antic. Aquest rebuig es veu traduït a la pràctica amb la oposició a les demandes de les Pedreres i les males relacions entre entitats, empitjorat encara més per la politització de les entitats i associacions, malgrat que cal discernir si aquestes males relacions entre entitats són el producte o la causa dels conflictes percebuts entre ambdós nuclis. No obstant, no es tracta d'un discurs majoritari i també trobem un sector que no veu com a problemàtica aquesta divisió o, simplement, no la menciona.

“Les Pedreres és més gran, hi ha més gent, i els del nucli antic se senten desplaçats, aïllats en el seu propi poble”

“ La gent és molt diferent perquè uns són de Santa Oliva i els altres no”

És important assenyalar que aquestes diferències, si s'indiquen, es relacionen amb la variació demogràfica, amb el fet que les Pedreres sigui un nucli que ha crescut molt davant el relatiu estancament del Casc Antic, i no tant amb les diferències evidenciades entre les **característiques** particulars de la població. Així, la població de les Pedreres és veu com una població castellanoparlant – immigrants dels anys 60 – 70 que ara ocupen la seva segona residència - de jubilats procedents de poblacions del cinturó industrial de Barcelona, força envellida però amb una lenta renovació demogràfica, situat a una zona més aïllada, amb pocs serveis i molt dependent del vehicle privat que, a més, identifica el tipus de la vivenda – chalets, grandària, separació entre cases, zones privades, etc. – amb la qualitat de vida. En contrast, el Casc Antic apareix com un nucli més tancat, amb certs serveis bàsics (com ara el metge), més reacis al creixement, catalanoparlants i amb una població també envellida.

“[...] es van cegar amb el tipus de vivenda però allà no es pot anar enlloc ni fer res sense cotxe. No hi ha serveis i s'ha d'anar a tot arreu amb el cotxe mentre que al poble pot anar a tot arreu a peu.”

“A les pedreres hi ha un poti- poti: s'està produint un canvi generacional de pares a fills: és una urbanització molt enrevessada, amb vivendes de 30 anys de gent gran que l'ha cedit als fills com a vivenda de cap de setmana, i s'ha quedat a viure.”

Evidentment, aquestes diferències tan importants fan que de vegades s'associen a elles els conflictes entre els nuclis (per exemple, per les diferències culturals), però existeixen alguns punts, físics i temporals, de trobada i relació comuna que semblen amortir els efectes. A més, els conflictes aparentment derivats de diferències culturals es solen vincular a conflictes pels recursos i la seva distribució territorial, al mateix temps vinculada al pes demogràfic, o propis de determinats sectors de la població (entre la gent gran) i en algun cas es contempen com producte de rivalitats polítiques.

“Si hi ha diferències entre els Pedreres i el nucli històric, sobre tot en el fet castellà/ català”.

“ Són tots iguals a l'hora de les festes.”

“La gent gran de Santa Oliva és més tancada, veuen els nouvinguts [Pedreres] com a gent de fora.” “La joventut ja ho veuen més normal, ja han crescut amb les Pedreres [...] si que es barreja entre catalans i castellans, no es barregen, però, entre nuclis.”

“Al fer un altre centre de gent gran a les Pedreres, encara que si que segueix tenint contacte la gent gran dels dos centres, és cert que no col·laboren entre ells”

“¿Políticament hi ha amiguisme? El cert és que hi ha cert malestar creat per temes polítics perquè hi ha grups clars d'afinitat política en el poble.”

Entre aquest punts, situats al Casc Antic, trobem uns de més ocasionals, com ara el metge per a la gent gran i la escola per als adults, i d'altres més continus com el casal de la gent gran, així com de moments de relació comuna com la cavalcada dels Reis i el Vot del Poble. Es tracta de **espais de trobada** entre grups de edats homogenis, es a dir, gent gran amb gent gran i adults amb adults, i entre població dels diferents nuclis. Dintre de les Pedreres trobem el centre cívic com a punt de trobada de gent gran i de joves.

“Es feien els Reis i cada nucli el feia per separat. Ara s'han unit els reis dels dos nuclis”

Pel que fa a l'**ús del municipi**, podem trobar diferències associades a l'edat: així, la gent gran fa la seva vida principalment a les Pedreres, a la casa, el casal cívic o passejant i té una concepció de la relació entre els dos nuclis més utilitària, tenint al casc antic com a prestador de serveis que no existeixen a les Pedreres. El José i la Manuela, un matrimoni de prop de 70 anys comenten

“Agafem el cotxe per anar a Santa Oliva [Casc Antic], sobre tot al mèdic i a l'ajuntament si hem d'agafar algun paper. La vida la fem, sobre tot, a les pedreres, sempre caminant, i només utilitzen el cotxe per sortir-hi”

Per la seva banda, la gent jove fa la vida, sobre tot, al Vendrell, bàsicament perquè allà troben l'oferta de estudis i d'oci.

Un tercer grup, minoritari però també present sí que fa més vida al Casc Antic, malgrat que, com la resta, cerqui bona part dels **serveis** de consum al Vendrell o poblacions properes. De fet, en general s'assenyala la manca de serveis o la seva insuficiència com a punts negatius del municipi; manca de serveis d'oci per als joves, restaurants, tendes, etc., i insuficiència del serveis existents com la manca de menjador al col·legi, insuficiència de xarxa elèctrica, d'aigua i transport públic a les Pedreres, que obliga a tenir una dependència gairebé total del vehicle privat. No obstant no sempre ens trobem amb discursos articulats al voltant d'aquestes demandes i quan es mencionen es fa referència a un o dos i molt sovint des de la resignació, com per exemple, amb l'ús del vehicle privat.

El creixement

Està força generalitzada la consideració del **creixement** com un procés necessari i positiu, malgrat que sempre es matisa i s'adverteix del perill que un creixement excessiu comporta, de cara al manteniment de la tranquil·litat, sobre tot si es té en compte que el característic d'aquest creixement és la seva vinculació amb la recerca de la mateixa. Amb menys freqüència s'adverteix també que, a banda dels positius beneficis materials (més recursos econòmics, més i millors serveis) pot estar desequilibrat per una manca de integració.

“El poble ha de créixer i progressar. S'hauria de mantenir el patrimoni, mantenir el poble: el que fa bonic el poble són els carrers estrets.”

No obstant això, és veu com un procés aturat, associat a la manca de vivenda i la seva dependència del sòl, i fins i tot amb una possible regressió, ja que la manca de serveis per a la gent gran a les Pedreres pot fer que, un cop no puguin valer-se del cotxe particular es vegin forçats a tornar cap al nuclis urbans més importants i amb més serveis especialitzats per a la gent gran.

“Igual que ells han cuidat dels fills i els ajuden amb els nets, després les filles els hauran de cuidar a ells. A la llarga tindrem que marxar de Santa Oliva per anar cap ha on ens puguin cuidar perquè aquí estan sols.”

Pel que fa al **tipus** de nou habitant, es parla casi sempre de nouvinguts, identificant-los amb les grans àrees urbanes de Barcelona (i en menor grau del Vendrell) que s'ubiquen principalment a les Pedreres i, en molta menys quantitat, al Casc Antic. Mai, però, es parla de immigració extracomunitària a Santa Oliva i es localitza al Vendrell, procedent del Magreb i atreta pels seus preus, més assequibles, de vivenda.

Malgrat que no sempre desenvolupada i, fins i tot, explicitada a tots els casos, existeix la idea que el creixement és controlable i s'hauria de controlar per tal d'evitar l'efecte dormitori i la degradació del municipi, i per controlar el tipus de nova població.

“El problema més important és el de la vivenda, no n'hi ha de protecció oficial: Amb els ingressos del municipi (polígons industrials – Idiada, Embornal - , habitatges). Cal fer programes de vivenda i combatre la especulació que hi ha a tot arreu (Santa Oliva no és una excepció). El model actual és massa car i determina el tipus de gent: més poder adquisitiu però menys arrelament.”

Casc Antic

Identitat

Santa Oliva es **representa** clarament com un municipi rural, amb un creixement limitat a la zona de les Pedreres, i identificat plenament amb el Casc Antic. Però també se sent que és un poble rural en regressió, fins i tot en procés d'industrialització, malgrat que encara manté la seva tranquil·litat i, per alguns i encara que amenaçada, l'essència de poble.

“El municipi s’ha mantingut tal i com era: Santa Oliva ha crescut molt per les pedreres. S’ha mantingut el poble.” “No és una zona d’indústria, com a Tarragona: es viu del turisme i la construcció, però això és una bombolla i portarà problemes en el moment que esclati: delinqüència, robatoris, etc. Els polígons que hi ha són de serveis.”

Bona part d'aquesta amenaça es vincula amb la divisió del poble, entre les Pedreres i el Casc Antic, producte d'una ocupació territorial desigual i complexa, que dispersa les necessitats i les demandes de la població, al mateix temps fruit de la concentració del creixement a les Pedreres.

Pel que fa a la **relació amb el seu entorn**, es considera un municipi privilegiat respecte al Vendrell, malgrat la dependència que es reconeix pel que fa a nombrosos serveis, i que per contra ha quedat endarrerit pel que fa a nuclis similars com Llorenç (malgrat o, fins i tot, donat per la seva avantatge al passat).

Son nombrosos els **referents** que apareixen al municipi, tots vinculats amb el Casc Antic i el seu passat rural: El Castell, la plaça major, la Església, els paisatges, la pedra seca, el rentadors, el pont, l'aigua del passat – identificada amb la riquesa – i la del present – identificada amb la escassetat i la contaminació -, els molins de farina ... i amb actes socials com la festa major, el vot del poble – representatiu de la unió de tot el poble i que encara ho és -, els gegants, els tres tombs i la trobada de motos.

Composició Social

En general, el municipi es concep com un municipi de gent treballadora, en actiu o retirats, i ja sigui com a manobres o treballadors als polígons.

A les Pedreres, però, es troba la gent de fora procedent de Barcelona, amb formes d'acció social col·lectives, molt reivindicatives, amb poc nivell cultural i amb escassa identificació amb Santa Oliva, producte de la procedència i de la època de la mateixa, en un fort contrast amb el Casc Antic on es troba la gent de tota la vida, amb alguns nousvinguts de les darreres èpoques força integrats i alguna segona residència, localitzats a la zona de Canyelles.

A més, de les Pedreres (i a un segon pla, el nucli de Sant Jordi) prové l'excés de demandes i bona part del desequilibri territorial existent, amb ús i consum

excessiu de recursos, especialment l'aigua. Aquest excés es vincula al tipus d'habitant i a la manca de integració.

“Les diferències entre el nucli antic i les pedreres és la forma de ser: a les pedreres la gent és més col·lectiva, es mou més en bloc, perquè tenen una cultura d'associacionisme, comunitat de propietaris, etc. perquè venen de la ciutat, mentre que la gent del casc antic és més individual, s'ho fan ells sols sense suport dels veïns.”

“A les pedreres es gasta molta d'aigua (pels jardins i horts) i a l'estiu s'arriba a tallar”.

D'aquesta manera, el desequilibri provocat per les Pedreres apareix, sobre tot des de posicions amb més arrelament al municipi, com una amenaça a la qualitat de vida del municipi en general i de forma més específica a la seva identitat, amenaça davant de la que es dibuixen dues actituds; per una banda, oposició i per altra resignació i acceptació de la situació. La primera parteix de la idea que el municipi, en tant que poble, no pot assumir una lògica de ciutat, amb serveis descentralitzats seguint un model de barri, mentre que la segona considera insalvables les diferències i aposta per la separació de facto. Ambdues tenen en comú que és el Casc Antic qui representa l'essència del municipi, i que és aquesta essència la que cal preservar, ja sigui aïllant-la o sigui reforçant la centralitat del Casc Antic o cercant punts d'unió amb les Pedreres.

“Les pedreres no aporten més que gastos, perquè sobre tot és gent gran. No es conformen amb el qui els donen, i es passen amb les exigències.”

“S'està perdent el poble en el sentit que hi ha nuclis com les Pedreres i Sant Jordi que estan absorbint el poble perquè la gent que viu a aquest nuclis són de fora i tenen altra manera de pensar. La majoria s'ha integrat a base de demanar més per a ells i no per a tot el municipi.”

“S'hauria de fer sense necessitat de barrejar perquè tothom estigués bé. Potser no és pot anar contra natura.”

“S'haurien d'unir més per defensar plegats els interessos del municipi.”

Pel que fa a l'**ús de municipi**, aquest es vincula sobre tot amb el lleure, com a lloc de passejada, i en un grau menor amb les petites compres d'alimentació i l'escola (evidentment, als casos que en tenen necessitat).

En general s'assenyala la mancança de **serveis**, sobre tot per a un sector de la població o ús determinat; manca d'espais d'oci per a joves, manca de cert tipus de serveis, etc., i el seu cost elevat, que obliguen a cercar-los al Vendrell. Al respecte i relacionat amb el tema de la divisió del municipi, s'aposta per la concentració dels serveis al Casc Antic i facilitar-ne l'accés des d'altres nuclis de població del municipi, a més de evitar la dispersió de les demandes.

No obstant és important assenyalar que es reconeix la necessitat de millorar la **comunicació** entre els nuclis, es a dir, les diferents activitats que es van realitzant, i que també es subratlla el paper de la escola en particular, i de la resta de serveis –metge, ajuntament– en general, com a **lloc de trobada** dels diferents nuclis.

El creixement

Tenint en compte que des dels discursos del Casc Antic es considera que la identitat rural del municipi està amenaçada, no és estrany que es visqui el creixement de manera negativa. Així, el creixement demogràfic es veu com la principal amenaça al passat rural del municipi i els seus vestigis, en tant que pot donar lloc a la pèrdua de la relació veïnal o la absorció del Casc Antic per les Pedreres o la arribada de nous habitants poc integrats al municipi que, generalment, treballen fora. El **model** negatiu, en aquest cas, serien les Pedreres, tant per la seva composició social (gent gran) com pel seu desenvolupament urbanístic (manca de serveis, desordre, etc.)

No obstant, aquest discurs es diferencia en funció de que es visqui el creixement com inevitable i, per tant, cal adaptar-se a ell, o com evitable, per exemple, limitant els serveis i, evidentment, el sol urbanitzable. En aquest darrer cas es tractaria d'un creixement controlat, acompanyat d'un desenvolupament dels serveis públics i els equipaments, i d'un desenvolupament econòmic intern, amb un paper molt important de l'administració local, en alguns casos com a responsable directa o intermediària envers instàncies administratives superiors.

“Calen serveis per a tothom i per la gent. No creu que l'ajuntament tingui serveis: és la generalitat qui s'ha de fer càrrec però via l'ajuntament.”

A més, es pot matisar encara més si tenim en compte que, malgrat que des de posicions perifèrics al nucli arrelat de veïns del Casc Antic, es lamenta la manca de vivendes com a fre principal del creixement.

“Cal fer primer les infraestructures i els serveis i després les vivendes. Interessa poca gent, posar els medis i després que vingui: s'ha d'afavorir els polígons d'indústria, productius, no de serveis. Cal evitar l'efecte dormitori, que ja existeix.”

“Cal que vingui gent amb cara i ulls, amb cases aparellades i no blocs grossos com els de Bellvitge i que traslladen els problemes de Barcelona.”

Finalment, trobem diferents **factors** causals del creixement, el principal d'ells la recerca de la tranquil·litat, associat al clima i la qualitat de vida, però també l'herència de la casa pels fills dels primer nousvinguts i la feina fora del municipi, a més de pressions especulatives o la baixa contribució, sense oblidar el creixement de cap de setmana.

Cal assenyalar que la presència d'immigració de fora de l'estat Espanyol es veu més com un fet anecdòtic, producte de la proximitat al Vendrell on es reconeix una major presència de immigrants magrebins que eventualment ha tingut o pot tenir repercussions puntuals a Santa Oliva.

“No n'hi ha molta immigració magrebina al poble, més al Vendrell, però han tingut problemes amb ells: venien drogues i es van produir robatoris, i fins que no van actuar (fent patrulles, avisant als mitjans de comunicació, etc.)”

Anàlisi comparativa entre el casc antic i les pedreres

Identitat

Sobre tot des de les Pedreres, es posa l'accent al caràcter de poble tranquil, i no tant de poble rural, tot i que des del Casc Antic també s'associa la idea de poble rural amb la de tranquil·litat.

Hi ha coincidència clara a l'hora d'assenyalar la divisió del municipi, però també es força clar que des de el Casc Antic es fa un major èmfasi i es consideren les víctimes (es a dir, que perd o surt perjudicat el Casc Antic) de la divisió del municipi, a més d'apuntar a les Pedreres com a responsable directe per manca de integració i excés de demandes.

Es destacable, a més, el fet que des del Casc Antic es mencionin un major nombre de referents.

Composició

Les relacions entre els nuclis i les diferències que es perceben des d'un i altre estan molt determinades per la imatge de divisió del poble. Així, si des del Casc Antic es veu amenaçat el seu paper central i des de les Pedreres es percep aquest sentiment d'amenaça, les diferències són importants a l'hora de definir el caràcter d'aquesta amenaça; des de les Pedreres la posició predominant és que es tracta d'una amenaça purament demogràfica, de pèrdua d'aquest paper central per un estancament demogràfic, sense entrar a discutir les conseqüències directes que pot tenir al municipi, mentre que des del Casc Antic sí que es posen de relleu els desequilibris territorials i la pèrdua d'identitat ocasionats per l'excés de demandes, la poca integració dels habitants de les Pedreres, etc. Per tant, es pot dir que les preocupacions al voltant de la pèrdua d'identitat es troben, sobre tot, a l'agenda del Casc Antic, cosa lògica si tenim en compte que és al Casc Antic on es situen la major part dels referents identitaris del municipi per a la majoria. El fet que la situació al Casc Antic dels referents, a banda del valor més o menys essencialista i, per tant i expressant amb cruesa, sacrificable, sigui comú a tots dos nuclis és una dada valuosa que assenyalava un punt de convergència destacable i a tenir en compte.

Pel que fa a la composició social de cada nucli hi ha força coincidència a la imatge que es té dels nuclis, per be que es posin de relleu uns aspectes o altres. Coincidències importants les trobem a la descripció de la tipologia de l'habitant de cada nucli, mentre que les diferències es trobem, sobre tot, a les valoracions; en aquest sentit, podem dir que des de les Pedreres (o al menys des de discursos que tenen com a referent les Pedreres) no es solen fer valoracions generals dels veïns del Casc Antic, exceptuant alguns tòpics populars i, per tant, no específics de Santa Oliva, mentre que els casc antic sí en fa, pot ser pel sentiment d'amenaça, valoracions de l'habitant tipus de les Pedreres.

Creixement

És l'aspecte on més i més radicals diferències trobem, i difícilment podria ser d'una altra manera si considerem les divergències de cara a valorar les causes i efectes de la divisió del municipi i la composició social dels seus nuclis; el creixement es veu com procés negatiu des del Casc Antic i com quelcom de positiu des de les Pedreres. No obstant la radicalitat de la diferència, aquesta es veu molt amortida si tenim en compte que, per una banda, des del Casc Antic es veu com un procés inevitable i n'hi consciència de la necessitat de preparar-se per fer-li front adequadament i preservar el caràcter rural del municipi, i per altre des de les Pedreres el creixement es veu positiu sempre que no distorsioni la tranquil·litat del municipi. Per tant, entre els pols negatiu i positiu trobem un punt intermedi a la preservació de la tranquil·litat del municipi. Evidentment, les diferències són més radicals si tenim en compte els discursos que entenen com impossible o no desitjable l'adaptació al creixement, però també s'apropen més des dels discursos del Casc Antic que aposten per un creixement del municipi.

3. ELS TALLERS DE PARTICIPACIÓ

Introducció

A continuació presentem els resultats dels tallers de participació realitzats el passat dissabte 10 de juliol del 2004 al CEIP la Parellada. Presentem, en primer lloc, els objectius i l'organització dels tallers, en segon lloc les propostes d'actuació dissenyades pels participants i en tercer i darrer lloc, els resultats de la discussió al voltant de la identitat de Santa Oliva i els seus ciutadans.

Cal entendre aquests tallers com un element més de l'estudi i, per tant, articulat amb la resta d'eines que hem fet servir i els moments de participació ciutadana que s'han produït.

Objectius i organització dels tallers

L'objectiu principal dels taller ha estat dissenyar, des de la reflexió i el coneixement de diferents sensibilitats del municipi (vinculades als seus nuclis de població), propostes d'actuació conjuntes per fer front als reptes presents i futurs de la identitat municipal i adaptar-la als canvis.

Per tant, l'organització dels tallers està directament vinculada amb aquest objectiu. A la primera part, de prop d'una hora, es va mirar de debatre sobre la **identitat** del municipi (els aspectes positius i negatius que fan diferent Santa Oliva d'altres municipis), els aspectes positius i negatius **que caracteritzen als habitants de Santa Oliva** i els aspectes positius i negatius que aporten i poden aportar els **nouvinguts**. Aquesta discussió es va tenir lloc en tres grups (dels quatre dels inicialment previstos); un format per veïns i veïnes de les Pedreres i Sant Jordi, un altre per habitants del nucli Històric, i un tercer composts per tècnics i polítics municipals. Al plenari cada grup va presentar les seves conclusions.

A la segona part, d'una hora i vint minuts de durada, es van fer tres grups mixtos, amb ciutadans de tots els nuclis i polítics i tècnics municipals a cada grup, per fer propostes d'actuació que donin resposta a la **cohesió social**, al **coneixement del municipi**, la **definició de la identitat** i la **participació** al municipi.

Finalment, les propostes de cada grup es van presentar al plenari i es van valorar amb un sistema de multivotació.

Elements de diagnòstic

A continuació presentem els resultats de les diagnosis com van ser presentades al plenari pels diferents grups. Els grups es van ordenar d'acord amb el nucli de població on vivien els participants, i es va fer un tercer grup de polítics i tècnics del municipi. Per facilitar i concretar la reflexió es va proposar treballar tres aspectes directaments relacionats amb la identitat: el municipi, els seus habitants i els nouvinguts, i distingits entre aspectes que es consideren positius i els aspectes considerats negatius.

Grup Pedreres - Disseminats

Els aspectes positius

Millora de la qualitat de vida, millora en les relacions socials i personals, enfront les ciutats.

Hi ha bona convivència amb les persones que viuen en l'entorn més pròxim, tot i que resulta més complicat relacionar-se amb la gent de tot el barri.

Els aspectes negatius

Caldria millorar la comunicació i la informació sobre les activitats que es realitzen als diferents barris del municipi, és a dir, que a tot arreu es conegui que es fa en tot el municipi.

Cal donar a conèixer els serveis que ofereix l'ajuntament, per exemple, a les Pedreres una tarda a la setmana hi ha un regidor que recull les demandes de veïns i veïnes.

Manca de participació i civisme, sobre la participació es comenta que en les activitats i en els actes festius sempre participen les mateixes persones. Respecte al civisme es diu que en ocasions (per exemple, en el tema de la recollida de residus, la poda,...) hi ha servei però no se'n fa un ús adequat.

El creixement del nucli històric per fomentar la relació entre els barris del municipi.

Cal millorar el transport públic entre els barris del diferents nuclis de Santa Oliva, ja que facilitaria la relació entre els veïns i veïnes.

Es posa de relleu la poca coneixença entre els veïns i veïnes en especial a les urbanitzacions, s'apunta que una de les causes pot ser per la manca d'activitats i comerços.

Manca de visió global del municipi, es coneix que passa en el propi barri però no en els altres.

Grup Nucli Històric

Es va establir consens dels punts per al plenari d'una forma una mica forçada a l'haver estat debatent sobre els temes durant tota la dinàmica. L'efecte que els feia és que havien de tornar a fer el mateix treball un altre cop.

Els aspectes positius

Hi ha un bon potencial d'atractiu al poble, però no està ni potenciat ni cuidat, tant pel que fa al nucli històric com a l'entorn natural del poble. No es fan esforços per regenerar el casc antic. *Consens.*

Component de solidaritat molt important. *Consens.*

Nouvinguts s'integren ràpidament, normalment, si hi ha voluntat de fer-ho. *Majoria de consens, encara que s'apunta que hi ha refús des de la població santolivenca que ocasiona que hi hagi gent que no s'integra.*

Els aspectes negatius

Dèficit de comunicació de transports públics. Encara que està molt ben comunicat, es depèn sempre del transport privat. *Consens.*

Falta un local d'entitats públic i oferta lúdica i d'oci. Hi ha poc suport institucional a les entitats.

Falten llocs de trobada i d'oci que atreguin a la gent. *Consens.*

Els impostos que es recapten no es reflecteixen en el municipi. Hi ha un abandonament general de les infraestructures i equipaments, el casc antic està poc arreglat. *Consens.*

Població envellida. *Consens.*

Falten habitatges per la gent jove del poble, per a que no marxín. *Consens.*

La gent del poble no valora el risc de perdre l'entorn i la identitat de poble. *Consens.*

Grup tècnics i polítics municipals

Els aspectes positius i negatius del Municipi

Evitar l'excés de grans infraestructures construïdes al territori de Santa Oliva (de comunicacions – AVE – de serveis – canalització de gas – etc.)

Proximitat de les infraestructures viàries de comunicació existents a les rodalies (autopistes, etc.).

Marcada divisió per barris per mala comunicació, tant física com social.

Els accessos al municipi són insuficients – poques vies i deficitàries – però a determinades zones del municipi no cal anar a més.

Per mantenir la tranquil·litat i el desenvolupament sostenible s'hauria de preveure un creixement moderat i pausat.

És un municipi força dinàmic a nivell sociocultural.

Tranquil·litat ambiental relativa.

Les olors generades per l'abonament dels camps i clavegueram s'haurien de regular.

Manca de coneixement del territori del municipi

Els aspectes positius i negatius que aporten persones que viuen el poble fa molts anys o hi ha nascut

- De moment és un municipi tranquil on, més o menys, ens coneixem tots.
- Santa Oliva és força oberta a nivell de convivència garantint a la receptivitat i acollida. Sant Jordi i les Pedreres proximitat al Vendrell
- Poca participació de la població pel sentiment que el que es fa no serveix per res

Els aspectes positius i negatius que aporten els nousvinguts

- Hi ha varietat social amb punts de vista diversos enriquits pels nousvinguts
- La integració és un compromís personal i d'actitud segons les motivacions a venir a viure a Santa Oliva
- Manca de Coneixement del català

Les actuacions proposades

A la segona part del taller, i formant tres grups mixtos, es a dir, amb tècnics i polítics, veïns de les Pedreres, del nucli històric i d'altres nuclis de població a cada grup, es van discutir propostes d'actuació que permetessin donar resposta als reptes plantejats a la 1ª part.

A continuació presentem les propostes que es van portar a plenari, agrupades per similituds i ordenades pel nombre de vots, destacant les cinc més votades.

Proposta 1: Organització i realització d'activitats entre els barris **22 vots**

Es una de les actuacions que té més acceptació, tant pel fet que sigui la més votada com per que es va proposar, amb més o menys concreció, des de tots els grups. Sobre tot, es posa l'accent a la necessitat de tenir un punt de trobada físic, material, però sobre tot un àmbit de relació i social i comunicació entre tots els nuclis de la població. A més, també es defineixen un seguit de característiques més concretes:

- Haurien de ser reunions obertes, hi hauria de participar gent de tots els barris.
- Les entitats hi podrien participar per tal de facilitar informació de les activitats que realitzen.
- Dels participants s'haurien de recollir propostes, idees,...
- S'hauria de facilitar el treball conjunt.
- L'ajuntament hauria canalitzar, recollir i donar sortida a les propostes.

- S'haurien de debatre temes a proposta de l'ajuntament, les entitats i els veïns i veïnes.
- Els fòrums podrien ser presencials i virtuals (aprofitar internet).
- És important la participació dels joves.
- Aquestes trobades haurien de facilitar: conèixer i respectar el que passa als altres nuclis; comprendre les diferències i la diversitat; posar-nos en el lloc de l'altre i comprendre el seu punt de vista i, impulsar projectes comuns.

Proposta 2: Millora de la comunicació i la informació

19 vots

Es tracta, sobre tot, de millorar els sistemes de comunicació existents al municipi, pel que fa al seu contingut com a la seva distribució. Es concreten dues accions diferents:

Informació general: Edició d'un butlletí informatiu en el que hi surtin el resultat dels plens de l'ajuntament, les lleis que està previst aprovar, és a dir, incidir en el que passarà més que en el que ha passat.

Difusió del patrimoni: Editar un mapa i guies en el que aparegui el patrimoni cultural del municipi, així com posar en marxa accions que permetin protegir-lo i conèixer-lo.

Proposta 3: Creixement equilibrat del municipi

10 vots

En plenari es fa el comentari sobre el creixement del municipi, en el que s'apunta que quan el creixement es mesurat, en 'degoteig' i escalonat els mecanismes d'integració son automàtics i no cal planificar estratègies.

Cal subratllar la importància d'aquesta proposta, sobre tot per tractar-se d'un comentari amb força recolzament recollit al plenari i que no estava previst com actuació. De fet, es tracta més d'incidir a la necessitat de controlar el creixement que no tant d'una actuació pròpiament dit.

Proposta 4: Millora de la connectivitat entre els nuclis

7 vots

Facilitar la connectivitat entre els diferents nuclis, mitjançant el transport públic, es veu com una actuació important al municipi, entès com un element essencial per a la integració i la relació entre els veïns de Santa Oliva. Es tracta, a més, d'un servei que hauria de ser sostenible a nivell econòmic i ambiental.

Proposta 5: Seguiment de l'acció de govern

6 vots

La proposta cerca garantir la supervisió ciutadana de les decisions polítiques mitjançant una comissió de treball o un espai semblant.

Altres propostes presentades al plenari

Foment del voluntariat: Es proposa, a nivell ciutadà, crear un grup de voluntaris que s'ocupi, per exemple, de la gent gran que viu sola, caldria també formar-se sobre els àmbits que es vol intervenir (3 vots).

Joves: Incentiva la integració dels joves (feina, vivenda, etc.). (2 vots).

Integració de base: Potenciar la unió de base (ex. lliguetes futbol). (2 vots).

Aprofitament dels mitjans de comunicació locals: Oficina portaveu d'informació de Santa Oliva cap a mitjans de comunicació de fora. (0 vots).

ANNEX 4

**INFORME SOBRE ELS ESCRITS PRESENTATS
EN EL PERÍODE DE REDACCIÓ DEL
PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL**

1. Escrit presentat per Anna Verge Rubio i altres 25 escrits amb el mateix text

Al·legacions de l'escrit:

1. No s'aporta la documentació legalment exigida.
2. Es dubte de la voluntat "ambientalista" de la revisió.
3. No s'està d'acord amb la creació d'un nou eix vertebrador que connecti els diferents nuclis de Santa Oliva ni que aquest eix es denomini "rambla".
4. No s'està d'acord amb l'ordenació al voltant del Monestir perquè destrueix les vistes i el propi indret.
5. No s'està d'acord amb l'ampliació de les Pedreres cap el NE doncs destrueix un espai de gran bellesa.
6. Manca una definició de l'espai anomenat "verd agrari".
7. El creixement que es proposa no és sostenible doncs deixarà el territori municipal sense espais lliures agraris o naturals.

Informe:

1. La documentació que s'ha d'incloure en els treballs d'avançament de planejament no està reglamentada. La documentació que s'ha exposat és suficient per complir el precepte legal de participació ciutadana.
2. La documentació inclou estudis de mediambient que han tingut una clara influència en les propostes d'ordenació.
3. La demanda de l'eix que connecti els diferents nuclis de població en el municipi de Santa Oliva ha sigut formulada pel Ple de l'Ajuntament. Per altra banda, l'equip tècnic creu que és una bona solució doncs permet que els nous desenvolupaments urbans s'integrin totalment i ajudin a reforçar-se mútuament per aconseguir una major qualitat de serveis.
4. En la proposta inclosa en la documentació per a ser aprovada inicialment s'ha suprimit el nou desenvolupament urbà previst inicialment al voltant de l'església.
5. El desenvolupament a la banda est de les Pedreres no s'ha d'entendre com la seva ampliació, sinó formant part de l'eix cívic que uneix els diferents nuclis urbans de Santa Oliva. Certament està connectat amb les Pedreres, i les reforça, però és un desenvolupament totalment diferent en quant a concepció tant de l'espai públic com dels tipus d'edificació que l'han de configurar. El nou desenvolupament és sensible amb el paisatge com ho prova l'àmplia franja rural que es preserva en comparació al pla general vigent.

6. Aquest verd es defineix i es regula en la documentació que es presenta per a l'aprovació inicial del POUM.
7. La proposta té un ampli respecte pels espais lliures agraris i naturals doncs augmentarà els sòls destinats a espais de caràcter agrari respecte el planejament vigent. La creació d'un espai lliure rural permetrà que el procés de creixement urbà comporti també la consolidació dels espais rurals que, d'altra manera per la seva situació céntrica en el territori, estarien en greu perill de ser ocupats indiscriminadament per activitats no rurals que degraden el territori.

2. Escrit presentat per David Monfort Borràs

Al·legacions de l'escrit:

1. En no haver actes de les entrevistes i consultes realitzades no creu que els documents constatin la veritable opinió del veïnat.
2. No creu que hagin garanties de què es produeixi un creixement pautat i sostenible del municipi.
3. No es creu que la rambla proposada sigui un eix vertebrador doncs destrossarà el paisatge i no aconseguirà la integració entre els diferents nuclis.

Informe:

1. Es respecta l'opinió.
2. El pla proposarà pautes de creixement de manera que es no pugui iniciar un nou desenvolupament si l'anterior no s'ha urbanitzat completament i l'edificació no està en vies d'execució en un alt percentatge.
3. El nou desenvolupament basat en un eix vertebrador és sensible amb el paisatge com ho prova l'àmplia franja rural que es preserva en comparació al pla general vigent. La continuïtat de l'eix permetrà que es produeixi la unió entre nuclis perquè aproparà els serveis i farà que es compartixin.

3. Escrit presentat per Maria-Meritxell Santafé Martínez

Exposició:

Manifesta que es tingui en compte en la redacció del planejament que la finca situada a l'avinguda Ntra. Sra. del Pilar, 61, de la qual és propietària, és la vivenda habitual d'ella i de la seva família.

Informe:

Es recull la informació donada.

4. Escrit presentat per GEVEN

1. No s'aporta la documentació legalment exigida.

2. Els plantejaments dels sectors urbanitzables de caràcter residencial R-2, R-3 i R-4 no s'adequen a les prescripcions de l'Agenda 21 aprovada pel ple municipal.
3. No es preserven els espais fluvials.
4. No s'incorporen els plans especials proposats a l'Agenda 21.
5. No s'està d'acord que el circuit de l'IDIADA i tot el seu interior estiguin classificats com sòl no urbanitzable.
6. No s'està d'acord amb l'ordenació al voltant del Monestir perquè destrueix les vistes i el propi indret.
7. No s'aplica en el sector R-5 la voluntat expressada a l'Agenda 21 de fomentar la participació ciutadana.

Informe:

1. La documentació que ha de compondre els treballs d'avançament de redacció del planejament no està reglamentada. La documentació que s'ha exposat és suficient per complir el precepte legal de participació ciutadana.
2. Els nous plantejaments d'ordenació s'adequen a les prescripcions de l'Agenda 21. S'assegura un creixement gradual en no permetre's els desenvolupaments de nous sectors si prèviament no s'han executat els anteriors, no s'augmenten globalment les intensitats d'edificació de planejament vigent però, en canvi, es concentra l'edificació per aconseguir una ordenació que pugui disposar de millors i més eficients serveis, i es promou una "rambla" com a eix cívic d'unió dels diferents nuclis simplificant i potenciant la relació de serveis entre ells.
3. Els espais fluvials es preserven en formar part del sistema hídic.
4. El planejament que es proposa està obert al desenvolupament dels plans especials i plans de millora urbana que en el futur es puguin portar endavant per decisió del municipi.
5. Es considera que l'IDIADA és un equipament que per les molèsties que pot crear a un entorn habitat és millor que se situï en sòl classificat com a no urbanitzable. A la vegada, aquesta situació fa que les seves condicions de desenvolupament siguin més limitades.
6. En la proposta inclosa en la documentació per fer-se l'aprovació inicial s'ha suprimit el nou desenvolupament urbà previst inicialment al voltant de l'església.
7. La participació ciutadana s'aplica globalment a tot el planejament i, per tant, també en el sector R-5.

5. Escrit presentat per Maria Teresa Ricart Pedro

Demanda:

Que com a propietària de la finca del Polígon 2 Parcel·la 123 en contacte amb el nucli urbà de Santa Oliva, s'inclogui una part d'aquesta finca en el sòl urbà amb la qualificació de nucli antic (clau 8).

Informe:

No és convenient que el creixement del nucli de Santa Oliva s'estengui en tot el seu perímetre. Es considera el seu extrem N. quedi lliure de creixement per mantenir el seu front des de la carretera de Sant Jaume dels Domenys.

6. Escrit presentat pel COL·LECTIU SANTA OLIVA DESPERTA

Suggestiment:

Que es faci per tècnics una exposició clara del planejament. Es comunica que es farà arribar a diferents organismes, càrrecs polítics, cercles d'opinió i mitjans de comunicació un llibret editat pel col·lectiu on s'exposa la línia de creixement sostenible que es voldria per a Santa Oliva.

Informe:

Els tècnics estan oberts a qualsevol acte d'exposició del planejament que es requereixi.

7. Escrit presentat pel COL·LECTIU SANTA OLIVA DESPERTA

Exposa

Sorpresa per l'escassetat de concrecions tècniques facilitades, la manca de dades quantitatives i topogràfiques, la inexistència d'un estudi demogràfic i socioeconòmic coherent que sustenti la previsió de creixement, la falta d'alguna persona de l'àmbit polític o tècnic degudament qualificada que recolzi i signi el projecte base i, sobretot, la poca predisposició de l'equip de govern en atendre a vilatans. Es suggereix que es faci per tècnics una exposició clara del planejament.

Informe:

La nova ordenació que es proposa en el municipi no altera les previsions de creixement del planejament vigent. Les dades demogràfiques en detall s'inclouen en la documentació per a l'aprovació inicial. Els tècnics estan oberts a qualsevol acte d'exposició del planejament que es requereixi.

8. Escrit presentat per GEVEN

Suggestiments:

1. S'han detectat les deficiències següents:

- a) Els plànols no estan firmats ni estan a escala.
  - b) No hi ha cap document tècnic que acompanyi les modificacions expressades en els plànols.
  - c) No es fa l'anàlisi de les modificacions proposades.
2. No es modifiquen les dues grans propostes del PGOU aprovat el 2001 posat en qüestió a l'auditoria mediambiental que van servir per elaborar l'agenda 21 local: que la idea d'una rambla per unir tots els nuclis del municipi no es convertís en element generador d'un creixement desmesurat i que la classificació dels quatre grans plans parcials residencials no relligui el nucli històric amb les Pedreres sinó serveixi per produir una continuïtat urbana entre el Vendrell i les Pedreres.
  3. Es lamenta el manteniment del pla parcial els Colls doncs es perd l'oportunitat de desclassificar aquest sòl que ubica l'únic bosc al voltant del nucli de Santa Oliva.

Informe:

1. Els plànols exposats estan a escala. La documentació presentada és únicament un avanç de planejament. La documentació que servirà per realitzar l'aprovació inicial inclourà tota la documentació que legalment es requereixi.
2. El planejament proposarà regles de control de creixement de manera que no es pugui iniciar el desenvolupament d'un sector si prèviament no s'ha finalitzat, o s'a realitzat en gran part, l'execució de l'anterior. L'eix cívic no s'implanta per unir les Pedreres amb el Vendrell sinó per unir els diferents nuclis urbans de Santa Oliva. A la frontera entre els termes municipals del Vendrell i Santa Oliva es crea un ampli espai lliure que ajudarà a separar la identitat de Santa Oliva respecte a la del Vendrell.
3. El desenvolupament del sector dels Colls es manté però canviant radicalment el seu plantejament. L'edificació no es podrà estendre per tot el sector amb habitatges de baixa densitat sinó que s'haurà de concentrar al voltant del nucli urbà actual. D'aquesta manera es crearà un ampli espai lliure de caràcter rural que, amés e limitar el creixement urbà, servirà per compensar l'ocupació per equipaments (escola i instal·lacions esportives) del sòl qualificat d'espai lliure en el sector de Canyelles.

9. Escrit presentat per Antònia Juncosa Figueras

Al·legació:

Desacord amb que la seva finca quedi dividida entre sòl urbanitzable i no urbanitzable.

Informe:

La resta de finca que actualment és de la seva propietat no es divideix entre sòl urbanitzable i no urbanitzable. Tota ella està inclosa en sòl urbanitzable.

10. Escrit presentat per Juan José Llorente Brieva i altres

Demanda:

Que no es desclassifiqui el sòl urbanitzable industrial als indrets "Cal Mariano" i "Mas Canya" situats al nord del polígon del Molí d'en Serra.

Informe:

Gran part del sòl urbanitzable no sectoritzat de caràcter industrial situat entre el sector del Molí d'en Serra i el nucli de Santa Oliva s'ha desclassificat atenent que no s'ha efectuat el seu desenvolupament, que no és necessari augmentar el sòl urbanitzable de caràcter industrial amb la proporció prevista en el planejament vigent i que és necessari protegir i potenciar el caràcter rural de l'entorn del nucli de Santa Oliva.

**AGENDA
I AVALUACIÓ ECONÒMICA**

AGENDA

El Pla d'ordenació urbanística municipal de Santa Oliva es desenvolupa mitjançant plans parcials i polígons d'actuació.

Els plans parcials d'ús residencial

L'agenda del desenvolupament dels plans parcials d'ús preferent residencial es regirà per les regles d'execució següents:

El sector delimitat que iniciarà el desenvolupament del sòl urbanitzable en cadascuna de les àrees determinades en l'article 6.2 de les normes és el següent:

Àrea nord: sector R5 "Els Colls".

Àrea central: sector R2/1 "Zona central 1".

Àrea sud: sector R1/1 "Les Hortes 1".

Els altres sectors de cadascuna de les tres àrees es podran desenvolupar quan el desenvolupat anteriorment estigui urbanitzat i, almenys, tingui concedides les llicències d'edificació del 50% dels habitatges potencialment previstos en el pla parcial.

Els plans parcials d'ús industrial i comercial

L'agenda del desenvolupament dels plans parcials d'ús preferentment industrial i comercial serà lliure.

Els plans de millora urbana i els polígons d'actuació

L'agenda del desenvolupament dels plans de millora urbana i dels polígons d'actuació és lliure.

AVALUACIÓ ECONÒMICA I FINANCERA

La major part de les actuacions previstes en el desenvolupament del Pla d'ordenació urbana municipal de Santa Oliva estan incloses en sectors delimitats de sòl urbanitzable i en àmbits de polígons d'actuació de sòl urbà i, per tant, la seva realització i el seu cost anirà a càrrec dels propietaris del seu sòl.

El sector delimitat de sòl urbanitzable que tindrà al seu càrrec una infraestructura de major cost és el sector 4.1 que inclou la construcció d'un pont-passarel·la per sobre de la carretera de Sant Jaume i la riera de Sant Miquel. El cost d'aquesta infraestructura es pot valorar en uns 400.000 €, que es un cost completament assumible pel sector doncs representa una repercussió de 6,72 € per m2 de sostre edificable.

Les úniques actuacions no incloses en sectors de planejament o en polígons d'actuació i que, per tant, hauran d'executar-se per expropiació són les següents:

La reserva de sòl per a l'emplaçament d'un dipòsit d'aigua per al subministrament general de la població.

- 1) L'adquisició i reurbanització del Parc del Castell de la Verge del Remei.
- 2) La reforma del traçat i l'ampliació de la carretera a Bellveí.
- 3) L'ampliació de la carretera de les Pedreres.
- 4) La completació de la Ronda Nord de la urbanització de les Pedreres.
- 5) La urbanització del gran espai lliure de les Pedreres.
- 6) L'adquisició i urbanització de l'espai lliure situat a la confluència dels carrers de Sant Andreu i Sant Adrià a la urbanització de les Pedreres.
- 7) La prolongació de l'avinguda de la Verge del Remei.

El cost i el finançament d'aquestes actuacions s'indiquen en el quadre adjunt.

Número	Denominació	Tipus d'actuació	Superfície	Cost		
				Adq. sòl	Obres	Total
1	Parc del Castell	Transformació en públic	8.327	249.810	166.540	416.350
2	Carretera de Bellveí	Reforma de traçat	7.700	23.100	462.000	485.100
3	Carretera de les Pedreres	Ampliació i urbanització	4.800	14.400	288.000	302.400
4	Ronda Nord de les Pedreres	Ampliació i urbanització	12.000	276.000	720.000	996.000
5	Gran parc de les Pedreres	Urbanització	46.538	0	930.760	930.760
6	Espai lliure St.Andreu-St Adrià	Adquisició i urbanització	542	32.520	21.680	54.200
7	Prolongació Av Verge Remei	Adquisició i urbanització	1.600	4.800	96.000	100.800
	Total		81.507	600.630	2.684.980	3.285.610

Les despeses d'urbanització previstes en els polígons d'actuació són les següents:

Quadre comparatiu de cost/m².

POLIGONS D'ACTUACIÓ SÒL NO CONSOLIDAT

POLIGONS		Superfícies					COST	
id.	nom	Sostre m²st	vials		verds		total	pts/m²st
			m²	€	m²	€		
PA1	Les Esplanes	7.606	5.137	308.220	0	0	308.220	41
PA2	El Bosc	5.570	5.650	339.000	2.453	73.590	412.590	74
PA3-2	Mas Perdut - II	4.320	2.975	178.500	3.665	109.950	288.450	67
PA7	Cal Cego	5.446	6.827	409.620	4.556	136.680	546.300	100
PA8	El Mirador	1.909	2.808	168.480	3.885	116.550	285.030	149

SECTORS DE MILLORA URBANA

SECTORS		Superfícies					COST	
id.	nom	Sostre m²st	vials		verds		total	pts/m²st
			m²	€	m²	€		
PA3-1	Mas Perdut - I	8.856	3.328	199.680	545	16.350	216.030	24
PA4	Cal Miret	12.061	3.856	231.360	2.819	84.570	315.930	26
PA5-1	El Pont I	7.560	3.124	187.440	1.863	55.890	243.330	32
PA5-2	El Pont II	2.500	396	23.760	0	0	23.760	10
PA6	L'Esglesia	9.802	8.452	507.120	3.987	119.610	626.730	64

POLIGONS D'ACTUACIÓ SÒL CONSOLIDAT

POLIGONS		Superfícies					COST	
id.	nom	Sostre m²st	vials		verds		total	pts/m²st
			m²	€	m²	€		
PA A	Carrer Colls	860	0	0	389	11.670	11.670	14
PA C	Camí l'Arboç	6.746	3.210	192.600	0	0	192.600	29
PA E	La Notaria	5.280	2.465	147.900	0	0	147.900	28
PA F-1	A.P.S.A. I	15.272	1.820	109.200	3.610	108.300	217.500	14
PA F-2	A.P.S.A. II	13.423	3.787	227.220	0	0	227.220	17
PA H	Mas Perdut - III	2.070	152	9.120	152	4.560	13.680	7
PA I	Camí Tomoví	2.082	894	53.640	820	24.600	78.240	38
PA J	Sector Pons 2	4.108	1.827	109.620	2.443	73.290	182.910	45

La repercussió d'aquestes despeses sobre el sostre edificable són, per la seva quantitat, perfectament assumibles.